

Kallelse till möte för arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden 2022

Tid: 2022-08-18, **Kl:** 19:00

Plats: Alytus, Kommunhuset vån. 2, Munkehättevägen 45.

Ordförande: Ing-Marie Viklund, Liberalerna (L)

Sekreterare: Karl Högberg

Ärenden:

		Dnr:
1.	Information från förvaltningsdirektören	
2.	Information om överenskommelse med Arbetsförmedlingen	
	Ärende för beslut	
3.	Ekonomisk helårsprognos för juni 2022	AVN/2022:00009
4.	Uppdaterad sammanträdesordning 2022	AVN/2021:00045
6.	Delegationsbeslut (2022-08-18)	AVN/2021:00085
5.	Anmälningssärende (2022-08-18)	AVN/2021:00086

Majoritetens gruppmöte börjar 18.00 och hålls i lokal Alytus, plan 2 i kommunhuset. Oppositionens gruppmöte börjar 18.30 och hålls i lokal Metropol, plan 2 i kommunhuset. Kaffe/te, smörgåsar och smoothies kommer att serveras i anslutning till dessa. Sammanträdet börjar 19.00 i Alytus, plan 2 i kommunhuset.

Vänligen meddela frånvaro till karl.hogberg@botkyrka.se

Välkomna!

Ing-Marie Viklund
Ordförande

Karl Högberg
Nämndsekreterare

1

Information från förvaltningsdirektören

Förslag till beslut

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden har tagit del av informationen.

2

Information om överenskommelse med Arbetsförmedlingen

Förslag till beslut

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden har tagit del av informationen.

Överenskommelse om samverkan mellan Botkyrka kommun och Arbetsförmedlingen för att påskynda individers etablering i arbetslivet och förbättra kompetensförsörjningen

1. Parter

Mellan nedan angivna parter har följande överenskommelse upprättats:

Botkyrka kommun
genom Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden
Organisationsnummer: 212000-2882

Arbetsförmedlingen Huddinge Botkyrka
Organisationsnummer: 202100-2114

2. Syfte

Att genom samverkan påskynda individers etablering i arbetslivet med utgångspunkt i regionala och lokala rekryteringsbehov för att främja kompetensförsörjning och tillväxt.

- *Samverkan ska ske om de individer som för sin etablering i arbetslivet bedöms ha behov av stöd, insatser och samordnade processer från både kommun och Arbetsförmedlingen. Detta med utgångspunkt i parternas ansvarsområden och uppdrag.*
- *Samverkan ska ske om insatser och stöd till de arbetsgivare som bedöms ha svårt att rekrytera eller vill bredda sin rekryteringsbas.*

3. Målgrupper

Målgrupper för samverkan är följande individer som för sin etablering i arbetslivet bedöms ha behov av stöd och insatser från både Botkyrka kommun och Arbetsförmedlingen:

- Unga kvinnor och män i åldern 16 – 29 år som varken arbetar eller studerar.
- Utrikes födda kvinnor som inte har etablerat sig på arbetsmarknaden.
- Nyanlända kvinnor och män som ingår eller har ingått i Arbetsförmedlingens etableringsprogram.
- Kvinnor och män med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga.
- Långtidsarbetslösa kvinnor och män.

Målgrupp för samverkan är även:

- Arbetsgivare som parterna gemensamt bedömt ha svårt att rekrytera eller vill bredda sin rekryteringsbas genom exempelvis *Lokala jobbspår*.

4. Målsättningar

Samverkan mellan Botkyrka kommun och Arbetsförmedlingen syftar till att uppnå följande gemensamma målsättningar med tillhörande indikatorer. Målen är jämställdhetsintegrerade och kan kopplas till målgruppernas behov.

- *Att successivt minska den totala arbetslösheten för Botkyrka kommun och närma sig **riksgenomsnittet** till 2026.*

Nulägesbeskrivning: Arbetslösheten (öppet arbetslösa och i program med aktivitetsstöd) i Botkyrka kommun var i april 2022 11,7 procent jämfört med 6,8 procent för riket. För att nå riksnittet 2026 skulle det, med mätpunkt april 2022, krävas en minskning med 4,9 procentenheter, motsvarande drygt 2 000 arbetslösa personer.

- *Att minska den totala ungdomsarbetslösheten för Botkyrka kommun till **regiongenomsnittet** senast 2026.*

Nulägesbeskrivning: Ungdomsarbetslösheten (öppet arbetslösa och i program med aktivitetsstöd) bland unga 18–24 år i Botkyrka kommun var i april 2022 10,2 procent jämfört med 7,0 procent för region Stockholms län. För att nå regiongenomsnittet krävs en

minskning med 3,2 procentenheter motsvarande ca 150 arbetslösa unga.

Indikatorer:

- Ungdomsarbetslösheten (öppet arbetslösa och i program med aktivitetsstöd) bland unga 18–29 år i Botkyrka kommun.
 - Totala arbetslösheten (öppet arbetslösa och i program med aktivitetsstöd) i Botkyrka kommun.
 - Andelen och antalet inskrivna på Arbetsförmedlingen respektive Arbetsmarknadsenheten som avslutas till arbete och/eller studier.
 - Andelen och antalet inskrivna unga på Arbetsförmedlingen respektive Arbetsmarknadsenheten som avslutas till arbete och/eller studier.
- *Att öka andelen och antalet Botkyrkabor med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga som går till arbete eller studier.*

Indikatorer:

- Andelen och antalet inskrivna med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga på Arbetsförmedlingen respektive Arbetsmarknadsenheten som avslutas till arbete.
 - Andelen och antalet inskrivna med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga på Arbetsförmedlingen respektive Arbetsmarknadsenheten som avslutas till studier.
- *Att öka andelen och antalet utrikes födda kvinnor i arbete och studier, samt arbetsmarknadsutbildningar som leder till arbete.*

Indikatorer:

- Andel och antal utrikes födda kvinnor i arbetsmarknadsutbildningar.
- Andel och antal utrikes födda kvinnor som deltar i studier inom utbildningsplikten.
- Andelen och antal inskrivna utrikes födda kvinnor på Arbetsförmedlingen respektive Arbetsmarknadsenheten som avslutas till studier.
- Andelen och antalet inskrivna utrikes födda kvinnor på Arbetsförmedlingen respektive Arbetsmarknadsenheten som avslutas till arbete.

BOTKYRKA KOMMUN
Långt ifrån lagom

- Att öka antalet och andelen Botkyrkabor som har fullföljt gymnasieutbildning.

Indikatorer:

- Andel och antal unga som är föremål för det kommunala aktivitetsansvaret som går till studier.
- Andel och antal Botkyrkabor 20-64år som är inskrivna på Arbetsmarknadsenheten som avslutas till studier inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande eller gymnasial nivå, eller motsvarande utbildning inom folkhögskola.
- Andel och antal som deltar i studier inom utbildningsplikten.

5. Organisering av samverkan

För att uppnå syftet med överenskommelsen formas nedanstående styrande grupper.

Strategisk styrgrupp

Syfte

Informera om nuläge och utifrån förutsättningar diskutera och ta beslut kopplade till strategiska processer, mål, budget samt omvärldsbevakning. Ansvar för uppdrag och prioritering till operativ styrgrupp samt uppföljning och justering av den lokal överenskommelsen.

Representation

Enhetschef Arbetsförmedlingen, Verksamhetschef arbetsmarknadsenheten, Verksamhetschef Campus Botkyrka, Näringslivschef, Verksamhetschef socialförvaltningen, HR (KLF), Enhetschef Våldspreventivt Center.
Sammankallande och ordförande: Arbetsmarknadsdirektör

Adjungerande: VD Tillväxt Botkyrka, Förbundschef Samordningsförbundet HBS och Auktorisationskoordinator Vux 5

Mötesfrekvens

Den strategiska styrgruppen sammanträder 4 gånger per år och föredrar i politisk nämnd 2 gånger per år.

Operativ styrgrupp

Syfte

Verkställa uppdrag och utifrån behov tillsätta och avsluta arbetsgrupper. Omvärldsbevaka, pröva, besluta och utvärdera metoder och effekter av insatser och arbetsprocesser. Beakta externa utlysningar (ESF mfl), rapportera resultat och prioriteringar till strategisk styrgrupp samt vid behov efterfråga förtydligande eller förslag på justeringar av överenskommelse.

Representation

Enhetschef Arbetsmarknadsenheten, Chef/Rektor Campus Botkyrka, Enhetschef Socialförvaltningen, Samordnare Vårdspreventivt Center, medarbetare näringslivsenheten, Sektionschef Arbetsförmedlingen
Sammankallande och ordförande: Enhetschef Arbetsmarknadsenheten

Mötesfrekvens

Den operativa styrgruppen sammanträder 6 gånger per år.

Arbetsgrupper

Arbetsgrupper tillsätts och avslutas utifrån behov. Kommunen och Arbetsförmedlingen tillsätter representanter från respektive verksamhet utifrån kompetens, roller och ansvar.

6. Genomförande av operativ samverkan

Operativa styrgruppen ansvarar för att ta fram och se över befintliga arbetsprocesser kopplat till respektive målgrupp (punkt 3) under 2022 och sedan löpande justera utifrån behov. Det som kortfattat ska beskrivas, i bilaga till denna överenskommelse, är individprocess, insatser samt organisering av samverkan för de processer och insatser som beskrivs kopplat till de olika målgrupperna.

7. Uppföljning

Uppföljning av mål och indikatorer för den lokala överenskommelsen ansvarar den strategiska styrgruppen för och utförs 4 gånger/år.

Samtliga mål och indikatorer följs upp med könsuppdelad statistik och även andra relevanta parametrar som t.ex. utbildningsnivå,

BOTKYRKA KOMMUN
Långt ifrån lagom

utrikes/inrikes född, ålder m.m. Respektive part ansvarar för att ta fram relevant statistik till den strategiska styrgruppen.

8. Varaktighet och plan för revidering

Överenskommelsen gäller:

fr.o.m. 220616 till och med 231231. Överenskommelsen ses över och följs upp i december varje år samt revideras löpande vid behov.

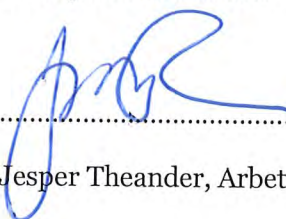
9. Underskrifter

Arbetsförmedlingen Huddinge Botkyrka

.....

Linnéa Stigsäter, Enhetschef

Botkyrka kommun

.....

Jesper Theander, Arbetsmarknadsdirektör

3

Ekonomisk helårsprognos för juni 2022

Förslag till beslut

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden godkänner *Ekonomisk rapport med helårsprognos för juni 2022*.

Sammanfattning

I kommunens budget- och uppföljningsprocess ingår att nämnderna ska göra minst sex ekonomiska uppföljningar med prognos under året inklusive årsbokslut.

Helårsprognosen för juni 2022 är ett överskott på 6 miljoner kronor för Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens ansvarsområde. Överskottet beror huvudsakligen på högre statsbidrag och lägre volymer inom gymnasial vuxenutbildning samt att kostnaderna för att starta daglig verksamhet i de nya lokalerna Alhagen och Kvarnhagen endast belastar budgeten i slutet av året.

Referens

Katarina Salomonsson
katarina.salomonsson@botkyrka.se

Mottagare

Arbetsmarknads- och
vuxenutbildningsnämnden

Ekonomisk helårsprognos för juni 2022

Förslag till beslut

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden godkänner *Ekonomisk rapport med helårsprognos för juni 2022*.

Sammanfattning

I kommunens budget- och uppföljningsprocess ingår att nämnderna ska göra minst sex ekonomiska uppföljningar med prognos under året inklusive årsbokslut.

Helårsprognosen för juni 2022 är ett överskott på 6 miljoner kronor för Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens ansvarsområde. Överskottet beror huvudsakligen på högre statsbidrag och lägre volymer inom gymnasial vuxenutbildning samt att kostnaderna för att starta daglig verksamhet i de nya lokalerna Alhagen och Kvarnhagen endast belastar budgeten i slutet av året.

Jesper Theander
Arbetsmarknadsdirektör

Katarina Salomonsson
Ekonomi- och kvalitetschef

Bilagor

1. Ekonomisk rapport med helårsprognos för juni 2022

Expedieras till:
Kommunstyrelsen

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Ekonomisk rapport med helårsprognos för juni 2022

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning	3
2 Ekonomisk uppföljning och analys.....	3
2.1 Driftuppföljning	3
2.1.1 Analys.....	3
2.1.2 Åtgärder med anledning av budgetavvikelse	6
2.1.3 Övrig betydelsefull ekonomisk information	6

1 Sammanfattning

Verksamhet (i miljoner kronor)	Bokslut 2021	Utfall period 2022	Budget 2022	Prognos helår 2022	Avvikelse 2022
Intäkter (+)	119,6	56,8	107,2	97,9	-9,3
Kostnader (-)	-400,3	-185,7	-398,7	-383,4	15,3
Netto (+/-)	-280,6	-128,9	-291,4	-285,4	6,0
Nettoinvesteringar (+/-)	-1,0	-0,5	-7,1	-5,6	1,5

Prognosen för arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens ansvarsområde visar ett nettoöverskott på 6 miljoner kronor. Överskottet beror huvudsakligen på högre statsbidrag och lägre volymer inom gymnasial vuxenutbildning samt att kostnaderna för att starta daglig verksamhet i de nya lokalerna Alhagen och Kvarnhagen endast belastar budgeten i slutet av året.

2 Ekonomisk uppföljning och analys

2.1 Driftuppföljning

2.1.1 Analys

	Utfall jan-jun 2022	Utfall jan-jun 2021	Utfall jan-dec 2021	Årsbudget 2022	Årsprognos 2022	Årsavvikelse 2022
NÄMND						
Intäkter	0	0	0	0	0	0
Kostnader	-249	-301	-499	-520	-520	0
Netto	-249	-301	-499	-520	-520	0
CENTRAL ADMINISTRATION						
Intäkter	15	7	16	0	0	0
Kostnader	-6 640	-9 607	-15 374	-14 401	-13 901	500
Netto	-6 625	-9 600	-15 358	-14 401	-13 901	500
ARBETSMARKNADSÅTGÄRDAR						
Intäkter	11 328	12 766	38 303	30 185	18 144	-12 041
Kostnader	-27 379	-39 725	-86 636	-70 964	-58 923	12 041
Netto	-16 052	-26 959	-48 333	-40 779	-40 779	0
VUXENUTBILDNING						
Intäkter	19 267	14 812	37 809	32 870	35 370	2 500
Kostnader	-72 403	-73 037	-151 979	-151 569	-150 569	1 000
Netto	-53 137	-58 225	-114 170	-118 699	-115 199	3 500
Varav						
- Grundläggande vuxenutbildning						
Intäkter	737	471	715	700	700	0
Kostnader	-6 265	-9 364	-20 927	-14 072	-14 072	0
Netto	-5 528	-8 893	-20 212	-13 372	-13 372	0
- Gymnasial vuxenutb. och påbyggn						
Intäkter	15 766	10 106	30 274	25 520	28 020	2 500

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

	Utfall jan-jun 2022	Utfall jan-jun 2021	Utfall jan-dec 2021	Årsbudget 2022	Årsprognos 2022	Årsavvikelse 2022
Kostnader	-25 727	-23 691	-53 244	-56 814	-55 814	1 000
Netto	-9 961	-13 585	-22 971	-31 294	-27 794	3 500
- Lärvux						
Intäkter	442	801	1 758	2 250	2 250	0
Kostnader	-3 194	-1 905	-3 489	-4 077	-4 077	0
Netto	-2 751	-1 103	-1 731	-1 827	-1 827	0
- Svenska för invandrare						
Intäkter	637	894	1 449	1 500	1 500	0
Kostnader	-24 655	-21 799	-40 270	-50 332	-50 332	0
Netto	-24 018	-20 906	-38 821	-48 832	-48 832	0
- Administration vux						
Intäkter	1 685	2 353	2 968	2 900	2 900	0
Kostnad	-12 563	-17 565	-38 199	-26 274	-26 274	0
Netto	-10 878	-15 212	-35 231	-23 374	-23 374	0
YRKESHÖGSKOLA						
Intäkter	20 808	20 427	36 902	37 835	37 835	0
Kostnader	-19 329	-19 038	-35 419	-36 335	-36 335	0
Netto	1 479	1 390	1 483	1 500	1 500	0
DAGLIG VERKSAMHET						
Intäkter	5 415	4 919	6 598	6 340	6 640	300
Kostnader	-59 739	-55 047	-110 345	-124 882	-123 182	1 700
Netto	-54 324	-50 128	-103 748	-118 542	-116 542	2 000
TOTALT						
Intäkter	56 833	52 932	119 628	107 230	97 989	-9 241
Kostnader	-185 739	-200 236	-400 252	-398 671	-383 430	15 241
Netto	-128 906	-147 304	-280 624	-291 441	-285 441	6 000

Nämndens totala budget är 150 000 kronor lägre än vid årets början, eftersom medel för näringslivsenhetens lokaler har förts över till Kommunstyrelsen i enlighet med nämndens beslut i samband med delår 1.

Prognosen för 2022 är netto 285,4 miljoner kronor jämfört med budget på 291,4 miljoner kronor. Det innebär ett överskott på 6 miljoner kronor. Av överskottet är 4,7 miljoner av en sådan karaktär att nämnden inte kan planera för motsvarande överskott 2023. Det handlar om riktade statsbidrag (2,5 mkr), kvarvarande effekter av pandemin som avklingar över tid (1,2 mkr) och nystartad verksamhet som får helårseffekt 2023 (1 mkr).

Nämnd och central administration

Prognosen för nämnden är en budget i balans.

Prognosen för central administration visar ett överskott på 0,5 miljoner kronor. Detta beror på vakanta tjänster under pågående rekrytering. Prognosen har inte påverkats av de medel som överförts till Kommunstyrelsen för näringslivsenhetens lokaler, eftersom det har varit känt vid tidigare prognoser under året.

Arbetsmarknadsåtgärder

Prognosen för arbetsmarknadsåtgärder är en budget i balans.

Intäkterna prognostiseras understiga budget på grund av ett minskat antal beredskapsanställningar. Även personalkostnaderna minskar med motsvarande belopp vilket medför att minskningen inte är resultatpåverkande.

Det har under våren varit färre ungdomar jämfört med tidigare år som kommer till arbetsmarknadsenheten. Verksamhetens analys visar att det företrädesvis handlar om färre ungdomar från mörkertalet. Ett utvecklingsarbete med Socialförvaltningen är påbörjat för att fler ska kunna erbjudas tidiga insatser snabbare och en lokal överenskommelse har tecknats med Arbetsförmedlingen som en grund för det fortsatta samarbetet. Ett intensifierat arbete med information och uppsökande arbete pågår även inom ramen för satsningen Unga i jobb.

Vuxenutbildning och yrkeshögskola

Prognosen för vuxenutbildning visar ett överskott på 3,5 miljoner kronor.

Det prognostiserade överskottet beror huvudsakligen på högre statsbidrag än budgeterat för gymnasial yrkesvuxenutbildning. Statsbidraget söks av kluster av kommuner, och Botkyrka ingår i klustret Vux5 tillsammans med Södertälje, Huddinge, Salem och Nykvarn. Statsbidraget fördelas inom klustret utifrån producerade poäng och fördelningen mellan kommunerna påverkas därmed både av den egna kommunens resultat samt de andra kommunernas resultat. I samband med slutredovisningen av statsbidrag för år 2021 som gjordes i maj omfördelades medel och Botkyrka kommun fick ett högre statsbidrag än budgeterat. Statsbidraget kan bara nyttjas för yrkeskurser inom gymnasial vuxenutbildning och det är inte möjligt att räkna med det högre statsbidraget inför budget 2023.

En annan bidragande orsak till överskottet är att andelen som söker till distanskurser inom gymnasial vuxenutbildning ökar. Det är en utbildningsform som medför lägre kostnader för kommunen. Vi ser även en viss tendens till något lägre volymer generellt, men det är ännu inte möjligt att se om det är en trend som håller i sig. Satsningarna på att höja utbildningsnivån i Botkyrka kommun, till exempel genom Campus Botkyrka, kan också komma att påverka volymerna framåt.

Lärvux fick under 2021 ett större statsbidrag för lärling än vad enheten hade kostnader, och årets prognoser har utgått från att den del av statsbidraget som inte nyttjades ska återbetalas. Det är nu klart att en sådan återbetalning ska göras, vilket innebär att det inte längre är en osäkerhetsfaktor i prognosen.

Daglig verksamhet

Prognosen för daglig verksamhet är ett överskott på 2 miljoner kronor. Överskottet beror på högre intäkter från den nyöppnade Café-verksamheten *Gröna Hjärtat*, lägre kostnader för transporter och för att de nya lokalerna för Alhagen och Kvarnhagen tas i bruk först under hösten och därmed endast belastar budgeten i slutet av året.

Under pandemin har inte alla deltagare kommit till verksamheten utan stannat hemma. Verksamheten ser fortfarande efterverkningar av den situationen och deltagarnärvaron är fortfarande något lägre än innan pandemin. Det tar tid att få dessa deltagare att återgå till att delta fysiskt. Det har medfört att verksamheten i vissa fall inte behövt ta in vikarier och prognostiserade personalkostnader är därför lägre än budgeterat. Samtidigt som vi arbetar med att öka deltagarnärvaron så är trenden hittills under året ett ökat inflöde av nya deltagare.

2.1.2 Åtgärder med anledning av budgetavvikelse

Inget att rapportera.

2.1.3 Övrig betydelsefull ekonomisk information

Inget att rapportera.

4

Uppdaterad sammanträdesordning 2022

Förslag till beslut

Arbetsmarknad- och vuxenutbildningsnämnden ändrar sammanträdestiden för november 2022 till 2022-11-15.

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden beslutade om nämndtider 2021-09-16. Mötestiden den 17 november 2022 behöver flyttas då det sammanfaller med internat kommunledningsgruppen. Förvaltningen föreslår därför tisdagen den 15 november 2022 som nytt datum för novembersammanträdet.

Referens

*Karl Högberg
Karl.hogberg@botkyrka.se*

Mottagare

Arbetsmarknads- och
vuxenutbildningsnämnden

Uppdaterad sammanträdesordning 2022

Förslag till beslut

Arbetsmarknad- och vuxenutbildningsnämnden ändrar sammanträdestiden för november 2022 till 2022-11-15.

Ärendet

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden beslutade om nämndtider 2021-09-16. Mötestiden den 17 november 2022 behöver flyttas då det sammanfaller med internat kommunledningsgruppen. Förvaltningen föreslår därför tisdagen den 15 november 2022 som nytt datum för novembersammanträdet.

Jesper Theander
Arbetsmarknadsdirektör

Expedieras till:

Kommunledningsförvaltningen

5

Delegationsbeslut

Förslag till beslut

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden har tagit del av delegationsbesluten.

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden som styrelse beslutar i stort om verksamhetens mål, inriktning och kvalitet samt i ärenden i övrigt som är av principiell natur. Andra ärenden delegeras till förvaltningsdirektören som i sin tur delegerar vidare till verksamhetschefer, rektorer med flera.

Följande verksamheter har anmält delegationsbeslut:

- Utbildning för vuxna juni-juli 2022
- Daglig verksamhet juni 2022
- Förvaltningskontoret juni-juli 2022

Referens

Karl Högberg
karl.hogberg@botkyrka.se

Mottagare

Arbetsmarknads- och
vuxenutbildningsnämnden

Delegationsbeslut (2022-08-18)

Förslag till beslut

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden har tagit del av delegationsbesluten.

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden som styrelse beslutar i stort om verksamhetens mål, inriktning och kvalitet samt i ärenden i övrigt som är av principiell natur. Andra ärenden delegeras till förvaltningsdirektören som i sin tur delegerar vidare till verksamhetschefer, rektorer med flera.

Följande verksamheter har anmält delegationsbeslut:

- Utbildning för vuxna juni-juli 2022
- Daglig verksamhet juni 2022
- Förvaltningskontoret juni-juli 2022

Bilagor

Juni 2022 UFV Delegationsbeslut

Juli 2022 UFV Delegationsbeslut

Delegationsbeslut - Rekrytering

Delegationsbeslut - Avrop nämndsekreterare

Delegationsbeslut - Ansökan om statsbidrag för utarbetande av ny överenskommelse om samverkan

Delegationsbeslut - Rekrytering stödassistent

Delegationsbeslut - Rekrytering verksamhetsledare

Delegationsbeslut - Rekrytering nämndsekreterare

Delegationsbeslut Utbildning för vuxna, juni 2022

Inlämnas till arbetsmarknad.vuxenutbildning@botkyrka.se senast kl.
12.00 den 2:a i månaden efter besluts månaden.

Besluts- datum	Delegationspu- nkt	Beslut	Diarie- nummer	Delegat
Botkyrka vuxenutbildning				
2022-06-01 – 2022-06-30	G1	Inga antagningar till grundläggande vuxenutbildning i BK under juni månad. Inga elever mottagna till SFE utbildning. 319 interna SFI-elever antagna till sommarkurser. 37 nya SFI-elever antagna till sommarkurser under juni månad. Inga nya elever mottagna till Lärling (Komvux som särskild utbildning), Inga nya elever mottagna till Särvox kurser (Komvux som särskild utbildning).		Niklas Almqvist
2022-06-01 – 2022-06-30	G2	14 yttranden beträffande SFI i annan kommun		Niklas Almqvist
2022-06-01 – 2022-06-30	G2	47 yttranden beträffande grundläggande vuxenutbildning i annan kommun.		Niklas Almqvist
2022-06-01 – 2022-06-30	C1	2 visstidsanställda på heltid mellan 22.08.01 – 24.06.30 under juni månad. (Bitr. rektor Eva A.) 1 tillsvidareanställd (Rektor Niklas A.) 1 visstidsanställd mellan 22.08.01-22-12-31. (Rektor Niklas A.) 1 avslutat visstidsanställd under juni månad 2022. (Bitr. rektor Anders A.)		Niklas Almqvist
2022-06-01 – 2022-06-30	G2	5 Yttrande beträffande gymnasial vuxenutbildning i annan kommun för juni månad.		Luljeta Spahijaj
2022-06-01 – 2022-06-30	G2	1 antagning till gymnasial vuxenutbildning under juni månad.		Luljeta Spahijaj

Yrkeshögskolan Xenter				
2022-06-01 –				
2022-06-30	-	-	-	-

G1 = Mottagande och antagning av elev till grundläggande samt gymnasial vuxenutbildning, utbildning i svenska för invandrare och särskild utbildning för vuxna.

G2 = Yttrande avseende frågan om Botkyrka kommun svarar för kostnaden för elev, när utbildningen anordnas av annan kommun inom ramen för grundläggande och gymnasial vuxenutbildning, utbildning i svenska för invandrare samt särskild utbildning för vuxna.

C1 = Anställa ny medarbetare på vakant befattning eller inrätta en ny tjänst som a) verksamhetschef, b) enhetschef eller c) övriga medarbetare.

Chanette Andersson
Verksamhetschef
Utbildning för vuxna

Delegationsbeslut Utbildning för vuxna, juli 2022

Inlämnas till arbetsmarknad.vuxenutbildning@botkyrka.se senast kl. 12.00 den 2:a i månaden efter besluts månaden.

Beslutsdatum	Delegationspunkt	Beslut	Diarie-nummer	Delegat
Botkyrka vuxenutbildning				
2022-07-01 – 2022-07-31	G1	Inga antagningar till grundläggande vuxenutbildning i BK under juli månad. Inga elever mottagna till SFE Inga nya elever mottagna till SFI. Inga nya elever mottagna till Lärling (Komvux som särskild utbildning), Inga nya elever mottagna till kurser (Komvux som särskild utbildning).		Niklas Almqvist
2022-07-01 – 2022-07-31	G2	11 yttranden beträffande SFI i annan kommun		Niklas Almqvist
2022-07-01 – 2022-07-31	G2	42 yttranden beträffande grundläggande vuxenutbildning i annan kommun.		Niklas Almqvist
2022-07-01 – 2022-07-31	C1	1 tillsvidareanställd (bitr. rektor Anders A.) 2 visstidsanställd mellan 22.08.01-22-12-31. ((bitr. rektor Anders A.)		Niklas Almqvist
2022-07-01 – 2022-07-31	G2	Inga yttrande beträffande gymnasial vuxenutbildning i annan kommun		Luljeta Spahijaj
2022-07-01 – 2022-07-31	G2	Inga antagningar till gymnasial vuxenutbildning		Luljeta Spahijaj
Yrkehögskolan Xenter				
2022-07-01 – 2022-07-31	-	-	-	-

G1 = Mottagande och antagning av elev till grundläggande samt gymnasial vuxenutbildning, utbildning i svenska för invandrare och särskild utbildning för vuxna.

G2 = Yttrande avseende frågan om Botkyrka kommun svarar för kostnaden för elev, när utbildningen anordnas av annan kommun inom ramen för grundläggande och gymnasial vuxenutbildning, utbildning i svenska för invandrare samt särskild utbildning för vuxna.

C1 = Anställa ny medarbetare på vakant befattning eller inrätta en ny tjänst som a) verksamhetschef, b) enhetschef eller c) övriga medarbetare.

Chanette Andersson
Verksamhetschef
Utbildning för vuxna

Referens
Sofia Wahlström
sofia.wahlstrom@botkyrka.se

Mottagare
Arbetsmarknads- och
vuxenutbildningsnämnden

Anmälan av delegationsbeslut

Rubrik/ärendemening:	Avrop administrativa bemanningstjänster – nämndsekreterare till förvaltningskontoret 2022	
Ärendetyp	Diarienummer	Handläggare
F3	AVN/2022:00040	Katarina Salomonsson
Beskrivning av ärendet		
Beslut om att avropa konsult i form av nämndsekreterare till förvaltningskontoret för att täcka glapp under rekrytering (juni – sept 2022). Avropet görs i enlighet med avropsförfrågan AVN/2022:00040-1.		
Leverantör (vid upphandling)		Kontraktssumma (vid upphandling)
Manpower (enligt Botkyrka kommuns ramavtal)		Enligt ramavtalets prislista
Beslutsdatum	Delegat (namn och befattning)	Signatur (delegaten):
2022-06-03	Katarina Salomonsson, Ekonomi- och kvalitetschef	

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN:	KATARINA SALOMONSSON
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_05ed1ffc85cd6573e802c86202e6cf1e9
DATUM & TID:	2022-06-07 15:21:47 +02:00

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2022-06-07 15:21:54 +02:00
Ref: 40632SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)

Referens

Karl Högberg

karl.hogberg@botkyrka.se

Mottagare

Arbetsmarknads- och

vuxenutbildningsnämnden

Anmälan av delegationsbeslut

Rubrik/ärendemening:	Rekrytering förvaltningsekonom	
Ärendetyp	Diarienummer	Handläggare
C1	AVN/2022:00017	Karl Högberg
Beskrivning av ärendet		
Rekrytering förvaltningsekonom till förvaltningskontoret		
Leverantör (vid upphandling)		Kontraktssumma (vid upphandling)
Beslutsdatum	Delegat (namn och befattning)	Signatur (delegaten):
2022-06-22	Katarina Salomonsson, ekonomi- och kvalitetschef	

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN:	KATARINA SALOMONSSON
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_0868ffc2aca62c23edfd3bcf49e94114c7
DATUM & TID:	2022-06-29 08:34:31 +02:00

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2022-06-29 08:34:37 +02:00
Ref: 42957SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)

Referens
Karl Högberg
karl.hogberg@botkyrka.se

Mottagare
Arbetsmarknads- och
vuxenutbildningsnämnden

Anmälan av delegationsbeslut

Rubrik/ärendemening:	Ansökan om statsbidrag för utarbetande av ny överenskommelse om samverkan	
Ärendetyp	Diarienummer	Handläggare
D7	AVN/2022:00047	Karl Högberg
Beskrivning av ärendet		
Ansökan om statsbidrag för utarbetande av ny överenskommelse om samverkan		
Leverantör (vid upphandling)		Kontraktssumma (vid upphandling)
Beslutsdatum	Delegat (namn och befattning)	Signatur (delegaten):
2022-06-17	Jesper Theander, förvaltningsdirektör	

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN:	Måns Jesper Theander
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_08600374a7c9a3d2b7b74b3a2364b9cb8e
DATUM & TID:	2022-06-28 11:15:25 +02:00

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2022-06-28 11:15:31 +02:00
Ref: 42862SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)

Referens

Jenny Cato

jenny.cato@botkyrka.se

Mottagare

Arbetsmarknads- och

vuxenutbildningsnämnden

Anmälan av delegationsbeslut

Rubrik/ärendemening:		
Ärendetyp	Diarienummer	Handläggare
C1	LDV/2022:00029	Jenny Cato
Beskrivning av ärendet		
Beslut om att rekrytera Jenny Melling som stödassistent till Daglig Verksamhet med startdatum 22-06-10.		
Leverantör (vid upphandling)		Kontraktssumma (vid upphandling)
Beslutsdatum	Delegat (namn och befattning)	Signatur (delegaten):
22-06-07	Ann-Charlotte Fagerlund	

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN:	ANN-CHARLOTTE FAGERLUND
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_0775def331b6c0a188cc132ad457b54b93
DATUM & TID:	2022-06-13 15:05:38 +02:00

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2022-06-13 15:05:45 +02:00
Ref: 41287SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)

Referens

Jenny Cato

jenny.cato@botkyrka.se

Mottagare

Arbetsmarknads- och

vuxenutbildningsnämnden

Anmälan av delegationsbeslut

Rubrik/ärendemening:		
Ärendetyp	Diarienummer	Handläggare
C1	LDV/2022:00040	Jenny Cato
Beskrivning av ärendet		
Beslut om att anställa Ewelina Kuznowicz som verksamhetsledare till Daglig Verksamhet med startdatum 22-07-01.		
Leverantör (vid upphandling)		Kontraktssumma (vid upphandling)
Beslutsdatum	Delegat (namn och befattning)	Signatur (delegaten):
22-06-08	Ann-Charlotte Fagerlund	

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN:	ANN-CHARLOTTE FAGERLUND
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_076417838a05c7a4f9c0c9556d92961f12
DATUM & TID:	2022-06-13 15:35:18 +02:00

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2022-06-13 15:35:25 +02:00
Ref: 41304SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)

Mottagare
Arbetsmarknads- och
vuxenutbildningsnämnden

Anmälan av delegationsbeslut

Rubrik/ärendemening:	Rekrytering nämndesekreterare	
Ärendetyp	Diarienummer	Handläggare
C1	AVN/2022:00022	
Beskrivning av ärendet		
Rekrytering nämndesekreterare till förvaltningskontoret		
Leverantör (vid upphandling)		Kontraktssumma (vid upphandling)
Beslutsdatum	Delegat (namn och befattning)	Signatur (delegaten):
2022-07-01	Katarina Salomonsson, ekonomi- och kvalitetschef	

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN:	KATARINA SALOMONSSON
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_05c1bf23ea1e7e4d82a9aab0cbc837a471
DATUM & TID:	2022-07-20 10:58:07 +02:00

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2022-07-20 10:58:13 +02:00
Ref: 44384SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)

6

Anmälningssärenden

Förslag till beslut

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden har tagit del av anmälningssärendena.

Sammanfattning

Följande ärenden anmäls till arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden:

- Protokollsutdrag från Kommunstyrelsen 2022 sammanträde den 2022-06-07 - Riktlinje för hantering av pågående dödligt våld
 - Riktlinje för hantering av pågående dödligt våld
 - Bilaga - Riktlinje för hantering av pågående dödligt våld
- Protokollsutdrag från Kommunstyrelsen 2022 sammanträde den 2022-06-07 - Maxbelopp för beslutsattest
 - Maxbelopp för beslutsattest
 - Bilaga 1 - maxbelopp för beslutsattest maj 2022
- Ordförandebeslut att vaccinkrav upphör
- § 97 Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP) med Kompis Sverige Socialnämnden
- Protokollsutdrag från Kommunfullmäktige 2022 sammanträde den 2022-06-21 - Delårsrapport 1 2022 Kommunen
 - Delårsrapport 1 2022
 - Tjänsteskrivelse delårsrapport 1 - Botkyrka kommun
 - Socialförvaltningens tjänsteskrivelse och ordförandebeslut
- Protokollsutdrag från Kommunfullmäktige 2022-06-21 - Politisk organisation mandatperiod 2023-2026
 - Slutversion av Rapport Utskott och Nämndöversyn 2023-2026 daterad 2022-06-13 (002)

- Bilaga 1 - Projektdirektiv - Översyn av nämndorganisation 2022-2026 (UNO)
- Yrkande till KF -(M) Politisk organisation mandatperiod 2023–2026

- Protokollsutdrag från Kommunfullmäktige 2022 sammanträde den 2022-06-21 - Vatten- och avloppsplan (VA-plan) för Botkyrka kommun
 - VA-plan tjänsteskrivelse sista version3
 - VA-plan_v2_slut vers
 - VA-utbyggnadsplan bilaga 1_slut vers
 - VA-plan kommande VA-utbyggnadsplan bilaga 2_slut vers
 - Åtgärds- och aktivitetsuppföljning VA-plan bilaga 3_slut vers

- Protokollsutdrag från Kommunfullmäktige 2022 sammanträde den 2022-06-21 - Prioritetsklasser för styrel inom Botkyrka kommuns geografiska område
 - Tjisk - Prioritetsklasser för styrel inom Botkyrka kommuns geografiska område för planeringsomgång 2019–2021
 - Prioritetsklasser för styrel inom Botkyrka kommuns geografiska område för planeringsomgång 2019–2021

Referens

Karl Högberg
karl.hogberg@botkyrka.se

Mottagare

Arbetsmarknads- och
vuxenutbildningsnämnden

Anmälningssärende (2022-08-18)

Förslag till beslut

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden har tagit del av anmälningssärendena.

Sammanfattning

Följande ärenden anmäls till arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden:

- Protokollsutdrag från Kommunstyrelsen 2022 sammanträde den 2022-06-07 - Riktlinje för hantering av pågående dödligt våld
 - Riktlinje för hantering av pågående dödligt våld
 - Bilaga - Riktlinje för hantering av pågående dödligt våld
- Protokollsutdrag från Kommunstyrelsen 2022 sammanträde den 2022-06-07 - Maxbelopp för beslutsattest
 - Maxbelopp för beslutsattest
 - Bilaga 1 - maxbelopp för beslutsattest maj 2022
- Ordförandebeslut att vaccinkrav upphör
- § 97 Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP) med Kompis Sverige Socialnämnden
- Protokollsutdrag från Kommunfullmäktige 2022 sammanträde den 2022-06-21 - Delårsrapport 1 2022 Kommunen
 - Delårsrapport 1 2022
 - Tjänsteskrivelse delårsrapport 1 - Botkyrka kommun
 - Socialförvaltningens tjänsteskrivelse och ordförandebeslut

- Protokollsutdrag från Kommunfullmäktige 2022-06-21 - Politisk organisation mandatperiod 2023-2026
 - Slutversion av Rapport Utskott och Nämndöversyn 2023-2026 daterad 2022-06-13 (002)
 - Bilaga 1 - Projektdirektiv - Översyn av nämndorganisation 2022-2026 (UNO)
 - Yrkande till KF -(M) Politisk organisation mandatperiod 2023–2026

- Protokollsutdrag från Kommunfullmäktige 2022 sammanträde den 2022-06-21 - Vatten- och avloppsplan (VA-plan) för Botkyrka kommun
 - VA-plan tjänsteskrivelse sista version3
 - VA-plan_v2_slut vers
 - VA-utbyggnadsplan bilaga 1_slut vers
 - VA-plan kommande VA-utbyggnadsplan bilaga 2_slut vers
 - Åtgärds- och aktivitetsuppföljning VA-plan bilaga 3_slut vers

- Protokollsutdrag från Kommunfullmäktige 2022 sammanträde den 2022-06-21 - Prioritetsklasser för styrel inom Botkyrka kommuns geografiska område
 - Tjask - Prioritetsklasser för styrel inom Botkyrka kommuns geografiska område för planeringsomgång 2019–2021
 - Prioritetsklasser för styrel inom Botkyrka kommuns geografiska område för planeringsomgång 2019–2021

§ 104

Riktlinje för hantering av pågående dödligt våld KS/2022:00050

Beslut

Kommunstyrelsen antar riktlinjen för hantering av pågående dödligt våld.

Sammanfattning

Pågående dödligt våld (PDV) omfattar ett spektrum av händelser med gemensam nämnare att en eller flera gärningspersoner utsätter allmänheten för ett livsfarligt våld som oftast pågår tills våldet avbryts av någon annan än gärningspersonerna själva.

Riktlinjen ska vara ett stöd för hur kommunens verksamheter ska hantera pågående dödligt våld. Varje nämnd och förvaltning kommer behöva ta fram egna dokument, regler och liknande för att till fullo kunna anpassa arbetet till respektive verksamhet. Riktlinjen tar stöd i säkerhetspolicyn och riktlinjen för systematiskt brandskyddsarbete (SBA).

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse.

I ärendet yttrar sig Camilla Jägemalm (TUP), Anders Thorén (TUP) och Willy Viitala (M).

Yrkande

Willy Viitala (M) föreslår att kommunstyrelsen beslutar enligt ordförandeförslaget.

Propositionsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är ordförandeförslaget. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar enligt ordförandeförslaget.

Expedieras till:

Samtliga nämnder och förvaltningar
Botkyrka kommuns styrdokument

Referens

Charlotte Björkander
charlotte.bjorkander@botkyrka.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Riktlinje för hantering av pågående dödligt våld

Förslag till beslut

Kommunledningsförvaltningens förslag till kommunstyrelsen:

Kommunstyrelsen antar riktlinjen för hantering av pågående dödligt våld

Sammanfattning

Pågående dödligt våld (PDV) omfattar ett spektrum av händelser med gemensam nämnare att en eller flera gärningspersoner utsätter allmänheten för ett livsfarligt våld som oftast pågår tills våldet avbryts av någon annan än gärningspersonerna själva.

Riktlinjen ska vara ett stöd för hur kommunens verksamheter ska hantera pågående dödligt våld. Varje nämnd och förvaltning kommer behöva ta fram egna dokument, regler och liknande för att till fullo kunna anpassa arbetet till respektive verksamhet. Riktlinjen tar stöd i säkerhetspolicyn och riktlinjen för systematiskt brandskyddsarbete (SBA).

Ärendet

Pågående dödligt våld (PDV) omfattar ett spektrum av händelser med gemensam nämnare att en eller flera gärningspersoner utsätter allmänheten för ett livsfarligt våld som oftast pågår tills våldet avbryts av någon annan än gärningspersonerna själva.

De senaste åren har behovet av att hantera pågående dödligt våld och andra tidskritiska händelser aktualiserats. Händelser som skett i närtid är bland annat skolattacken i Trollhättan år 2015 och terrorattacken på Drottninggatan i Stockholm år 2017.

Kommunledningsförvaltningen och utbildningsförvaltningen inledde år 2020 ett pilotprojekt vars syfte var att öka kommunens förmåga att hantera PDV. Projektets deltagande verksamheter har genomgått en utbildning och vissa har genomgått en skrivbordsövning. Med anledning av covid-19 har inte samtliga verksamheter kunnat öva.

Riktlinjen tar, bland annat, stöd i säkerhetspolicyn och riktlinjen för systematiskt brandskyddsarbete (SBA). Målsättningen som fastställs i säkerhetspolicyn är bland annat att kommunen ska medverka till en trygg och säker miljö för dem som bor, arbetar eller i övrigt vistas i Botkyrka. Detta inkluderar även alla som är anställda eller har ett förtroendeuppdrag i kommunens tjänst. Likt arbetet med SBA är det av stor vikt att verksamheten har en organisation med utpekat ansvar, gör riskbedömningar och vidtar åtgärder.

Denna riktlinje går också i linje med Samverkan Stockholmsregionens gemensamma regionala riktlinje ”Pågående dödligt våld och liknande tidskritiska händelser” och Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) vägledning ”samverkan vid pågående dödligt våld”.

Riktlinjen utgör ett stöd, med handfasta tips, för kommunens verksamheter att höja medvetenheten kring pågående dödligt våld. Varje nämnd och förvaltning kommer behöva ta fram egna dokument, regler och liknande för att till fullo kunna anpassa arbetet till respektive verksamhet.

Stort fokus i dokumentet riktas mot hur en verksamhet ska förbereda sig inför en händelse. Detta med löpande omvärldsbevakning, etablerade rutiner för att skapa lägesbilder samt utpekade roller med mandat att fatta beslut vid en händelse. Riktlinjen ger handfasta tips vid utarbetandet av verksamhetens egna regler och planer.

Riktlinjen har internremitterats till samtliga förvaltningar samt till Botkyrka lokalpolisområde.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

En kvalitativ och faktisk kostnadsberäkning kan inte göras under rådande förutsättning. Eventuella kostnader som ett led i att införliva riktlinjen är beroende av hur utbildad och förberedd respektive förvaltning är idag samt hur verksamhetens behov och förutsättningar ser ut. Utbildningen som genomfördes inom ramen för pilotprojektet finns att tillgå till kommunens verksamheter utan kostnad. Idag finns ingen upphandlad leverantör för utbildningar och övningar inom området för kommunens verksamheter att avropa. Även anpassningar av lokaler kan vara tillkommande kostnader.

Leif Eriksson

Kommundirektör

Pernilla Vera-Jr

Trygghets- och säkerhetsdirektör

Bilagor

Riktlinje för hantering av pågående dödligt våld

Expedieras till:

Samtliga nämnder och förvaltningar

STYRDOKUMENT I BOTKYRKA KOMMUN

Riktlinje för hantering av pågående dödligt våld

Strategi
Program
Plan
Policy
Riktlinjer
Regler

Diarienummer: KS/2022:00050

Dokumentet är beslutat av: Kommunstyrelsen

Dokumentet beslutades den: 7 juni 2022

Dokumentet gäller för: Samtliga nämnder och förvaltningar

Dokumentet gäller till den: Tills vidare

BOTKYRKA
KOMMUN

Dokumentansvarig är: Kommunstyrelsen

För revidering av dokumentet ansvarar: Avdelningen för trygghet och säkerhet

För uppföljning av dokumentet ansvarar: Avdelningen för trygghet och säkerhet

Relaterade dokument: Säkerhetspolicy KS/2007:364, Riktlinje för central krisledning KS/2018:764, Riktlinje för systematiskt brandskyddsarbete KS/2020:00386

Innehållsförteckning

Riktlinje för hantering av pågående dödligt våld	4
Inledning.....	4
Bakgrund.....	4
Omfattning.....	5
Vad betyder PDV?.....	5
Förebyggande och förberedande åtgärder	5
Gemensam målbild.....	5
Övning och mental förberedelse.....	6
Att skapa sig mental förberedelse och mental erfarenhet.....	6
Underlätta polisens insats.....	6
Fånga signaler löpande.....	7
Skapa en lägesbild.....	7
Direkta åtgärder vid en PDV-händelse.....	8
Organisering.....	8
Riktlinjer, rutiner och checklistor	9
Skede före: Identifierade åtgärder att planera och genomföra i förebyggande syfte.....	9
Skede under: Skapa rutiner för arbetet under en PDV-händelse.....	10
Skede efter: Skapa uthållighet och utvärdera efter en händelse.....	10
Bilaga 1: Fyrfältaren	11

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Riktlinje för hantering av pågående dödligt våld

Inledning

Riktlinjen utgör stöd för kommunens verksamheter att höja medvetenheten kring scenariot pågående dödligt våld (PDV). Varje nämnd och förvaltning kommer behöva ta fram egna regler och planer för att till fullo kunna anpassa arbetet till respektive verksamhet. Syftet är att riktlinjen ska vara ett stöd för verksamheterna i att hantera en PDV-händelse efter bästa förmåga till dess att polis anländer till platsen.

Stort fokus i dokumentet riktas mot hur en verksamhet ska förbereda sig inför en händelse. Detta görs med löpande omvärldsbevakning, etablerade rutiner för att skapa lägesbilder samt utpekade roller med mandat att fatta beslut vid en händelse. Riktlinjen ger handfasta tips vid utarbetandet av verksamhetens egna regler och planer.

Bakgrund

De senaste åren har behovet av att hantera pågående dödligt våld och andra tidskritiska händelser aktualiserats. Händelser som skett i närtid är bland annat skolattacken i Trollhättan år 2015 och terrorattacken på Drottninggatan i Stockholm år 2017. Botkyrka kommun och dess verksamheter har varit förskonade från PDV-händelser men då konsekvenserna är så pass allvarliga finns det goda skäl att höja förmågan att kunna agera vid och hantera en PDV-händelse.

Denna riktlinje tar, bland annat, stöd i säkerhetspolicyn och riktlinjen för systematiskt brandskyddsarbete (SBA). Målsättningen som fastställs i säkerhetspolicyn är bland annat att kommunen ska medverka till en trygg och säker miljö för dem som bor, arbetar eller i övrigt vistas i Botkyrka. Detta inkluderar även alla som är anställda eller har ett förtroendeuppdrag i kommunens tjänst. Likt arbetet med SBA är det av stor vikt att verksamheten har en organisation med utpekat ansvar, gör riskbedömningar och vidtar åtgärder. Årshjulet inom ramen för det systematiska brandskyddsarbetet kan med fördel användas även inom ramen för detta område.

Riktlinjen går också i linje med Samverkan Stockholmsregionens gemensamma regionala riktlinje ”Pågående dödligt våld och liknande tidskritiska händelser” och Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) vägledning ”samverkan vid pågående dödligt våld”.

Vid en PDV-händelse kommer dels förvaltningens egen krisledning aktiveras, dels den centrala krisledningen enligt Botkyrka kommuns riktlinje för central krisledning.

Omfattning

Riktlinjen omfattar samtliga nämnder och förvaltningar. För att säkerställa ett enhetligt och igenkännande arbetssätt inom kommunens verksamheter ska förvaltningarna följa denna riktlinje. Det innebär att riktlinjen ska vara styrande i arbetet att skriva lokalt anpassade regler och planer. Ett enhetligt arbetssätt underlättar för polisens arbete i det akuta skedet och som stöd i det förberedande arbetet.

Samtliga kommunala verksamheter ska identifiera om PDV är ett troligt scenario och vidta åtgärder därefter. Åtgärder kan vara att skapa egna rutiner och checklistor utifrån sina fysiska och personella förutsättningar.

Vad betyder PDV?

PDV står för Pågående dödligt våld. Begreppet ”PDV-händelse” omfattar ett spektrum av händelser med gemensam nämnare att en eller flera gärningspersoner utsätter allmänheten för ett livsfarligt våld som oftast pågår tills våldet avbryts av någon annan än gärningspersonerna själva. Den mentala förberedelsen kan mildra konsekvenserna av en sådan händelse, vilket åstadkoms genom planering samt utbildning och övning av personal. Erfarenheter från nationella och internationella händelser visar på vikten av att kunna agera trots en oklar lägesbild.

En PDV-händelse kan visa på följande:

- ofta småskaliga våldshandlingar som utförs med enkla medel
- gärningspersonerna är ofta villiga att offra sina liv
- våldshandlingarna är i de flesta fall över på 15 minuter
- våldshandlingarna resulterar i många svårt skadade

Förebyggande och förberedande åtgärder

Det förebyggande och förberedande arbetet är av stor betydelse för att dels förhindra att en PDV-händelse inträffar, dels för att minimera konsekvenserna av en sådan händelse.

Gemensam målbild

Kommunens samtliga verksamheter delar en och samma målbild. Målen går i linje med Samverkan Stockholmsregionens gemensamma regionala riktlinje ”Pågående dödligt våld och liknande tidskritiska händelser”.

Målen är:

- att vid en PDV-händelse ha förmåga att snabbt agera med fokus på att avbryta händelseförloppet, rädda liv och därefter minska de oönskade konsekvenserna av händelsen.

- att säkra en trygg och snabb återgång till en fungerande verksamhet och ett fungerande samhälle.

Övning och mental förberedelse

Mental förberedelse ses både av Skolverketⁱ och MSBⁱⁱ som en av de viktigaste framgångsfaktorerna i att kunna hantera en PDV-händelse. När rutiner och checklistor finns utarbetade är det viktigt att all personal övas och mentalt förbereds inför denna typ av händelse. Erfarenheten säger att en PDV-händelse sker fort och det kommer inte att finnas tid till att sätta sig in i rutinerna när händelsen inträffar. Förmågan att kunna fatta snabba beslut i en oklar och farlig situation är av stor betydelse. En god mental förberedelse, som nås genom utbildning, övning samt dialog om krishantering och PDV i verksamheten, kan leda till minskad stress och ökad förmåga att fatta beslut som minskar händelsens konsekvenser.

Att skapa sig mental förberedelse och mental erfarenhet

Att skaffa sig mental förberedelse kan göras på många sätt. Ett sätt är att ställa sig frågor och resonera om tänkbara utfall och åtgärder. Att göra det med sina närmaste arbetskamrater och chef är en fördel.

Exempel på frågor att diskutera:

- Vilka särskilda utmaningar innebär den aktuella situationen?
- Vilka handlingsalternativ finns?
- Vilka känslomässiga yttringar kan vi möta på skadeområdet och kan vi bemöta detta?
- Vilka kunskaper och färdigheter har jag för att hantera den aktuella situationen?
- Vilka kunskaper och färdigheter saknar jag och vad kan jag i så fall göra åt det?
- På vilket sätt kan verksamheten jag arbetar i bidra till att avbryta händelseförloppet?
- Vilka oönskade konsekvenser kan uppstå efter en PDV-händelse och hur hanterar vi dessa?
- Vilka risker kan jag ställas inför?
- Vilka förväntningar och krav finns på mig, från arbetsgivaren, från omgivningen, från mig själv?
- Vilka risker är jag beredd att ta?
- Vilka konsekvenser kan det få och vad innebär det för mig och mina närmaste?
- Kan jag påverka dessa konsekvenser i förväg?

Underlätta polisens insats

I de fall polisen hinner komma till platsen medan det pågående våldet pågår kommer polisens agerande avgöras av vilken information som finns tillgänglig

samt på polisens egna resurser. Polisen kommer agera efter generella taktiska principer med fokus på att avbryta händelseförloppet. Det är troligt att situationen kommer att vara kaotisk, även för ingripande poliser. Det kan också vara svårt för polisen att avgöra vem som är gärningsperson och poliserna kan därför tvingas att agera på ett sätt som kan uppfattas som överdrivet. Det är viktigt att följa polisernas anvisningar vilket kan innebära att vård av skadade temporärt kan få stå tillbaka till dess att polisen fått kontroll över gärningspersonerna.

Fånga signaler löpande

I det systematiska arbetsmiljöarbetet enligt Arbetsmiljöverkets författningssamling Systematiskt arbetsmiljöarbete (2001:1) ingår det att undersöka arbetsmiljön för att motverka olycksfall och risk för ohälsa. I arbetet kan även signaler som kan leda till en PDV-händelse inkluderas. Det betyder att det förebyggande arbetet har en stor och betydande del för att motverka våldshandlingar. Verksamheten kan använda sig av Arbetsmiljöverkets checklista "Kartlägg riskerna för hot och våld i arbetsmiljön" som undersökningsmetod i syfte att fånga upp risker i ett tidigt skede.

Nedan presenteras några resurser som löpande kan notera signaler som kan leda till PDV.

- Personal som möter elever, brukare och medborgare: Personal kan få information om kommande händelser i samhället genom att lyssna på de personer de möter i sina respektive verksamheter. Personal kan också notera trender och tendenser i sitt dagliga arbete.
- Förvaltningens säkerhetssamordnare: Säkerhetssamordnaren får information från olika delar av förvaltningen och kan upptäcka mönster och trender som är verksamhetsöverskridande.
- Tjänsteperson i beredskap (TiB): Kommunens TiB får löpande information från externa aktörer som polis och räddningstjänst och kan då upptäcka annalkande faror på en kommunövergripande nivå.

Skapa en lägesbild

Att skapa en lägesbild över en situation underlättar i exempelvis beslutsfattande, vilket också är lägesbildens syfte i många fall. En tydlig lägesbild tillsammans med en tydlig struktur för vem som kan fatta beslut är en förutsättning för snabba beslut. En lägesbild ska även underlätta när resurser ska tillsättas och aktiviteter prioriteras.

I en verksamhets dagliga arbete kommer information och signaler inkomma från flera olika delar av organisationen. Det är då viktigt att sammanställa en lägesbild. Vidare måste arbetet med lägesbilden systematiseras, det vill säga

följa en och samma mall för alla lägen. Inom krisarbetet arbetar Botkyrka kommun med fyrfältaren (se ”Bilaga 1: Fyrfältaren” på sida 11).

Fördelarna med att systematisera lägesbildsarbetet är följande:

- Beslutsfattaren kan enklare uppfatta lägesbilden oavsett situation.
- Lägesbilder kan delas mellan förvaltningar och verksamheter, vilket kan vara en förutsättning för att hantera en kommunövergripande händelse.
- Över tid kan lägesbilder från tidigare händelser utgöra stöd till beslutsfattaren.

Notera att vid en PDV-händelse kommer det inte finnas tid att i det inledande skedet skapa en systematiserad lägesbild. Beslut kommer att behöva fattas med en ofullständig lägesbild. Det är då extra viktigt att i förväg förtydliga vem som har mandat att fatta beslut om hur verksamheten ska agera i en stressad och påfrestande situation.

Direkta åtgärder vid en PDV-händelse

Ett agerande vid pågående dödligt våld är inrymning. Inrymning innebär att begränsa eller hejda ett farligt förlopp och undvika skada av människor. Inrymning används för att skydda människor inom en byggnad från ett yttre hot. Hur en verksamhet ska agera vid en PDV-händelse beror på omständigheterna. Ett annat begrepp för inrymning är ”lockdown” och har samma innebörd som inrymning. Observera att även utrymning kan vara en lämplig åtgärd vid PDV.

Organisering

Verksamhetens organisation för att hantera PDV-händelser kan med fördel följa utrymningsorganisationen så långt det är möjligt. Det är viktigt att organisationen inte är personbunden och anpassas till varje verksamhets förutsättningar.

Det är den som är ansvarig för en verksamhet som har i uppgift säkerställa att tillräcklig nödberedskap för inrymning finns. Ofta behövs flertalet personer för att säkerställa tillräcklig nödberedskap, som exempelvis någon som samordnar inrymning och personer som säkerställer att beslut genomförs.

En verksamhet behöver därför

- En för verksamheten anpassad organisation för inrymning
- En plan för övningar och utbildningar
- Rutiner för hur verksamheten återgår till normalläge samt för hur omhändertagande av inblandade sker
- Rutiner för uppföljning och revidering av inrymningsarbetet

Riktlinjer, rutiner och checklistor

Erfarenheter från PDV-händelser visar att det är ett händelseförlopp som kan eskalera och avslutas under en väldigt kort tidsrymd. För att effektivisera agerandet under denna tidsrymd måste rutiner och checklistor utarbetas samt övningar måste genomföras. I arbetet med rutiner och checklistor bör nedan frågeställningar beaktas. Observera att listorna inte är uttömmande utan måste anpassas till respektive verksamhet. De verksamhetsspecifika dokumenten får inte bli personbundna.

Skede före: Identifierade åtgärder att planera och genomföra i förebyggande syfte

Rutinerna får inte bli personbundna.

- Begränsa antalet entrédörrar som går att öppna utifrån utan nyckel eller kod
- Se över om verksamheten kan öka kontrollen av obehöriga/okända i verksamhetens lokaler. Rutin för bemötande av besökare, obehöriga eller okända tas fram och sprids i verksamheten
- Säkerställ att rutiner för att fånga upp ohälsa bland medarbetare, elever, brukare och andra finns kända i verksamheten
- Se över möjlighet att låsa innerdörrar inifrån
- Utvärdera möjlighet att begränsa insyn till rum med exempelvis gardiner och jalousier
- Klargör system/metod för att larma och kommunicera inom verksamheten
- Identifiera alternativa uppsamlingsplatser och förhållningssätt vid dessa
- Skapa lättbegriplig skiss på byggnaden med utmärkta angreppsvägar för exempelvis polis och räddningstjänst. Se över om entréer och delar av verksamhetens byggnad kan märkas ut alternativt tilldelas namn. Detta för att underlätta polisens arbete vid ankomst till platsen
- Utarbeta rutin för förvaring och utlämnande av byggnadsritningar och nycklar/passerkort till polis
- Säkerställ att tillräckligt med sjukvårdsförband finns i verksamheten
- Säkerställ att verksamhetens agerande inte bygger på personberoende
- Förväntat agerande repeteras/övas återkommande
- Bemöt vårdnadshavare, anhöriga samt medias frågor vid exempelvis övningar
- Klargör vem som har mandat att besluta om åtgärder som exempelvis utrymning/inrymning
- Klargör vem som leder egen organisation på plats i verksamheten
- Inventera den egna möjligheten till att hjälpa och undsätta skadade genom exempelvis utbildning om var sjukvårdsutrustning och liknande finns i verksamheten
- Säkerställ att det är tydligt i organisationen vem som omhändertar extern kommunikation, som till anhöriga och media

Skede under: Skapa rutiner för arbetet under en PDV-händelse

Rutinerna får inte bli personbundna.

- Säkerställ hur verksamhetens och förvaltningens krisledningsorganisation arbetar samt ta reda på hur/vem som eskalerar till central krisledning
- Eskalering, det vill säga vem larmar vem i en given situation. Det är viktigt att kartlägga hur eskaleringen ser ut, från verksamheten till förvaltningsledningen. Exempelvis från klassrum, till skolledning till förvaltningsledning
- Klargör vem/vilken funktion som larmar 112 samt vilken information ges i samtalet med 112.
- Vem möter externa aktörer såsom polis, räddningstjänst eller andra myndighetsrepresentanter som anländer till platsen
- Motstå återinrymning av de som vill hjälpa skadade och hitta anhöriga/vänner/kollegor
- Vem, och via vilka kanaler, informerar internt till medarbetare och andra som vistas i lokalerna
- Vem/vilka som löpande håller förvaltningens krisledning informerad om händelseförloppet samt hur detta praktiskt genomförs.

Skede efter: Skapa uthållighet och utvärdera efter en händelse

Rutinerna får inte bli personbundna.

- Skapa uthållighet i verksamhetens krisledningsorganisation
- Skapa uthållighet hos stödfunktioner
- Säkerhetsställ att psykosocialt omhändertagande av personal, brukare, barn/elever och andra kan genomföras under en längre tid efter händelsen
- Utvärdera krisarbetet i närtid efter händelsen
- Kvalitetssäkra upprättade informationskanaler och behov av information på lång sikt
- Om minnesplats etableras ska dialog föras med initiativtagare för denna. Detta för att komma överens om lämplig plats och övriga arrangemang exempelvis hur länge den ska finnas och vem som ska sköta om den
- Vem ansvarar för hanteringen på lång sikt och säkerställer att verksamheten kan återgå till ett normalläge (POSOM m.m.)

Arbetet med att ta fram dessa rutiner och checklistor kommer behöva göras tillsammans med andra verksamheter och nivåer inom respektive förvaltning.

Bilaga 1: Fyrfältaren

Att skapa sig en lägesbild över en situation underlättar i exempelvis beslutsfattande. Lägesbilder kan göras genom olika tillvägagångssätt, ett sätt är genom den så kallade *fyrfältaren*. Fyrfältaren ska ge svar på vissa frågor och kan antingen göras mentalt, i huvudet, eller tillsammans med andra, skriftligen.

Lägesbilder kan skapas med olika tidshorisonter, från minutoperativa till lägesbilder som sträcker sig över flera veckor och månader. Under en pågående PDV-händelse kommer det inte finnas tid att göra en lägesbild med hjälp av papper och penna men att ställa sig dessa frågor kan underlätta verksamhetens hantering av situationen.

Lägesbilder uppdateras löpande enligt det intervall som situationen kräver. Det är viktigt att varje lägesbild dokumenteras och sparas för att i efterhand utvärdera händelseförloppet.

Skapa er en bild över vad som hänt (lägesbild)

<p>Fakta Fakta är det som vi vet har hänt, utan spekulationer och vilka åtgärder har vi vidtagit.</p> <p>Besvara frågor som: Vilka är drabbade? Vad har hänt? Hur/var skedde det?</p>	<p>Planeringsförutsättningar/ antaganden Denna del består av det vi inte vet, men som kan påverka oss och som vi därför behöver ta ställning till.</p> <p>Besvara frågor som: Vad tror vi om utvecklingen? Hur påverkar utvecklingen medarbetare, verksamheten, allmänhet? Finns flera olika troliga scenarier? Vilka konsekvenser kan det få för oss?</p>
<p>Inriktning Inriktning handlar om vad det är vi vill uppnå, utan att det blir detaljstyrt.</p> <p>Besvara frågor som: Vilken är vår målbild? Vilka är våra prioriteringar? Hur är situationen nu (utifrån fakta) och vilken inriktning ska vi ta?</p>	<p>Kommunikation Handlar om vad och hur vi kommunicerar, externt och internt.</p> <p>Besvara frågor som: Vilket är vårt övergripande budskap? Vilken information behöver vi gå ut med och vilka ska informeras? Vilka behöver vi samverka med eller kontakta (myndigheter, andra intressenter)?</p>

-
- ⁱ Skolverket. (2014). *Väpnat våld i skolan – hur skolor kan agera om det händer*. Publikation.
- ⁱⁱ Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB. (2018). *Vägledning – samverkan vid pågående dödligt våld i publik miljö*. Publikation.

§ 103

Maxbelopp för beslutsattest KS/2022:00312

Beslut

Kommunstyrelsen fastställer maxbelopp för beslutsattest enligt bifogad handling i ärendet.

Kommunstyrelsen ger verksamhetschefen inom utbildning för vuxna rätt att beslutsattestera månatliga betalfiler inom verksamheten utbildning för vuxna. Maxbelopp för beslutsattest avser den totala summan av betalfiler under en månad.

Sammanfattning

Enligt riktlinjer för budgetansvar, attest, redovisning och internkontroll (KS/2020:572) som beslutades av kommunfullmäktige den 17 december 2020 ska kommunstyrelsen årligen ompröva befintliga maxbelopp och besluta om eventuella nya maxbelopp för beslutsattest.

I riktlinjen står att utbetalningsfiler avseende månatliga betalningar av ersättning till kommunala och privata utförare får attesteras av förvaltningsdirektör alternativt förvaltningens ekonomichef eller motsvarande. I och med att utbildning för vuxna har infört ett nytt verksamhetssystem som skapar betalningsfiler för ersättning till utförarna finns behov av att verksamhetschefen får rätt att attestera dessa filer. Det är verksamhetschefen som kan kontrollera att filerna är rätt.

Propositionsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är ordförandeförslaget. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar enligt ordförandeförslaget.

Expedieras till:

Samtliga nämnder och förvaltningar
Systemförvaltare Suzana Milosavljevic, KLF
Controller Annette Ödalen, KLF
Botkyrka kommuns styrdokument

Referens

Annette Ödalen
annette.odalen@botkyrka.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Maxbelopp för beslutsattest

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen fastställer maxbelopp för beslutsattest enligt bifogad handling.

Kommunstyrelsen ger verksamhetschefen inom utbildning för vuxna rätt att beslutsattestera månatliga betalfiler inom verksamheten utbildning för vuxna. Maxbelopp för beslutsattest avser den totala summan av betalfiler under en månad.

Sammanfattning

Enligt riktlinjer för budgetansvar, attest, redovisning och internkontroll (KS/2020:572) som beslutades av kommunfullmäktige den 17 december 2020 ska kommunstyrelsen årligen ompröva befintliga maxbelopp och besluta om eventuella nya maxbelopp för beslutsattest.

I riktlinjen står att utbetalningsfiler avseende månatliga betalningar av ersättning till kommunala och privata utförare får attesteras av förvaltningsdirektör alternativt förvaltningens ekonomichef eller motsvarande. I och med att utbildning för vuxna har infört ett nytt verksamhetssystem som skapar betalningsfiler för ersättning till utförarna finns behov av att verksamhetschefen får rätt att attestera dessa filer. Det är verksamhetschefen som kan kontrollera att filerna är rätt.

Ärendet

Riktlinje för budgetansvar, attest, redovisning och internkontroll reglerar vem som utser beslutsattestbehöriga. Beslutsattestant är som huvudregel budgetansvarig. Varje beslutsattestant ska ha en beloppsgräns för sin attestbehörighet som ligger inom de maxbelopp som kommunstyrelsen fastställer för olika yrkesgrupper.

I vissa verksamheter kan undantag från kommunstyrelsens beslutade maxbelopp behöva göras. Undantag beslutas efter särskild motivering av respektive nämnd i samråd med ekonomidirektör.

I slutet av 2020 och under 2021 har kommunstyrelsen, vård- och omsorgsnämnden och teknik- och fastighetsnämnden efter avstämning med kommunens ekonomidirektör fattat beslut om att höja maxbelopp för beslutsattest.

Vård- och omsorgsnämnden har beslutat att höja förvaltningsdirektörens belopp för beslutsattest från 5 000 000 kronor till 6 000 000 kronor. Anledningen är att förvaltningsdirektören har många fakturor som idag överstiger 5 000 000 kronor.

Vård- och omsorgsnämnden har beslutat höja ekonomichefens maxbelopp från 15 000 000 kronor till 20 000 000 kronor för beslutsattest av betalfiler avseende utbetalning av hemtjänstersättning. Behov av att öka maxbeloppet beror på att antalet beviljade hemtjänststimmar har ökat.

Teknik- och fastighetsnämnden har beslutat att höja maxbelopp för beslutsattest för verksamhetschef inom driftservice från 500 000 kronor till 1 000 000 kronor. Även här är orsaken att flera fakturor överstiger 500 000 kronor.

Kommunstyrelsen har i särskilt ärende beslutat om att höja maxbelopp för beslutsattest för enhetschefen för digital utveckling från 250 000 kronor till 1 000 000 kronor. Kommunstyrelsen har även beslutat att den biträdande enhetschefen för digital infrastruktur och drift får ett maxbelopp för beslutsattest på 250 000 kronor.

Utbildningsförvaltningen har föreslagit att kommunstyrelsen ska höja maxbelopp för beslutsattest för verksamhetschefer inom förskola, grundskola samt gymnasieskola från 500 000 kronor till 1 500 000 kronor. Anledningen är att dessa verksamhetschefer har många fakturor som ligger omkring 1 000 000 – 1 500 000 kronor.

Utbildningsförvaltningen föreslår också att kommunstyrelsen höjer maxbelopp för beslutsattest för verksamhetschefen inom kvalitetsstöd från 500 000 kronor till 750 000 kronor.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningens verksamhet
Utbildning för vuxna betalar varje månad ersättning till 23 utbildningsanordnare (UBA) för upphandlad vuxenutbildning och SFI.

Utbildning för vuxna har bytt verksamhetssystem. I och med införandet av det nya systemet har förvaltningen övergått från en lösning då varje utbildningsanordnare själv fakturerar Botkyrkas vuxenutbildning till att nu skapa en samlad betalningsfil direkt från verksamhetssystemet. Betalningsfilen uppgår till mellan 3 000 000 och 6 000 000 kronor per månad. För att betalningsfilen ska kunna hanteras så att ersättning betalas ut i rätt tid till utbildningsanordnarna föreslås kommunstyrelsen besluta ge verksamhetschef för Utbildning för vuxna ett maxbelopp för beslutsattest av betalfiler på totalt 6 000 000 kronor per månad.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Att fastställa maxbelopp för beslutsattest för olika befattningar ger inga ekonomiska konsekvenser.

Bilagor

Bilaga 1 till Riktlinje för budgetansvar, attest, redovisning och internkontroll.

Expedieras till:

Suzana Milosavljevic
Förvaltningarna
Annette Ödalen

STYRDOKUMENT I BOTKYRKA KOMMUN

Bilaga 1 till Riktlinje för budgetansvar, attest, redovisning och intern kontroll

Strategi
Program
Plan
Policy
Riktlinjer
Regler

Diarienummer: KS/2022:00312

Dokumentet är beslutat av: Kommunstyrelsen

Dokumentet beslutades den: 7 juni 2022

Dokumentet gäller för: Alla nämnder

Dokumentet gäller till den: Översyn varje år

Dokumentet ersätter: Bilaga 1 - maxbelopp för beslutsattest KS/ 2020:572

Dokumentansvarig är: Ekonomi- och finansavdelningen

För revidering av dokumentet ansvarar: Ekonomi- och finansavdelningen

För uppföljning av dokumentet ansvarar: Ekonomi- och finansavdelningen

Relaterade dokument: Riktlinje för budgetansvar, attest, redovisning och internkontroll (KS/2020:572)

Maxbelopp för beslutsattest

Botkyrka kommun har centralt beslutade beloppsgränser för beslutsattest kopp-
lade till befattning. Dessa beloppsgränser följer i listan nedan.

Kommunfullmäktiges ordförande: 250 000 kronor
Kommunstyrelsens ordförande: 200 000 000 kronor
Kommunstyrelsens vice ordförande: 100 000 kronor
Övriga nämndordföranden: 100 000 kronor
Kommunrevisionens ordförande: 2 000 000 kronor
Kommundirektör: 200 000 000 kronor
Biträdande kommundirektör: 5 000 000 kronor
Ekonomidirektör: 200 000 000 kronor
Förvaltningsdirektörer, om inget annat anges nedan: 5 000 000 kronor
Förvaltningsdirektör Vård- och omsorgsnämnden: 6 000 000 kronor
Biträdande förvaltningsdirektör: 3 000 000 kronor
Teknisk direktör: 20 000 000 kronor
Fastighetschef: 10 000 000 kronor
VA-chef: 5 000 000 kronor
Stadsmiljöchef: 2 500 000 kronor
Exploateringschef: 3 500 000 kronor
Projektledare (t.ex. inom fastighet, VA eller stadsutveckling): 1 000 000 kronor
Projektchef: 5 000 000 kronor
Förvaltarchef: 5 000 000 kronor
Myndighetschef (Vård- och omsorgsnämnden): 2 000 000 kronor
Omsorgschef (Vård- och omsorgsnämnden): 2 000 000 kronor
Verksamhetschef driftservice inom teknik- och fastighetsnämnden: 1 000 000 kronor
Verksamhetschef förskola, grundskola och gymnasieskola: 1 500 000 kronor
Verksamhetschef kvalitetsstöd (utbildningsnämnden): 750 000 kronor
Verksamhetschef Bad, idrott och motion: 750 000 kronor
Verksamhetschef/avdelningschef: 500 000 kronor
Enhetschef: 250 000 kronor
Enhetschef Digital utveckling (kommunstyrelsen): 1 000 000 kronor
**Biträdande enhetschef Digital infrastruktur och drift (kommunstyrelsen): 250 000 kro-
nor**
Övriga befattningar: 100 000 kronor

Ekonomichef utbildningsförvaltningen: 4 000 000 kronor
Ekonomichef utbildningsförvaltningen (betalfiler – ersättning per månad till externa
utförare): Totalt 70 000 000 kronor per månad för betalningsfiler sammantaget.

Ekonomichef vård- och omsorgsförvaltningen (betalfiler): Totalt **20 000 000 kronor**
per månad.

Verksamhetschef vuxenutbildning (betalfiler): Totalt 6 000 000 kronor per månad.

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Förvaltningsdirektör ska fastställa ett belopp som är relevant för den budgetansvarigas verksamhetsområde inom ovan angivna beloppsgränser.

Belopp överstigande 20 000 000 kronor ska attesteras av kommundirektör eller ekonomidirektör (undantag för betalfiler).

I vissa verksamheter kan undantag från beloppsgränserna ovan behöva göras. Dessa undantag beslutas efter **särskild motivering** av respektive nämnd i samråd med ekonomidirektör.

Nämnd och styrelse kan genom beslut vid sammanträde attestera ekonomisk transaktion. Inget maxbelopp finns i de fallen.

Kommunstyrelsen har i uppdrag att inför varje nytt år ompröva och besluta om eventuella nya maxbelopp.

Referens*Ebba Östlin@botkyrka.se***Mottagare**

Kommunstyrelsen

Beslut om att vaccinationskrav vid nyanställning (KS/2021:00786) upphör

Beslut

Tidigare beslut om vaccinationskrav vid nyanställning (KS/2021:00786) upphör att gälla från och 1 april 2022

Sammanfattning

Smittspridningen av Covid-19 i samhället har minskat och från och med 1 april 2022 upphör covid-19 att klassas som en samhällsfarlig och allmänfarlig sjukdom. Eftersom Covid-19 inte längre klassas som en samhällsfarlig och allmänfarlig sjukdom bedöms extraordinära smittskyddsåtgärder såsom vaccinationskrav att upphöra.

Därför beslutar Kommunstyrelsens ordförande att tidigare beslut om vaccinationskrav vid nyanställning (KS/2021:00786) upphör från och 1 april 2022.

Då kommunstyrelsen utgör personalmyndighet för Botkyrka kommun så innehar styrelsen mandat att besluta om föreliggande åtgärd. Beslutet fattas med stöd av 6 kap. § 39 Kommunallagen.

Ärendet

Den 1 december tog kommunstyrelsens ordförande beslut om att ett vaccinationskrav införs vid nyanställning av vård- och omsorgspersonal som ska arbeta med äldre eller andra personer som tillhör riskgrupp i Botkyrka kommun (KS/2021:00786). Detta eftersom vaccination av vård- och omsorgspersonal är en viktig faktor för patientsäkerheten för medborgarna i Botkyrka som är äldre eller tillhör riskgrupper.

Smittspridningen av Covid-19 i samhället har minskat och från och med 1 april 2022 upphörde Covid-19 att klassas som en samhällsfarlig och allmänfarlig sjukdom. Eftersom Covid-19 inte längre klassas som detta krävs inte extraordinära smittskyddsåtgärder såsom vaccinationskrav vid nyanställning längre.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Ebba Östlin (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Expedieras till:

Leif Eriksson, kommundirektör
Vård- och omsorgsnämnden
Socialnämnden
Arbetsmarknad- och vuxenutbildningsnämnden
Utbildningsnämnden

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN:	EBBA ÖSTLIN
TITEL, ORGANISATION:	Kommunstyrelsens ordförande , Botkyrka kommun
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_0700c1ebd8c127469e73e99a13715f8e6e
DATUM & TID:	2022-06-13 10:30:36 +02:00

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2022-06-13 10:30:42 +02:00
Ref: 41230SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)

§ 97 Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP) med Kompis Sverige

Beslut

Socialnämnden beslutar att ingå idéburet offentligt partnerskap med Kompis Sverige under avtalsperiod 1 under förutsättning att motsvarande beslut fattas av Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden samt kommunledningsförvaltningen.

Sammanfattning

Socialförvaltningen har fört dialog med kommunledningsförvaltningen, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen samt Botkyrkabyggen om att ingå ett kommunövergripande idéburet offentligt partnerskap (IOP) med Kompis Sverige. Syftet är att ge nya svenskar i Botkyrka stöd som både stärker kunskaperna i svenska och deras förutsättningar att komma i arbete, exempelvis genom stärkta digitala kompetenser och bredare sociala nätverk.

Socialnämnden föreslår medfinansiera partnerskapet med 100 000 kronor per avtalsperiod.

§ 76

Delårsrapport 1 2022 - Kommunen KS/2022:00172

Beslut

1. Kommunfullmäktige har behandlat delårsrapport 1 för perioden januari – april 2021 enligt 11 kapitlet 16 § kommunallagen.
2. Kommunfullmäktige medger att socialnämnden får en tilläggsbudget om 3,7 miljoner kronor som en delårseffekt för fyra månader 2022 för utökning med 15 tjänster inom socialnämndens verksamheter. Helårseffekten om 11 miljoner kronor beaktas under höstens arbete med Mål och budget 2023 med flerårsplan 2024–2026 (se bilaga till tjänsteskrivelsen i ärendet).
3. Kommunfullmäktige medger att socialnämnden får en tilläggsbudget om 19,7 miljoner kronor för 2022 för ökade kostnader för fler externa placeringar och högre dygnspris per plats inom individ- och familjeomsorgen (se bilaga till tjänsteskrivelsen i ärendet).
4. Kommunfullmäktige medger att teknik- och fastighetsnämnden får en tilläggsbudget för den budgetfinansierade verksamheten motsvarande 46,6 miljoner kronor för finansiering av bland annat engångskostnader gällande tillfälligt idrottstält, paviljonglösningar och hantering av annan etableringskostnad.
5. Kommunfullmäktige beslutar att ge teknik- och fastighetsnämnden en budgetförstärkning på 3 miljoner kronor för tillfällig personalförstärkning under 2022 för att utveckla projektprocessen.
6. Kommunfullmäktige beslutar att ovanstående tilläggsbudgetar finansieras genom att budget för skatteintäkter höjs med 55 miljoner kronor och generella statsbidraget höjs med 18 miljoner kronor.
7. Kommunfullmäktige medger att medel för hyreskostnad avseende näringslivsenheten motsvarande 150 000 kronor överförs från arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden till kommunstyrelsen från och med budgetåret 2022.
8. Kommunfullmäktige medger att medel på 150 000 kronor för uppdraget att upphandla ett verktyg för att mäta och visualisera kommunens utsläpp överförs från miljö- och hälsoskydds-nämnden till kommunstyrelsen från och med budgetåret 2022.

9. Kommunfullmäktige medger att teknik- och fastighetsnämnden får 2,85 miljoner kronor i ytterligare investeringsanslag för VA-projekt Dagvattenanläggning Bremora. Det innebär en ny totalbudget på 8 miljoner kronor.
10. Kommunfullmäktige medger att teknik- och fastighetsnämnden får 1,65 miljoner kronor i ytterligare investeringsanslag för fastighetssystem. Det innebär en ny totalbudget på 3,55 miljoner kronor.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har 2022-06-07 § 84 lämnat ett förslag till beslut.

Delårsrapport 1 2022 har upprättats utifrån inlämnade delårsrapporter från respektive förvaltning samt av kommunledningsförvaltningen genomförd övergripande uppföljning och analys. Utbildningsnämnden har inte beslutat sin delårsrapport innan ärendet upprättades. Utöver delårsrapporten hanterar detta ärende också inkomna tilläggsanslagsärenden.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse.

I debatten yttrar sig Ebba Östlin (S), Niklas Gladh (MP), Mats Einarsson (V), Per Börjell (TUP) och Stefan Dayne (KD).

Yrkanden

Ebba Östlin (S), Niklas Gladh (MP), Mats Einarsson (V) och Stefan Dayne (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Expedieras till:

Samtliga nämnder

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Delårsrapport 1 2022

Perioden januari – april
Prognos för hela året

Innehållsförteckning	Sidan
Sammanfattning	3
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	3
Händelser av väsentlig betydelse	4
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	4
Balanskravsresultat	7
Väsentliga personalförhållanden	7
Nämnderna och bolagen	8
Ekonomiska sammanställningar	10
Noter inklusive redovisningsprinciper	14

SAMMANFATTNING

Resultatet för perioden januari – april är positivt med 82 miljoner kronor. Prognosen för året uppgår till 193 miljoner kronor, vilket är 143 miljoner kronor bättre än budgeterat resultat. Balanskravsresultatet beräknas till 186 miljoner kronor.

Prognosen över verksamhetens nettokostnader är 6 miljoner kronor lägre än budgeterat. Nämnderna redovisar sammantaget ett underskott mot budget med 20 miljoner kronor, medan de centrala posterna redovisar ett överskott mot budget med 26 miljoner kronor.

Årets skatter, generella statsbidrag och utjämning beräknas överstiga budget med 76 miljoner kronor. Differensen mot budget förklaras främst av förbättrade slutavräkningar för skatteintäkter jämfört med budget.

Finansnettot beräknas ge ett positivt utfall på 38 miljoner kronor och ett överskott mot budget på 51 miljoner kronor. Överskottet förklaras främst av en realiserad kursvinst och lägre räntekostnader.

Nettoinvesteringarna för perioden uppgår till 171 miljoner kronor. Enligt nämndernas bedömningar kommer investeringarna för 2022 att uppgå till omkring 1 045 miljoner kronor. Prognosen innebär en kraftigt ökad investeringstakt under resten av året.

VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

OMVÄRLDEN

Den höga globala varuefterfrågan har lett till och förvärrat en rad flaskhalsar i produktionsled och för global handel. Parallellt har inflationen stigit snabbt i många länder. Rysslands invasion av Ukraina har lett till ett ändrat geopolitiskt läge. Kriget medför nu stora direkta ekonomiska konsekvenser i Europa och resten av världen, främst via handel och globala energi- och råvarupriser.

Återhämtningen efter pandemin fortsätter i år men BNP-tillväxten i Sverige dämpas till följd av situationen i vår omvärld. Kriget i Ukraina är starkt bidragande till att den senaste tidens uppgång av energi- och råvarupriserna förstärkts och höjer osäkerheten för den ekonomiska utvecklingen framöver. Det kommunala skatteunderlaget beräknas kommande år öka snabbare än i föregående prognoser, vilket främst beror på högre pris- och löneökningar. I reala termer är dock skatteunderlags-tillväxten låg ur ett historiskt perspektiv. Detta gäller

även i förhållande till den demografiska utvecklingen.

Det ekonomiska resultatet i kommunsektorn var rekordhøgt 2020, för att överträffas år 2021. Även 2022 beräknas resultatet bli starkt, tack vare att skatteintäkterna fortsätter att öka snabbt. På grund av att inflationen ökar rekordsnabbt bedöms att resultatet i sektorn faller kraftigt 2023.

Skatteprognosen från SKR från april 2022 visar att skatteunderlaget i Botkyrka stärks 2022 och följer riket i genomsnitt men för kommande år är utvecklingen långsammare i Botkyrka än i riket. Prognosen indikerar även att skattekraften i Botkyrka i förhållande till genomsnittet i riket minskar med cirka 1 procentenhet under de kommande åren. Det ökar vårt beroende av inkomstutjämningen.

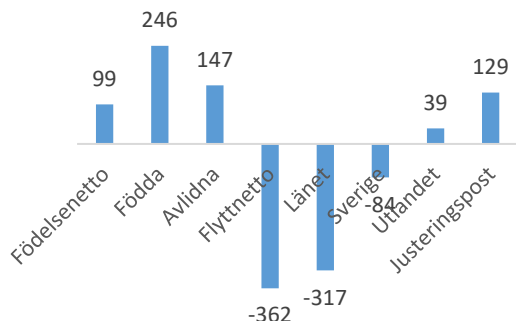
Den totala arbetslösheten i Botkyrka har fortsatt minska under årets första fyra månader och följer ungefär samma utveckling som för riket och Stockholms län. Botkyrka ligger dock på en betydligt högre nivå, 11,7 procent i april, jämfört med riket och länet som ligger på 6,8 respektive 6,4 procent.

BEFOLKNINGSUTVECKLING

Det första kvartalet har varit svagt sett till befolkningsutveckling. Befolkningen per den sista mars var 95 184 personer, det innebär en minskning sen årsskiftet med 134 personer. Samma tidpunkt förra året hade befolkningen ökat med 28 personer. Befolkningsökningen har sen första kvartalet 2020 varit svag. Den långsamma ökningen är en effekt av ett lågt födelsenetto, det lägsta på 20 år, och framför allt ett negativt flyttningsnetto. Under det första kvartalet 2022 har kommunen tappat 317 personer mot andra kommuner i länet. Det är ett större negativt flyttnetto än tidigare och historiskt brukar det vägas upp av ett invandringsöverskott. Hittills i år och under fjolåret har invandringen varit klart lägre, men det förklaras delvis av Skatteverkets registrering. Hittills i år är justeringsposten i befolkningen 129 personer, det är personer som invandrat under 2021 men blivit skrivna i kommunen först under 2022. Detta är ett problem då det leder till att statistiken över framför allt invandrade får en eftersläpning. Utöver den folkbokförda befolkningen finns cirka 800 personer i Migrationsverkets mottagningssystem som bor i Botkyrka, men som inte är skrivna i kommunen. Denna siffra har också minskat de senaste åren, men nu ökat igen efter Rysslands invasion av Ukraina. Nära hälften av de som är inskrivna hos migrationsverket är personer från Ukraina.

Befolkningsminskningen under det första kvartalet 2022 beror ett negativt flyttnetto främst mot övriga länet. Det har även skett en förändring i rörelse-

mönster från omvärlden där kommunen historiskt haft ett positivt flyttnetto. Hittills i år har det utvandrat fler personer än det har invandrat, något vi inte sett tidigare år. För första gången redovisas även justeringsposten i diagrammet då den har blivit så stor att den har en betydande effekt på utfallet.

Enligt kommunens senaste befolkningsprognos från i mars 2022 beräknas befolkningen vid utgången av 2022 uppgå till cirka 96 000 personer. Utvecklingen hittills kan vara en indikation på att det var en lite för optimistisk prognos. Dock finns fortfarande stora osäkerhetsfaktorer kopplat till kriget i Ukraina och hur det kan påverka befolkningssammansättningen långsiktigt.

HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE

Avfallsanläggningen i Kagghamra

I bokslutet för 2021 gjorde kommunen en avsättning för framtida kostnader med 165 miljoner kronor för att kunna utföra eventuella åtgärder som i ett senare skede kan komma att riktas mot ansvariga. Läget är i princip oförändrat. Temperaturen i den sedan tidigare sandtäckta högen sjunker stadigt. En konsultfirma har fått i uppdrag att testa och analysera högens innehåll för att bedöma om det finns förändringar.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EKONOMISK STÄLLNING

AVVIKELSERAPPORTERING – MÅL

För att svara upp mot kommunfullmäktiges mål har nämnderna i Mål och budget 2022 med flerårsplan 2023 – 2025 formulerat egna mål med tillhörande mått. Vid denna tid på året finns bara i undantagsfall mätningar som avser 2022. Nämndernas delårsrapportering innehåller utifrån detta en avvikelserrapportering i de fall nämnden bedömer att det finns risk för att det faktiska utfallet kommer att avvika mot uppsatt mål vid årets slut.

Samtliga nämnder gör bedömningen att det finns risk för avvikelser gällande måluppfyllelse på enstaka nämndmål. Dock bedömer flera nämnder att de flesta områden och mål kan uppnås vid årets slut.

De nämnder som lyfter fram risk för avvikelser är kultur- och fritidsnämnden och socialnämnden. Utbildningsnämnden rapporterar att det finns risk för avvikelser.

För kultur- och fritidsnämnden finns risk för avvikelser i måluppfyllnad för några av nämndmålen. Nämnden arbetar med åtgärder och omprioriteringar för att säkerställa måluppfyllelse. Den mest betydande avvikelserna gäller kvaliteten inom den öppna fritidsverksamheten. Nämndens arbete är långsiktigt och flera åtgärder är vidtagna samt ett antal åtgärder är planerade framgent för att målet ska uppnås.

Socialnämnden har noterat ett antal avvikelser från målen. De mest betydande avvikelserna gäller god ekonomisk hushållning där nämnden visar ett ekonomiskt underskott, brister i handläggning och dokumentation samt har långa utredningstider inom barn- och ungdomsvården och vuxenspåret. Nämnden arbetar löpande med åtgärder för att komma till rätta med avvikelserna.

Utbildningsnämnden har inte rapporterat några avvikelser men lyfter områden där det finns risker för avvikelser som en effekt av pandemin. Det handlar om att den höga elevfrånvaron under perioder av pandemin, särskilt i de socioekonomiskt utsatta delarna av kommunen, riskerar att ge negativ påverkan både på den psykiska hälsan och framtida kunskapsresultat. Nämnden lyfter särskilt en oro för kunskapsutvecklingen hos elever i grundskolans yngre åldrar. Utöver detta kommer signaler från förskolan att antalet barn som saknar tillräckliga kunskaper i svenska språket ökat under pandemin som en effekt av den lägre närvaron i förskolan. Nämnden arbetar systematiskt med kartläggning och analys för att sätta in insatser och kompensande åtgärder. Detta i syfte att ge barn och elever förutsättningar för lärande och kunskapsutveckling för att nå goda resultat.

RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING Delårsresultatet och prognos för året

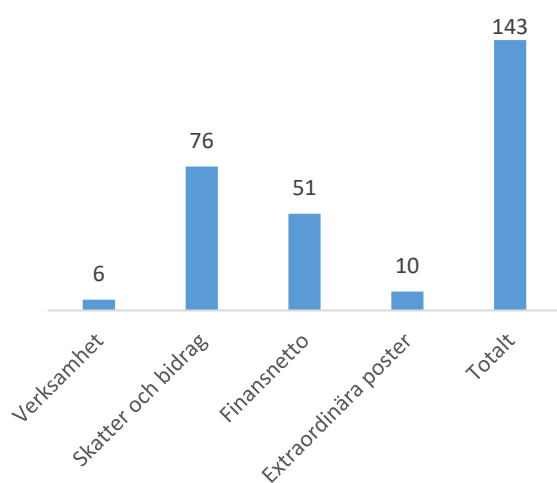
Resultatet för **perioden** januari – april är positivt med 82 miljoner kronor. I periodens resultat har effekterna av en förbättrad skatteprognos slagit igenom. I periodens resultat ingår också 7,5 miljoner kronor av den så kallade skolmiljarden.

I april förra året var delårsresultatet positivt med 173 miljoner kronor. Skillnaden uppgår till 92 miljoner kronor och förklaras av den nedgång på börserna som

skett under 2022 som innebär orealiserade förluster på placerade pensionsmedel.

Helårsprognosen för 2022 visar ett resultat på 193 miljoner kronor. Det är 143 miljoner kronor bättre än årets budgeterade resultat på plus 50 miljoner kronor. Samtliga fyra block, det vill säga verksamhet, skatter och avgifter, finansnetto och extraordinära poster redovisar överskott mot budget. Överskottet mot budget förklaras främst av högre skatteintäkter och finansnettot. Även nämnderna inklusive centrala poster redovisar ett positivt resultat jämfört med budget. Utöver det redovisas ett överskott på extraordinära poster på 10 miljoner kronor.

Prognos jämfört med budget i miljoner kronor

Verksamhetens intäkter och kostnader

Verksamhetens nettokostnader för perioden uppgår till 1 905 miljoner kronor, vilket motsvarar en ökning med drygt 26 miljoner (1,4 procent) jämfört med april förra året. Nämndernas nettokostnader visar för samma period en marginell ökning på 12 miljoner kronor, vilket motsvarar 0,6 procent.

I prognosen för året uppgår verksamhetens nettokostnad till 6 061 miljoner kronor, vilket är 6 miljoner lägre än budget för året. Det är 538 miljoner och 10 procent mer än utfallet 2021.

Nämnderna räknar i sina prognoser med ett negativt utfall mot budget på 20 miljoner kronor. Av det negativa utfallet avser 51 miljoner kronor teknik- och fastighetsnämnden för engångskostnader kopplade till nybyggnationen av Hallundaskolan. För utförligare beskrivning av nämnderna se avsnittet Nämndernas prognoser.

De centrala posterna på finansförvaltningen som ingår i verksamhetens nettokostnader beräknas ge ett överskott med drygt 26 miljoner kronor jämfört med budget. Främst handlar det om lägre pensionskostnader som en följd av att inkomstbasbeloppet för

den förmånsbestämda pensionen ökat relativt mycket, vilket inneburit att inkomstgränsen för förmånsbestämd pension höjts, vilket i sin tur medför lägre pensionskostnader för kommunen.

Enligt samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning kommer det i slutet av 2022 eller i början av 2023 redovisas gatukostnadsersättningar med cirka 40 miljoner kronor. Det är ersättning från exploatörer och ska finansiera kommunens kostnader för utbyggnad av vägar inom exploateringsområdet. I avvaktan på säkrare bedömning av när intäkten ska tillföras kommunen ingår inte ersättningen i föreliggande prognos, vilket kan komma att påverka kommande prognoser.

I tabellerna nedan framgår hur verksamheternas externa intäkter och kostnader har utvecklats för perioden januari till april 2022 jämfört med samma period 2021. I tabellerna ingår inte skattemedel och finansiella poster.

Verksamhetens intäkter i miljoner kronor	April 2022	April 2021	%
Taxor och avgifter	107	103	3,8
Externa bostads- och lokalhyror	33	32	2,2
Försäljning av verksamhet	64	60	6,5
Bidrag från staten med flera	198	187	5,9
Övriga verksamhetsintäkter	27	27	-1,0
Summa verksamhetens intäkter	429	410	4,7

Sett till utvecklingen mellan april 2021 och april 2022 så är verksamhetens intäkter 19 miljoner kronor (4,7 procent) högre 2022. Ökningen handlar främst om riktade bidrag från staten, men också taxor och avgifter och försäljning av verksamhet redovisar ökade intäkter. När det gäller statsbidragen beror ökningen för perioden främst på att ett återkommande bidrag till utbildningsnämnden kommit tidigare än förra året samt att kommunstyrelsen överfört statsbidrag från 2021. Ökningen för försäljning av verksamhet förklaras till största del av att kommunens skolor har fler elever från andra kommuner.

Verksamhetens kostnader i miljoner kronor	April 2022	April 2021	%
Personalkostnader	1 305	1 305	0,1
Varor	92	96	-4,6
Entreprenad och köp av verksamhet	483	467	3,3
Externa lokalhyror	59	60	-2,6
Bidrag och transfereringar	89	87	2,7
Övriga verksamhetskostnader	211	179	18,1
Summa verksamhetens kostnader	2 239	2 194	2,1

Verksamhetens kostnader har för perioden ökat med 45 miljoner kronor, vilket motsvarar en ökning med 2,1 procent jämfört med samma period föregående år. Jämfört med april 2021 är personalkostnaderna i princip oförändrade, vilket främst beror på att kostnaderna för pensioner som redovisas inom kommunens finansförvaltning är lägre. Rensat från dem har personalkostnaderna ökat med 1 procent. Minskningen av kostnaderna för varor med 4,6 procent beror på att det förra året gjordes ett större inköp av skyddsmaterial till följd av coronapandemin. Entreprenad och köp av verksamhet har ökat med 3,3 procent mellan åren ökningen handlar främst om att antalet elever som går i skola hos annan utförare än kommunen ökat och att ersättningen för dessa ökat. Övriga verksamhetskostnader har ökat med 18,1 procent. Det finns flera orsaker till ökningen, men främst förklaras den av högre kostnader för rivning och avetablering inom fastighetsverksamheten, men också högre kostnader för tillfälligt inhyrd personal och utbildningsinsatser.

Skatter, generella statsbidrag och utjämning

Skatter, generella statsbidrag och utjämning har för perioden januari till april ökat med 93 miljoner kronor jämfört med föregående år. Det innebär en ökning med knappt 5 procent. Skatteintäkterna till och med april uppgår till 1 401 miljoner kronor, vilket är en ökning med 68 miljoner kronor jämfört med samma tidpunkt förra året. Generella statsbidrag och utjämning uppgår till 674 miljoner kronor, vilket är 25 miljoner kronor högre än föregående år. I periodens resultat ingår det generella statsbidraget på 25 miljoner kronor för äldreomsorgssatsningen och 7,4 miljoner kronor för den så kallade skolmiljarden.

Enligt prognosen för året beräknas skatter, generella statsbidrag och utjämning överstiga budget med 76 miljoner kronor, varav skatteintäkterna väntas bli 55 miljoner högre och statsbidragen 21 miljoner högre än budgeterat. Avvikelsen mot budget förklaras främst av kraftigt förbättrade slutavräkningar för skatteintäkter jämfört med budget och för statsbidragen är det regleringsbidraget som räknats upp.

Finansnetto

Finansnettot för perioden är negativt med närmare 100 miljoner kronor, vilket är nästan 170 miljoner kronor lägre än samma period förra året då finansnettot var positivt med cirka 70 miljoner kronor. Förklaringen till avvikelsen ligger främst i att det för perioden i år är betydligt lägre realiserade kursvinster och samtidigt stora realiserade kursförluster på placeringarna i pensionsportföljen.

Jämfört med april förra året har både ränteintäkterna och räntekostnaderna minskat, intäkterna med 5,5

miljoner kronor och kostnaderna med 8 miljoner kronor trots att den totala låneskulden ökat.

Prognosen för året innebär ett överskott i finansnettot på cirka 38 miljoner kronor. Jämfört med budget är prognosen 51 miljoner kronor bättre. Överskottet mot budget förklaras främst av realiserade kursvinster på placerade medel samt lägre räntekostnad än budgeterat. Realiserade kursvinster och förluster ingår inte i prognosen. Eventuella realiserade poster kommer att avräknas i balanskravsutredningen vid årets slut.

INVESTERINGAR OCH UPPLÅNING

Nettoinvesteringarna uppgår till och med april till 171 miljoner och är därmed cirka 70 miljoner högre än motsvarande period förra året. Av investeringsutfallet avser 135 miljoner teknik- och fastighetsnämnden. Det högre utfallet i år beror till stor del på att det är fler projekt på gång jämfört med förra året.

Enligt nämndernas bedömningar kommer investeringarna för 2022 att uppgå till omkring 1 045 miljoner kronor vilket innebär en kraftigt ökad investeringsvolym under resten av året. Några av de större projekten för året är:

- Ny skola och sporthall i Hallunda
- VA- och dagvattenhantering i norra Botkyrka
- Nybyggnation av vård- och omsorgsboende i Vårsta
- Upprustning och nybyggnation av Björkhaga skola inklusive skyddsrum

Vid utgången av april uppgår kommunens totala upplåning inklusive vidareutlåning till bolagen till 5 310 miljoner kronor, vilket är 100 miljoner kronor mer än vid årsskiftet 2021/2022. Sedan årsskiftet har Botkyrkabyggen ökat sin skuld med 100 miljoner kronor, medan kommunen ökat sin skuld med cirka 58 miljoner kronor medan Söderenergi har minskat sin skuld med lika mycket. Jämfört med april förra året har den totala skulden ökat med 174 miljoner kronor.

Total upplåning i miljoner kronor	April 2022	April 2021	December 2021
Botkyrka kommun	1 516	1 595	1 458
Södertörns Energi	454	473	454
Söderenergi	478	510	536
Botkyrkabyggen	2 600	2 300	2 500
Botkyrka Stadsnät	260	255	260
Övrigt	2	3	2
Totalt låneskuld	5 310	5 136	5 210
- varav vidareutlåning	3 794	3 541	3 752

Kommunens egen upplåning beräknas uppgå till cirka 1 800 miljoner kronor vid utgången av året.

PENSIONSPLACERINGAR

För den pensionsskuld som avser åren före 1998 (PA-KL) avsatte kommunen 400 miljoner kronor i samband med försäljningen av kommunens energibolag år 2000. Värdet på avsättningen uppgick den sista april till cirka 970 miljoner kronor. Jämfört med senaste årsskiftet har avsättningen minskat i värde med 97 miljoner kronor, motsvarande 9 procent. Året började med en nedgång på aktiemarknaden som tilltog i samband med Rysslands invasion av Ukraina. Även räntefonderna har gått svagt på grund av fortsatt pressade räntor, som dock vänt upp i slutet av perioden. Andelen aktier uppgår till 48 procent och är ungefär jämnt fördelat mellan svenska och utländska aktier. Andelen ränteplaceringar uppgår till 52 procent. Sedan årets början har samtliga placeringar utvecklats sämre än sitt jämförelseindex.

Placeringar i miljoner kronor	April 2022	Andel %
Svenska aktier	230,6	24
Globala aktier	231,0	24
Räntebärande placeringar	508,7	48
Summa	970,3	100

BALANSKRAVSRESULTAT

Enligt kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning ska kommunen styra sin verksamhet så att årets intäkter är större än de totala kostnaderna. Det finns alltså ett krav på balans mellan intäkter och kostnader.

När vi i prognosen beräknar om vi uppfyller balanskravet utgår vi från det redovisade resultatet rensat från vissa poster som inte ingår i den egentliga verksamheten. Främst rensar vi bort realisationsvinster och orealiserade vinster och förluster i värdepapper, men också reservering av medel till eller användning av medel från resultatutjämningsreserven påverkar beräkningen av balanskravsresultatet.

Årets resultat enligt resultaträkning (prognos)	192,7
- reducereing av samtliga reavinster	-7,2
-/+ orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-
Resultat enligt balanskravsjusteringar	185,0
- reservering av medel till resultatutjämningsreserv	
+ användning av medel från resultatutjämningsreserv	
Balanskravsresultat	185,0

En avstämning mot balanskravet indikerar i dagsläget ett positivt resultat på drygt 185 miljoner kronor.

VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN

Antalet medarbetare med en tillsvidareanställning uppgår till i genomsnitt 5 578 perioden januari - mars 2022, och är några fler i jämförelse med motsvarande period föregående år.

Antalet månadsavlönade har minskat med 68 medarbetare och uppgår till i snitt 6 274.

Personalomsättningen för externa nyanställningar har fått en vändning och har ökat under det första kvartalet och uppgår till 3,8 procent (0,9 procent, 2020). Vi ser även en marginell ökning för externa avslutade anställningar som för samma jämförelseperiod uppgår till 2,5 procent (2,2 procent, 2021). Den här utvecklingen kan bero på den minskade oron på arbetsmarknaden, som var en av coronapandemins effekter mellan 2020–2021.

Personalrörligheten skiljer sig mellan förvaltningarna. Den förvaltning som har anställt flest är samhällsbyggnadsförvaltningen med 9,8 procent (1,7 procent, 2021) och den förvaltning som har haft flest avslut av tjänster är socialförvaltningen med 4,8 procent (3,6 procent, 2021)

Sjukfrånvaro i procent	2022*	2021**	Förändring i procent
Total sjukfrånvaro	8,5	7,4	1,1
Varav i åldersgruppen:			
29 år eller yngre	5,8	5,9	-0,1
30 – 49 år	8,0	6,9	1,1
50 – 59 år	9,9	8,7	1,2
60 år eller äldre	10	8,8	1,2

*statistik avser perioden januari – mars 2022

**statistik avser perioden januari – mars 2021

Den totala sjukfrånvaron har börjat öka igen. Under pandemiåren minskade sjukfrånvaron i alla åldersgrupper men vid årets första kvartal ser vi att trenden har börjat vända. Den totala sjukfrånvaron uppgår till 8,5 procent vilket är en ökning med 1,1 procent i jämförelse med samma period 2021. Den högsta sjukfrånvaron finns fortsatt inom gruppen 60 år och äldre.

Den förvaltning som har den högsta sjukfrånvaron är utbildningsförvaltningen med 9,3 procent, vilket är en ökning med 1,1 procentenheter. Lägst sjukfrånvaro finns på kommunledningsförvaltningen som uppgår till 4 procent.

NÄMNDERNA OCH BOLAGEN

NÄMNDERNAS PROGNOSE

Kommunstyrelsen prognostiserar en budget i balans. Oförutsedda kostnader för insatser för att öka IT- och informationssäkerheten har uppkommit men bedöms täckas av tillfälliga vakanser och senareläggning av planerade aktiviteter.

Samhällsbyggnadsnämnden redovisar i sin prognos ett överskott mot budget på 8,5 miljoner kronor. Överskottet beror främst på lägre kapitalkostnader men även lägre personalkostnader till följd av vakanser.

Exploateringsverksamheten prognostiserar ett nollresultat. Prognosen innebär intäkter och kostnader på vardera 10 miljoner kronor.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens prognostiserar ett överskott på 1,5 miljoner kronor. Överskottet förklaras av lägre personalkostnader på grund av vakanser.

Teknik- och fastighetsnämndens prognostiserar ett underskott på 51,5 miljoner kronor exklusive VA-verksamheten. Det är främst den budgetfinansierade posten engångskostnader som överskrider budget med 46,6 miljoner kronor som framför allt förklaras av högre uppskattade kostnader för evakueringspaviljonger.

Den intäktsfinansierade verksamheten prognostiserar ett underskott med 4,9 miljoner kronor som kan förklaras med lägre förväntade hyresintäkter och intäkter för tidskrivning i projekt.

VA-verksamheten prognostiserar ett överskott med 1 miljoner kronor främst på grund av lägre uppskattade personalkostnader och konsultkostnader. Eventuella överskott inom VA-verksamheten kommer vid årets slut att föras över till balansräkningen och redovisas som en skuld till VAKollektivet och påverkar därför inte årets resultat. Av den anledningen ingår inte det prognostiserade överskottet i den totala prognosen.

Kultur- och fritidsnämnden prognostiserar ett överskott på 1,5 miljoner kronor. Överskottet finns till största del inom fritidsklubbs- och fritidsgårdsverksamheten. Nämnden har inför 2022 fått medel för att göra en satsning på att stärka kvaliteten i verksamheten men bedömer att de avsatta medlen inte kommer att användas fullt ut under året. Detta på grund av att nämnden har behövt prioritera arbetet med att få i gång de fritidsklubbar som man har tagit över från ABF Botkyrka-Salem.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden prognostiserar ett överskott på 4,5 miljoner kronor. Överskottet beror huvudsakligen på högre statsbidrag och lägre volymer inom gymnasial vuxenutbildning. Vidare bedömer nämnden att budgeten för att starta upp verksamhet i nya lokaler för Daglig verksamhet inte kommer att få en helårseffekt.

Utbildningsnämnden prognostiserar ett sammanlagt överskott på 35 miljoner kronor vid året slut.

Det förväntade överskottet är baserat på bedömningar om färre förskolebarn och grundskoleelever än budgeterat.

Inom förskolan bedöms det bli cirka 200 färre barn än budgeterat vilket motsvarar ett överskott på 20 miljoner kronor. Främsta orsaken är en lägre befolkningsutveckling i åldrarna 1 - 5 år.

Inom grundskolans verksamheter är antalet elever 300 färre än budget vilket bedöms ge ett överskott på 15 miljoner kronor. Det finns en viss osäkerhet kring bedömningen av höstens volymer i prognosen. Elever i grundsärskolan bedöms i dagsläget bli några fler än budgeterat.

För gymnasieskolans verksamheter beräknas en ekonomi i balans. En första prognos av höstens elevantal är gjord, men det finns en stor osäkerhet avseende obehöriga elever.

Socialnämnden lämnar en prognos som innebär ett underskott mot budget på 19,7 miljoner kronor, vilket motsvarar en negativ budgetavvikelse på 2,8 procent.

Underskott finns inom verksamheterna barn och unga, vuxna inom socialpsykiatri, vuxna med beroendeproblematik samt vuxna utan beroendeproblematik och beror till stor del på fler och dyrare placeringar än budget. Underskotten balanseras till viss del av överskott inom ekonomiskt bistånd och flyktmottande.

Vård- och omsorgsnämnden prognostiserar en budget i balans. Äldreomsorgen visar underskott på 2,7 miljoner kronor medan omsorgen om personer med funktionsnedsättning och gemensam verksamhet visar överskott på 1,5 respektive 1,2 miljoner kronor.

Inom äldreomsorgen bedöms hemtjänsten redovisa underskott som till stor del kan förklaras av omställningskostnader i samband med att 20 procent av hemtjänsttimmar successivt under året ska lämnas över till privata utförare. Inom särskilt boende prognostiseras ett överskott som orsakas av färre externa årsplatser än planerat, vakanta tjänster

samt en senare öppning än planerat av ytterligare en avdelning på Tunängens vård- och omsorgsboende.

Inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning redovisas överskott inom övriga insatser inom LSS samt inom daglig verksamhet som beror på färre externa platser än budgeterat. Underskott redovisas inom bostad med särskild service och som orsakas av minskade hyresintäkter och behov av köp av externa platser då flera gruppboende i kommunal regi renoveras.

Överskott inom gemensam verksamhet beror på vakanta tjänster samt högre intäkter kopplat till att överföring av hemtjänststimmar till privata utförare

BOLAGENS RESULTAT OCH PROGNOSE

Till delårsrapporterna gör kommunen inte någon sammanställd redovisning över kommunkoncernen och dess ingående bolag. Bolagens delårsresultat och prognos för året redovisas nedan.

AB Botkyrkabyggen

AB Botkyrkabyggen redovisar för perioden ett resultat på 47,8 miljoner kronor. Resultatet är 16,6 miljoner kronor högre jämfört med föregående år, vilket förklaras uteslutande av lägre underhållskostnader och ett gynnsamt ränteläge med lägre finansiella kostnader. Verksamheten förväntas fortlöpa enligt plan och har fortsatt relativt stabila intäkter samt kostnader. Prognosen för helåret uppgår till 80,6 miljoner kronor.

Upplev Botkyrka AB

Upplev Botkyrka AB redovisar för perioden ett resultat på -0,8 miljoner kronor. Resultatet är bättre än budgeterat resultat, trots att bolaget haft en del omkostnader för att ställa i ordning boenden för flyktingar från Ukraina. Prognosen för helåret är ett resultat på 0,2 mkr.

Tillväxt Botkyrka AB

Tillväxt Botkyrka AB redovisar för perioden ett nollresultat, vilket är i linje med både prognos för året och budgeterat resultat. Periodens resultat är enligt plan då bolagets mål är att balansera resultatet runt noll och använda resten i verksamheten. Prognosen för helåret är ett nollresultat.

Botkyrka Stadsnät AB

Botkyrka Stadsnät AB redovisar ett resultat för perioden på 4,2 miljoner kronor. Bolaget har en god ekonomisk ställning. Pandemin har medfört att efterfrågan på stabila och säkra internetanslutningar har ökat, då hemarbete för många har varit aktuellt. Under 2022 kommer bolaget att fokusera på att expandera på kommunens nya exploateringsområden samt utveckla de områden där verksamheter redan förekommer. Prognosen för helåret uppgår till 4,3 miljoner kronor.

Botkyrka Södra Porten Holding AB

Botkyrka Södra Porten Holding AB redovisar för perioden ett resultat på 0,1 miljoner kronor. Resultatet är något sämre jämfört med resultatet under samma period förra året. Verksamheten utvecklas enligt plan. Samarbetet med kommunen avseende detaljplanering och andra utvecklingsfrågor är bra. Prognosen för helåret uppgår till - 0,5 miljoner kronor.

Södertörns Fjärrvärme AB

Södertörns Fjärrvärme AB redovisar för perioden ett resultat på 102 miljoner kronor. Periodens resultat är i nivå med budgeterat resultat. Kriget i Ukraina får stor inverkan på bolaget med kraftigt ökande energipriser. Man förutser för närvarande inga problem att kunna leverera, men kostnaderna för fjärrvärmerna kommer att öka kraftigt. Prognosen för helåret uppgår till 85 miljoner kronor och är lägre än budgeterat resultat.

Söderenergi AB

Söderenergi AB redovisar för perioden ett resultat på 98,9 miljoner kronor, vilket är 39 miljoner kronor bättre jämfört med samma period föregående år. Resultatökningen beror framför allt på en bättre produktionsmarginal om 45 miljoner kronor, vilket i sin tur beror på en högre intäkt i exporten till Stockholm Exergi. Prognosen för helåret uppgår till 0,5 miljoner kronor.

SRV Återvinning AB

SRV Återvinning AB har inte lämnat efterfrågade uppgifter till delårsbokslutet.

Koncernbolag	April 2022	Prognos 2022
AB Botkyrkabyggen	47,8	80,6
Upplev Botkyrka AB	-0,8	0,2
Tillväxt Botkyrka AB	0,0	0,0
Botkyrka Stadsnät AB	4,2	4,3
Botkyrka Södra Porten Holding AB	0,1	-0,5
Söderenergi AB	98,9	0,5
Södertörns Fjärrvärme AB	102,0	85,0
SRV återvinning AB	*	*

EKONOMISKA SAMMANSTÄLLNINGAR DELÅR 1 2022

DRIFTREDOVISNING

Miljoner kronor	Not	April 2022 utfall	April 2021 utfall	Förändring 20/21 %	Budget 2022 helår	Prognos 2022 helår	Avvikelse helår
Kommunstyrelsen		-121,5	-115,8	5%	-406,5	-406,5	0,0
Revision		-0,2	-1,0	-84%	-4,8	-4,8	0,0
Samhällsbyggnadsnämnden		-60,2	-52,7	14%	-204,3	-195,8	8,5
Samhällsbyggnadsnämnden exploatering		-6,7	-3,6	87%	0,0	0,0	0,0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden		-3,3	-2,2	50%	-18,1	-16,6	1,5
Teknik- och fastighetsnämnden		-3,3	-11,6	-72%	-62,3	-113,8	-51,5
Kultur- och fritidsnämnden		-90,0	-87,1	3%	-288,4	-286,9	1,5
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden		-82,1	-83,9	-2%	-291,6	-287,1	4,5
Utbildningsnämnden		-922,3	-925,9	0%	-2 780,3	-2 745,3	35,0
Socialnämnden		-231,3	-237,4	-3%	-689,9	-709,6	-19,7
Vård- och omsorgsnämnden		-411,2	-398,6	3%	-1 288,7	-1 288,7	0,0
KS/KF förfogande					-34,2	-34,2	0,0
Summa nämndernas nettokostnader		-1 932,0	-1 919,8	1%	-6 069,1	-6 089,3	-20,1
Finansförvaltningen, centrala poster	1	31,0	28,6	8%	2,9	28,7	25,8
Summa skattefinansierad verksamhet		-1 901,0	-1891,2	1%	-6 066,2	-6 060,6	5,7
Teknik- och fastighetsnämnden, VA		-4,3	12,3	-135%	0,0	0,0	0,0
Summa avgiftsfinansierad verksamhet		-4,3	12,3	-135%	0,0	0,0	0,0
Summa skatte- och avgiftsfinansierad verksamhet		-1 905,3	-1 878,9	1%	-6 066,3	-6 060,6	5,7
Avdrag avskrivningar	4	94,8	94,0	1%	302,8	302,8	0,0
Summa		-1 810,5	-1 784,9	1%	-5 763,4	-5 757,8	5,7

Till och med april finns beslut om att medge tilläggsbudget med 28,2 miljoner kronor, varav 3,5 miljoner finansierats med medel från KS/KF förfogande, 14,7 miljoner har finansierats genom extra generella statsbidrag och 10 miljoner har finansierats från kompetensfonden. Dessutom finns beslut om ombudgetering med 1,1 miljoner.

RESULTATRÄKNING

Miljoner kronor	Not	April 2022 utfall	April 2021 utfall	Utfall 2021 helår	Budget 2022 helår	Prognos 2022 helår
Verksamhetens intäkter	3	428,9	409,6	1 378,7		
Verksamhetens kostnader*	3	-2 239,5	-2 194,5	-6 618,0	-5 763,4	-5 758,4
Avskrivningar		-94,8	-94,0	-283,0	-302,8	-302,1
Verksamhetens nettokostnader		-1 905,4	-1 878,9	-5 522,3	-6 066,2	-6 060,5
Skatteintäkter	4	1 400,8	1 332,8	3 995,0	4 109,5	4 164,80
Generella stadsbidrag och utjämning	5	674,5	649,4	1 969,6	2 020,1	2 040,80
Verksamheten resultat		170,0	103,4	442,4	63,4	145,10
Finansiella intäkter	6	60,3	87,9	232,7	70,9	113,3
Finansiella kostnader	7	-158,8	-17,8	-53,4	-84,4	-75,7
Resultat efter finansiella poster		71,5	173,4	621,7	49,9	182,70
Extraordinära poster		10,0	0,0	-282,4	0,0	10
Årets resultat		81,5	173,4	339,3	49,9	192,70

*budget och prognos redovisas netto

BALANSRÄKNING

Miljoner kronor	Not	April 2022 utfall	April 2021 utfall(reviderad)	Utfall 2021 helår
Tillgångar				
Anläggningstillgångar				
Immateriella anläggningstillgångar		4,1	4,7	4,1
Materiella anläggningstillgångar				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		6 852,6	6 328,4	6 750,1
Maskiner och inventarier		153,3	148,3	152,8
Summa materiella anläggningstillgångar		7 005,9	6 476,8	6 902,9
Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier och andelar i dotter- och intressebolag		722,2	729,5	722,2
Långfristiga fordringar		3 833,5	3 540,7	3 787,7
Summa finansiella anläggningstillgångar		4 555,7	4 270,2	4 509,9
Summa anläggningstillgångar		11 565,7	10 751,7	11 416,9
Bidrag till infrastruktur				
Bidrag till infrastruktur		1,7	1,7	1,7
Summa bidrag till infrastruktur		1,7	1,7	1,7
Omsättningstillgångar				
Exploateringsmark		14,8	15,6	14,9
Förråd med mera		1,1	1,1	1,1
Kortfristiga fordringar		627,1	468,9	538,4
Kortfristiga placeringar		970,3	989,1	1 068,1
Kassa och bank		194,6	253,5	345,0
Summa omsättningstillgångar		1 807,9	1 728,2	1 967,4
Summa tillgångar		13 375,3	12 481,6	13 386,0
Eget kapital, avsättningar och skulder				
Eget kapital				
Eget kapital		5 419,8	5 057,2	5 088,6
Årets resultat		81,5	173,4	339,3
Varav resultatutjämningsreserv		271,6	50,0	169,2
*Varav omförda gatukostnadsersättningar		0,0	54,6	0,0
Summa eget kapital		5 501,3	5 230,6	5 427,9
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		864,0	743,0	846,8
Andra avsättningar		196,9	67,2	283,4
Summa avsättningar		1 060,9	810,1	1 130,2
Skulder				
Långfristiga skulder		5 472,9	3 362,8	5 665,2
Kortfristiga skulder		1 340,2	3 078,0	1 162,6
Summa skulder		6 813,1	6 440,8	6 827,8
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		13 375,3	12 481,6	13 386,0

INVESTERINGSREDOVISNING

Miljoner kronor	Beslutad total-budget	Totalt utfall		Avvikelse prognos-budget	Budget 2022	Utfall april 2022	Prognos 2022	Avvikelse prognos-budget 2022
		tom april 2022	Total prognos					
Kommunstyrelse	-12,4	-1,9	-9,1	3,3	-8,6	-1,4	-8,6	0,0
Samhällsbyggnadsnämnd	-333,6	-73,9	-252,4	81,2	-179,5	-24,4	-107,9	71,6
Teknik- och fastighetsnämnd	-4 182,0	-881,3	-3 950,0	232,0	-1 095,9	-135,0	-854,5	241,4
Kultur- och fritidsnämnd	-63,9	-19,2	-70,9	-7,0	-50,4	-4,7	-32,7	17,7
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnd	-7,2	-0,6	-5,7	1,5	-7,2	-0,6	-5,7	1,5
Utbildningsnämnden	-48,2	-7,5	-47,8	0,4	-30,7	-4,0	-24,0	6,7
Socialnämnd	-4,0	-0,7	-4,0	0,0	-4,0	-0,7	-4,0	0,0
Vård- och omsorgsnämnden	-16,6	-9,7	-16,6	0,0	-7,8	-0,2	-7,4	0,4
Summa	-4 667,9	-994,8	-4 356,5	311,4	-1 383,9	-170,8	-1 044,6	339,3

Utfall inkomster april 2022: 0,0

Utfall utgifter april 2022: 170,8

Ombudgeteringar beslutade i april: 15,8

Tilläggsbudget beslutade i mars och april:

Totalbudget 38,0

Budget 2022 0,0

NOTER

Not 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

Årsbokslutet är upprättat i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Förändrade redovisningsprinciper

I och med ändrade redovisningsprinciper RKR R2 ska plankostnader och planintäkter som ingår i ett exploateringsprojekt redovisas direkt i resultatet. Innan 2020 redovisades dessa inom exploateringsprojektet och togs upp som en omsättningstillgång i balansräkningen. Från 2020 redovisar kommunen enligt de nya principerna. Det har varit en viss eftersläpning med genomgången av bokförda transaktioner från tidigare år. Detsamma gäller slutredovisningar inom exploateringsverksamheten. Under 2021 gick kommunen igenom 80 procent av projekten. Vid tertial 1 2022 har majoriteten av dom resterande projekt, som inte rättades 2021, gått igenom och gett en resultat effekt på 8.2 miljoner kronor (kostnader) som har bokförts mot Eget kapital eftersom de härleddes till 2020.

Gränsdragning mellan drift och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod på minst tre år klassificeras som anläggningstillgång (investering) om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde är ett basbelopp (48 300 kronor 2022) och gäller som gemensam gräns för materiella och immateriella tillgångar samt för finansiella leasingavtal. Avskrivning av immateriella samt materiella anläggningstillgångar görs med linjär avskrivning för den beräknade nyttjandeperioden, det vill säga med lika stora nominella belopp varje år, baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. För några verksamhetsfastigheter används annuitet som beräkningsmetod och för övriga investeringar nominell/linjär beräkningsmetod. Alla kommunens immateriella anläggningstillgångar är förvärvade.

På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Kommunen använder en blandmodell med två olika tillvägagångssätt vid fördelningen av en investering på komponenter. Det som avgör om komponentavskrivning ska tillämpas beror på vilken typ av investering (tillgång) som avses. Byggprojekt fördelas på komponenter vid tidpunkten för i anspråkstagande och reinvesteringar fördelas på komponenter direkt vid kontering av fakturan. Tidigare har inte exploateringsprojekt komponentfördelats, detta infördes 2021.

Följande avskrivningstider tillämpas normalt i kommunen:

Objekt	Avskrivningsintervall i år
Immateriella anläggningstillgångar	3–5
Verksamhetsfastigheter	3–80
Fastigheter för affärsverksamhet	10–50
Publika fastigheter (gator, vägar, parker och VA)	10–50
Uthyrda fastigheter	10–80
Hyrda fastigheter	10–33
Maskiner och inventarier	3–12
Bilar och transportmedel	3–12

En individuell bedömning görs som utgår från en samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgångstyp. För tillgångar där nyttjandeperioden styrs i avtal används avtalsperioden som avskrivningstid. Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns nya omständigheter. Vid ändring av bedömning av nyttjandeperiod görs justering av avskrivet belopp om beloppet är väsentligt.

Finansiella tillgångar och finansiella skulder

En finansiell tillgång eller finansiell skuld redovisas i balansräkningen enligt de avtalsmässiga villkoren. Det innebär att köp och försäljning av finansiella tillgångar redovisas per månad med datum i texten som anger affärsdagen. Finansiella tillgångar som avser placeringar justeras per bokslutsdagen till då gällande marknadsvärde. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när den avtalsenliga rätten till kassaflödet från tillgången har upphört eller reglerats. Detsamma gäller när de risker och fördelar som är förknippade med innehavet i allt väsentligt överförs till annan part. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen fullgjorts, annullerats eller på annat sätt upphört.

Finansiella tillgångar som inte innehas i syfte att generera avkastning eller värdestegring, till exempel aktier och andelar i dotterbolag, värderas vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärde, inklusive eventuella transaktionsutgifter direkt hänförliga till förvärvet av tillgången. Kommunens portfölj för pensionsmedel i form av marknadsnoterade fonder och finansiella instrument är klassificerad som omsättningstillgångar och dessa värderas till marknadsvärde.

Finansiella omsättningstillgångar värderas efter första redovisningstillfället till det lägsta av anskaffningsvärde och försäljningsvärde, med avdrag för beräknad försäljningskostnad. Finansiella anläggningstillgångar värderas till anskaffnings-

värde med avdrag för nedskrivningar. Finansiella skulder värderas vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärde. Efter första redovisningstillfället redovisas kortfristiga finansiella skulder till anskaffningsvärde, medan långfristiga skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Pensionsskulden

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt den så kallade RIPS17-modellen. Beloppen som ligger till grund för redovisningen inhämtas från KPA. Kommunen redovisar enligt den så kallade blandmodellen. Pensionsåtaganden för anställda i de företag som ingår i den kommunala koncernen redovisas enligt K3. För avtal med eventuell samordningsklausul utgår beräkningen från förhållanden som är kända vid bokslutstillfället. Om inget annat är känt görs beräkningen utifrån att ingen samordning kommer att ske. Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som en avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte har lösts ut redovisas som en ansvarsförbindelse.

Generella statsbidrag

De generella statsbidrag som beslutats under året har intäktsbokförts tillfullo då intäktskriterierna är uppfyllda.

Interna principer

Resultaträkningens intäkter och kostnader innehåller externa poster medan det i driftsredovisningen även ingår interna poster såsom köp och försäljning mellan nämnder. Omvänt finns det poster i resultaträkningen som inte ingår i driftredovisningen såsom skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, finansiella och extraordinära poster.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Avsättningar

Utöver avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser redovisas även övriga avsättningar på balansräkningens skuldsida och de relaterar i huvudsak till miljömässiga eller infrastrukturella åtaganden. Dessa avsättningar återförs på ett sätt som gör att de möter de framtida utgifterna för att fullgöra de formella åtagandena i fråga.

För att ett åtagande ska redovisas som avsättning ska de ha grund i en förpliktelse som uppstått till följd av en specifik händelse, vara en förpliktelse vars omfattning kan beräknas på ett tillförlitligt sätt och det ska vara mer än troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera det.

I årets tertial 1 bokslut finns två avsättningar. Avsättningarna gäller:

- Rikstens företagspark
- Avfallshögen i Kagghamra

Rikstens företagspark

En avsättning gällande medfinansiering med Trafikverket gjordes år 2020 på 32,6 miljoner kronor för Rikstens företagspark vid tertial 1 2022 finns det 1,7 miljoner kronor återstående.

Avfallshögarna i Kassmyra

Kommunfullmäktige beslutade i september 2021 att i avvaktan på att fordran kan ställas till de ansvariga finansiera bortforsling av avfallshögarna i Kassmyra. Detta för att skyndsamt motverka ytterligare påverkan på miljö eller hälsa. En avsättning gällande Kassmyra gjordes därför för bortforsling av avfallshögarna på 86,9 miljoner kronor mot extraordinära kostnader. Under tertial 1 2022 har arbetet slutförts och kostnaden för 2022 landade 80,9 miljoner kronor. Resterande avsättning har därför korrigerats tillbaka ut i resultatet.

Avfallshögen i Kagghamra

Situationen i Kagghamra påminner om situationen i Kassmyra. För framtida kostnader gjordes därför en avsättning på 165 miljoner kronor, även dessa klassas som extraordinära kostnader. Inget har fakturerats under tertial 1 2022.

Exploatering

Med exploateringsverksamhet avses anskaffning, bearbetning och iordningställande av mark för bostäder eller industrier. Denna typ av mark klassificeras som omsättningstillgång vid samtliga bokslutstillfällen om kommunen har för avsikt att sälja den. Mark som kommunen kommer att använda i egen verksamhet klassificeras däremot som anläggningstillgång.

Exploateringsmark redovisas enligt lägsta värdets princip, det vill säga det lägsta av nettoförsäljningsvärde eller anskaffningsvärde.

Kommunen har under 2020 anpassat sina processer för att från och med 2022 redovisa enligt RKR:s vägledning Redovisning av kommunal markexploatering.

Under 2021 gick man igenom cirka 80 procent av exploateringsprojekten. Under tertial 1 2022 har majoriteten av de resterande projekten gått igenom. Gamla plankostnader och planintäkter (netto -8.2 miljoner kronor) har redovisats mot Eget kapital då försäljningen skett före 2021. Under tertial 1 2022 har två projekt delslutredovisats.

Extraordinära poster

Enligt 5 kap. 5 § LKBR ska intäkter eller kostnader i annan verksamhet än kommunens normala verksamhet redovisas som extraordinära poster. En post ska klassificeras som extraordinär om:

- händelsen eller transaktionen som ger upphov till posten saknar ett tydligt samband med kommunens normala verksamhet,

- händelsen eller transaktionen är av sådan art att den inte kan förväntas inträffa ofta eller regelbundet, och
- posten uppgår till ett väsentligt belopp.

I resultat för tertial 1 2022 ingår extraordinära intäkter på sammanlagt 10 miljoner kronor.

Intäkten avser en korrigerigering av utfallet på Kassmyra. En avsättning gjordes i 2021 på 86,9 miljoner kronor men utfallet i 2022 landade på 80,9 miljoner kronor. Samtidigt har Gottgörelsen från Naturvårdsverket också justerats upp från 35 miljoner kronor till 39 miljoner kronor, då beräkningsmetoden har korrigerats.

Miljoner kronor	April 2022	April 2021	Utfall 2021 helår
Not 3 Interna och gemensamma poster			
<i>Intäkter</i>			
Schablonbidrag flyktingar	6,5	14,1	26,3
Sjuklöneersättning	8,7	0,4	0,7
Differens PO pålägg	5,8	3,9	21,8
Förändring timlöner mm	10,0	13,7	0,4
Realisationsvinst	2,4	2,4	9,2
Gatukostnadsersättning	-	-	110,4
Statsbidrag minoritetsspråk	1,3	1,3	-
Internränta/Kalkylerad kapitaltjänst	28,7	26,3	79,6
Arrenden tomträtter f.d. Stockholms stad	6,5	6,9	18,8
Summa intäkter	69,9	69,0	267,2
<i>Kostnader</i>			
Fastighetsavgift	-	-1,0	-2,2
Förändring semesterlöneskuld	-0,8	-7,2	-15,9
Upplupna löneökningar	-5,7	-3,3	-
Kalkylerad pension	72,6	72,0	218,2
Pensionsutbetalningar	-37,5	-35,7	-108,0
Pensioner, avsättning	-10,2	-19,6	-116,6
Pensioner, avgiftsbestämd del	-50,9	-52,3	-150,9
Finansiell leasing	-0,8	-0,8	-0,2
Finansförvaltning	-0,9	-	1,0
Nedskrivning intäktsfordringar	-	-1,7	-1,7
Justering nämnderna	-4,6	9,4	-
Övriga kostnader	0,0	-	-0,1
Arbetsmiljö och hälsa i fokus	-	-0,2	-
Summa kostnader	-38,8	-40,4	-176,4
Summa netto	31,1	28,6	90,8
Not 4 Skatteintäkter			
Preliminär kommunalskatt	1 364,3	1 290,4	3 871,1
Preliminär slutavräkning innevarande år	17,7	18,4	108,4
Slutavräkningsdifferens föregående år	18,9	24,0	15,6
Summa skatteintäkter	1 400,8	1 332,8	3 995,0
Not 5 Generella statsbidragsintäkter och utjämnig			
Inkomstutjämningsbidrag	418,2	398,0	1193,9
Regleringsbidrag/-avgift	87,4	94,0	282,0
Kostnadsutjämningsbidrag	96,5	92,0	275,9
Bidrag för LSS-utjämnig	12,9	10,2	30,6
Kommunal fastighetsavgift	52,1	50,1	149,6
Generella statsbidrag från staten	7,4	5,3	37,7
Summa generella statsbidrag och utjämnig	674,5	649,4	1 969,7

Miljoner kronor	April 2022	April 2021	Utfall 2021 helår
Not 6 Finansiella intäkter			
Ränteintäkter	9,6	15,1	31,6
Realiserad kursvinst, placerade medel	29,6	19,1	74,7
Orealiserad vinst placerade medel	9,4	45,6	66,4
Fondutdelning placerade medel	4,5	2,3	7,1
Aktieutdelning koncernbolag och andra företag	-	-	12,0
Borgensavgift	6,1	5,6	23,7
Övriga finansiella intäkter	1,1	0,2	17,2
Summa finansiella intäkter	60,3	87,9	232,7
Not 7 Finansiella kostnader			
Räntekostnader	-7,0	-15,0	-39,9
Internränta under byggtid	-	-	-
Orealiserad förlust, placerade medel	-146,0	0,9	-0,9
Realiserad förlust, placerade medel	-	-	-
Räntekostnad, pensioner	-5,7	-3,3	-10,0
Bankkostnader	-0,1	-0,4	-0,7
Övriga finansiella kostnader	-	-	-1,9
Summa finansiella kostnader	-158,8	-17,8	-53,4

Referens

Bachar Malaki
bachar.malaki@botkyrka.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Delårsrapport 1 - Botkyrka kommun

Förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige har behandlat delårsrapport 1 för perioden januari – april 2021 enligt 11 kapitlet 16 § kommunallagen.
2. Kommunfullmäktige medger att socialnämnden får en tilläggsbudget om 3,7 miljoner kronor som en delårseffekt för fyra månader 2022 för utökning med 15 tjänster inom socialnämndens verksamheter. Helårseffekten om 11 miljoner kronor beaktas under höstens arbete med Mål och budget 2023 med flerårsplan 2024–2026 (Se bilaga).
3. Kommunfullmäktige medger att socialnämnden får en tilläggsbudget om 19,7 miljoner kronor för 2022 för ökade kostnader för fler externa placeringar och högre dygnspris per plats inom individ- och familjeomsorgen (Se bilaga).
4. Kommunfullmäktige medger att teknik- och fastighetsnämnden får en tilläggsbudget för den budgetfinansierade verksamheten motsvarande 46,6 miljoner kronor för finansiering av bland annat engångskostnader gällande tillfälligt idrottstält, paviljonglösningar och hantering av annan etableringskostnad.
5. Kommunfullmäktige beslutar att ge teknik- och fastighetsnämnden en budgetförstärkning på 3 miljoner kronor för tillfällig personalförstärkning under 2022 för att utveckla projektprocessen.
6. Kommunfullmäktige beslutar att ovanstående tilläggsbudgetar finansieras genom budget för skatteintäkter höjs med 55 miljoner kronor och generella statsbidraget höjs med 18 miljoner kronor.

7. Kommunfullmäktige medger att medel för hyreskostnad avseende näringslivsenheten motsvarande 150 000 kronor överförs från arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden till kommunstyrelsen från och med budgetåret 2022.
8. Kommunfullmäktige medger att medel på 150 000 kronor för uppdraget att upphandla ett verktyg för att mäta och visualisera kommunens utsläpp överförs från miljö- och hälsoskyddsnämnden till kommunstyrelsen från och med budgetåret 2022.
9. Kommunfullmäktige medger att teknik- och fastighetsnämnden får 2,85 miljoner kronor i ytterligare investeringsanslag för VA-projekt Dagvattenanläggning Bremora. Det innebär en ny totalbudget på 8 miljoner kronor.
10. Kommunfullmäktige medger att teknik- och fastighetsnämnden får 1,65 miljoner kronor i ytterligare investeringsanslag för fastighetssystem. Det innebär en ny totalbudget på 3,55 miljoner kronor.

Sammanfattning

Delårsrapport 1 2022 har upprättats utifrån inlämnade delårsrapporter från respektive förvaltning samt av kommunledningsförvaltningen genomförd övergripande uppföljning och analys. Utbildningsnämnden har inte beslutat sin delårsrapport innan denna tjänsteskrivelse lämnats. Utöver delårsrapporten hanterar detta ärende också inkomna tilläggsanslagsärenden.

Ärendet

Budget för utökning av antalet tjänster

Den ökade ärendemängden, som inte har följts av utökning av tjänstramen, har blivit ett arbetsmiljöproblem för socialnämndens medarbetare. Många uppger att de inte hinner med sina arbetsuppgifter inom ordinarie arbetstid och att de inte har utrymme för återhämtning efter arbetsintensiva perioder. Analys av verksamheten visar att socialsekreterare i Botkyrka har en betydligt högre arbetsbelastning än socialsekreterare i andra kommuner.

Nämnden arbetar kontinuerligt för att hitta mer effektiva arbetssätt och har bland annat lyckats korta utredningstiderna. Nämnden bedömer dock att det inte finns mer utrymme för effektiviseringar utan att rättssäkerheten och kvaliteten i verksamheten riskeras. Nämnden äskar därför tilläggsanslag om 3,7 miljoner kronor för fyra månader 2022 och 11 miljoner kronor som

helårseffekt från och med 2023 för att utöka med 15 tjänster inom nämndens verksamheter (Se bilaga).

Budget för externa placeringar

Socialnämnden har under lång tid redovisat ekonomiskt underskott och prognosticerar även 2022 ett underskott om 19,7 miljoner kronor. Den största orsaken till underskottet beror fler externa placeringar samt ökade dygnskostnader per köpt plats. För att täcka det underskott som placeringskostnaderna ger upphov till äskar nämnden tilläggsanslag om 19,7 miljoner kronor för 2022 (Se bilaga).

Budget för engångskostnader kopplade till investeringsprojekt

De budgetfinansierade verksamheterna prognostiserar ett underskott med 46,6 mkr som förklaras av högre engångskostnader kopplade till investeringsprojekt. Underskottet beror på etableringskostnader, hyror för evakueringspaviljonger och tillfälligt idrottstält på grund av nybyggnad av en skola i Hallunda och ombyggnation av Björkhagaskolan. Vissa av dessa kostnader var inte kända i samband med upprättandet av mål och budget 2022 med flerårsplan 2023–2025.

Ökade intäkter

Skatteintäkter och generella bidrag är sammantaget 76 miljoner kronor högre än budget, varav 55 miljoner kronor beror på högre slutavräkningar för 2021 och 2022, 18 miljoner kronor högre generella bidrag samt 2 miljoner högre intäkter för utjämningsbidrag. 73 miljoner av överskottet kommer att finansiera tilläggsbudgetar för socialnämnden och teknik- och fastighetsnämnden.

Omfördelning budget för hyreskostnader

I budget 2021 justerade kommunfullmäktige nämndernas ramar utifrån effekterna av en ny internhyresmodell. I samband med det fick arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden kompensation för hyreskostnaden för näringslivsenheten. Näringslivsenheten tillhör kommunledningsförvaltningen sedan 2020 och därför behöver en ramjustering göras mellan arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden och kommunstyrelsen. Från och med budgetåret 2022 föreslår de båda nämnderna att 150 000 kronor överförs från arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden till kommunstyrelsen.

Omfördelning budget för upphandling av ett mät- och visualiseringsverktyg

I Mål och budget 2022 med flerårsplan 2023 – 2025 fick kommunstyrelsen i uppdrag att upphandla ett verktyg för att mäta och visualisera kommunens utsläpp. Miljö- och hälsoskydds-nämnden budget utökades med 150 000

kronor för kostnaderna kopplade till verktyget. De båda nämnderna föreslår att budgetmedlen för verktyget flyttas från miljö- och hälsoskyddsnämnden till kommunstyrelsen.

Dagvattenanläggning Bremora

I Mål och budget 2021 med flerårsplan 2022 – 2024 avsattes totalt 20 miljoner kronor för fyra dagvattenanläggningar, 5 miljoner kronor per anläggning. Utbyggnaden av dagvattenanläggningarna planerades att pågå under perioden 2022 – 2026. Den första anläggningen som ligger i Bremora planeras att påbörjas under 2022. I samband med mål och budget 2022 fick projektet ytterligare 150 000 kronor. Den översyn som teknik- och fastighetsnämnden nu gjort av projektkalkylen innebär en investeringsutgift på 8 miljoner kronor. De nya förutsättningarna innebär ett behov av utökad budget med 2,85 miljoner kronor. De tre återstående dagvattenanläggningarna kommer att utgå i samband med mål och budget 2023.

Nytt fastighetssystem

Teknik- och fastighetsnämnden äskar ytterligare 1,65 miljoner kronor för ett nytt fastighetssystem. Anledningen är att implementeringen av det nya systemet tagit längre tid och blivit dyrare än beräknat. Detta på grund av att komponenterna i tidigare system inte kunnat återanvändas och därför behövt ersättas. Totalinvesteringsutgift 5 miljoner kronor.

Leif Eriksson
kommundirektör

Per Malmquist
ekonomidirektör

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Socialnämnden och teknik- och fastighetsnämnden har fått tilläggsbudgetar motsvarande 73 miljoner kronor som finansieras genom att budget för skatteintäkter och generella bidrag har höjts med motsvarande belopp.

Bilagor

Delårsrapport 1 2022 – kommunen
Socialförvaltningens tjänsteskrivelse/ordförandebeslut

Expedieras till:

Samtliga nämnder

ORDFÖRANDEBESLUT

Socialnämnden

Dnr: SN/2022:00297

2022-05-25

Kod: 1.1.4.2

Äskande om tilläggsanslag för utökning av antalet tjänster samt ökade kostnader för externa placeringar inom individ- och familjeomsorgen

Förslag till beslut

1. Socialnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta att Socialnämnden får tilläggsanslag om 3,7 miljoner kronor som en delårseffekt för fyra månader 2022 för utökning med 15 tjänster inom socialnämndens verksamheter. Helårseffekten om 11 miljoner kronor beaktas under höstens arbete med Mål och budget 2023 med flerårsplan 2024–2026.
2. Socialnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta att Socialnämnden får tilläggsanslag om 19,7 miljoner kronor för 2022 för ökade kostnader för fler externa placeringar och högre dygnspris per plats inom individ- och familjeomsorgen.

Inledning

Socialnämnden har en lång historik av ekonomiskt underskott¹ och prognosticerar underskott även för 2022. En genomgång av nämndens verksamhet visar på betydande volymökningar som också väntas fortsätta. Nämnden arbetar kontinuerligt för att hitta mer effektiva arbetssätt och

¹ Undantaget 2021 då nämnden erhöll sammantaget 26,1 miljoner kronor i statsbidrag. Utan statsbidragen hade

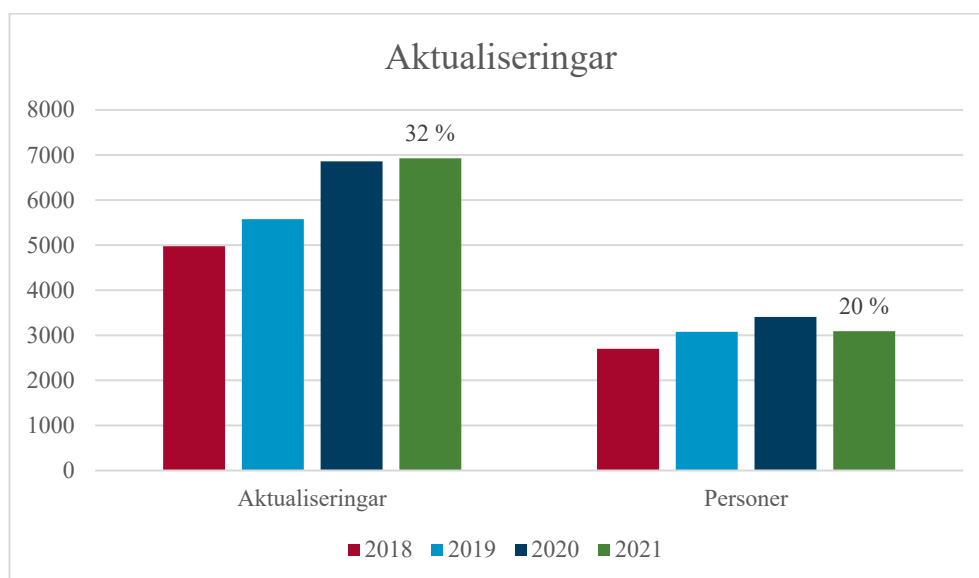
nämnden redovisat underskott på 22,2 miljoner kronor.

säkerställa att klienter får rätt stöd. Analys av verksamheten visar dock dels att antalet aktualiseringar och antalet personer som aktualiseras ökat markant sedan 2018, dels att behoven av placeringar har ökat betydligt under samma period. Analysen visar också att placeringarna är den största orsaken bakom nämndens underskott.

För att kunna upprätthålla kvalitet och rättssäkerhet och kunna tillhandahålla nödvändiga insatser behöver nämndens budget förstärkas. Nämnden äskar därför tilläggsanslag om 3,7 miljoner kronor för fyra månader 2022 och 11 miljoner kronor som en helårseffekt från och med 2023 för utökning av tjänsteramen med 15 tjänster samt 19,7 miljoner kronor för att täcka det underskott som placeringskostnaderna ger upphov till.

Arbetsmiljö och volymer

Sedan 2018 har ärendemängden inom Socialnämndens verksamheter ökat markant, sett både till aktualiseringar och till personer som aktualiseras². Antalet aktualiseringar har under den senaste fyraårs-perioden ökat med 32 procent och antalet personer som aktualiseras har ökat med 20 procent. Under 2021 gjordes totalt 12 000 aktualiseringar och 2 300 utredningar inleddes. Det innebär att 6,5 procent av Botkyrkaborna³ aktualiserades inom och att utredningar inleddes för 2 procent av Botkyrkaborna.

² Samma person kan aktualiseras flera gånger

³ Unika individer

Ökningen av ärendemängden har inte följts av motsvarande ökning av tjänsteramen utan är densamma som 2018. Det innebär att varje socialsekreterare nu ansvarar för betydligt fler ärenden än tidigare.

En jämförelse med andra kommuner visar också att socialsekreterare i Botkyrka ansvarar för fler ärenden än socialsekreterare i andra kommuner. I Stockholms stad hanterar en socialsekreterare som handlägger ärenden gällande vuxna personer med beroendeproblematik cirka 25 ärenden medan en socialsekreterare i Botkyrka ansvarar för mellan 30 och 35 ärenden.

En jämförelse med andra Södertörnskommuner visar att ärendemängden i genomsnitt uppgår till cirka 10 ärenden per socialsekreterare⁴. I Botkyrka har varje socialsekreterare i genomsnitt 18 ärenden.

Kommun	Ärenden/socialsekreterare
Botkyrka	18
Salem	8
Värmdö	7
Nynäshamn	10
Haninge	15
Nykvarn	10
Huddinge	8-12

Den höga arbetsbelastningen har blivit ett arbetsmiljöproblem inom de utredande enheterna. Det återspeglas i såväl medarbetarundersökningen och arbetsmiljöundersökningen som i personalomsättningen. Inom vissa utredande enheter uppgick personalomsättningen (andel som slutade i förhållande till antalet anställda) till 40 procent under 2021. I medarbetarundersökningen 2021 uppgav 40 procent att de inte hinner med sina arbetsuppgifter inom ordinarie arbetstid och 40 procent uppger att det inte finns utrymme för återhämtning efter arbetsintensiva perioder. Uppföljning av arbetsmiljön i det systematiska arbetsmiljöarbetet visar samma resultat.

Kvalitet och rättssäkerhet

Den höga arbetsbelastningen innebär också en risk för att verksamheten inte kan upprätthålla en hög kvalitet och rättssäkerhet. Utredningar av möjliga missförhållanden har visat att utredningstiderna är allt för långa inom flera av utredningsenheterna. Översyn av arbetssätt, rutiner och stöd till socialsekreterarna har lett till att verksamheten arbetar mer effektivt och utredningstiderna har också minskat. Nämnden bedömer nu att ytterligare

⁴ Exkl. Botkyrka

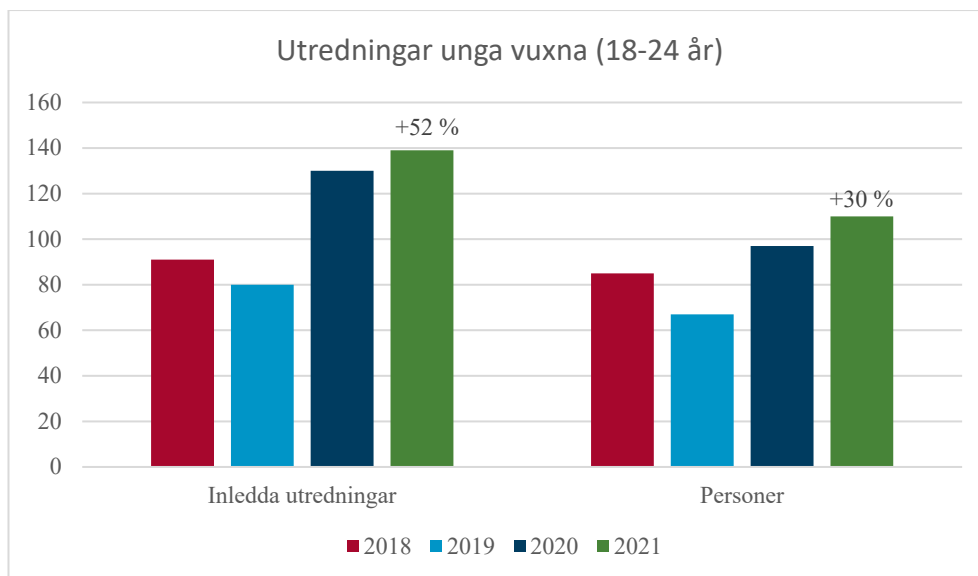
effektiviseringar skulle riskera rättssäkerheten och kvaliteten i verksamheten.

För att de som aktualiseras hos socialtjänsten snabbt ska få stöd och insatser har verksamheten prioriterat att träffa och arbeta med klienterna och att fokusera på utredningar. Det har lett till att klienternas insatser inte följts upp i tillräcklig utsträckning. De enheter som utreder vuxna med beroendeproblematik och/eller socialpsykiatrisk problematik har under våren gjort en genomlysning av pågående ärenden. Man har kunnat konstatera att det finns flera klienter som haft ett mer omfattande stöd än de har behov av. Verksamheten vidtar nu åtgärder för att se över och ompröva insatser för att säkerställa att varje klient har rätt stöd. Genomlysningen visar på behovet av utrymme för att kontinuerligt kunna följa klienternas utveckling för att klienterna ska få rätt stöd och för att bibehålla en rättssäker verksamhet med hög kvalitet. Detta kommer sannolikt även att påverka ekonomin i positiv riktning.

Samarbeten

Samarbeten och samverkan med andra nämnder och externa parter är en viktig del av Socialnämndens verksamhet men det kräver också stora resurser. Nämnden har ett omfattande samarbete med Våldspreventivt center och är en bärande del av verksamheten på strategisk, taktisk och operativ nivå inom alla dess tre delar. Det samarbetsavtal som kommunen har ingått med Polisen innebär att ytterligare resurser behöver avsättas till samarbetet, till exempel för att medverka i olika arbetsgrupper. Nämndens verksamheter ska också enligt samverkansavtalet avsätta en dag varje vecka när socialsekreterare ska närvara vid barnförhör i projektet Snabb lagföring av unga.

Tack vare resursökningar inom Polisen har arbetet mot kriminalitet intensifierat. Det märks även inom nämndens verksamheter, i synnerhet inom Unga vuxna där både antalet inledda utredningar och antal personer som är föremål för utredningar har ökat betydligt jämfört med 2018.

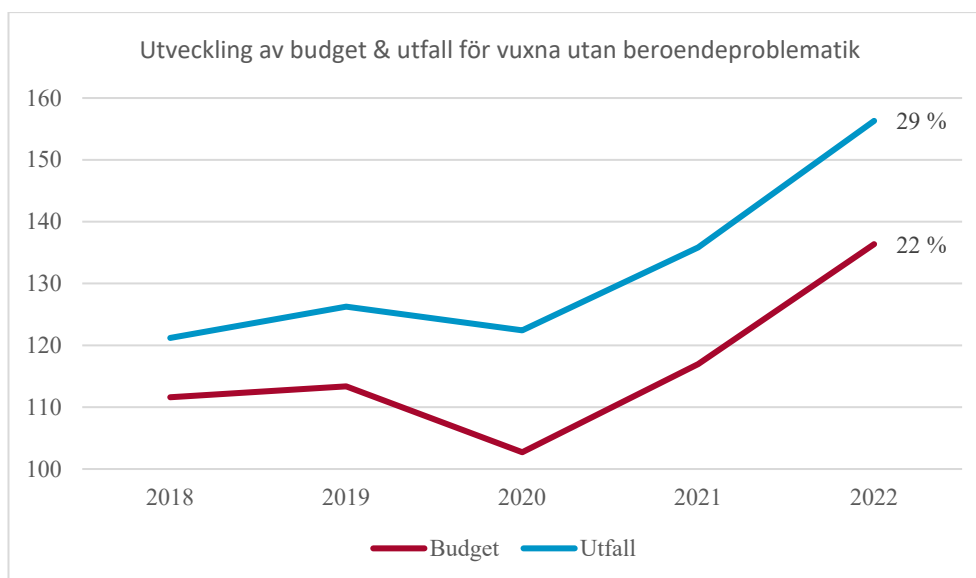
Under 2022 gör kommunen en satsning på arbete för att förebygga och motverka konsekvenserna av hedersrelaterat förtryck och våld. Den handlingsplan som har tagits fram för arbetet innebär en ambitionshöjning av kommunens arbete och medför att nämnden kommer att behöva förstärka sitt arbete inom området.

Ekonomi

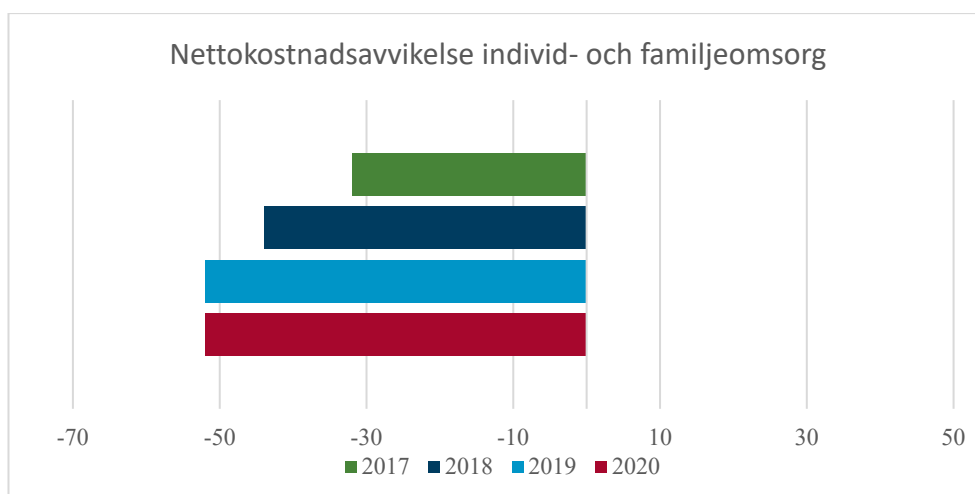
Nämnden kan vidare konstatera en omfattande ökning av behovet av placeringar. Jämfört med 2018 prognosticerar nämnden betydande ökning för vård av barn och unga enligt LVU, för vård enligt LVM samt vård av vuxna personer med psykisk funktionsnedsättning. Ökade behov av placeringar har stor påverkan på nämndens ekonomi. En årsplats för vård enligt LVM uppgår till exempel till drygt 1,2 miljoner kronor medan en årsplats för en vuxen med psykisk funktionsnedsättning i egen regi uppgår till drygt 670 000 kronor.

Antal årsplatser	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Prognos 2022	Kostnad/årsplats (tkr)
Barn och unga						
Institution SoL, årsplatser	4	8	7	4	4	1 133
Institution LVU, årsplatser	8	13	16	17	20	1 671
Vuxna med beroendeproblematik						
Institution med HVB-tillstånd	49	48	50	13	13	547
Institution utan HVB-tillstånd	20	13	18	23	24	379
Institution LVM, årsplatser	3	4	5	10	12	1 203
Personer med psykisk funktionsnedsättning						
Boende i egen regi, årsboende	60	60	58	58	60	674
Boende i annan regi, årsboende	34	30	38	43	46	685

Nämnden får förvisso kompensation för volymökningar. Kompensationen från 2018 till 2022 motsvarar dock inte hela volymökningen. Detta är särskilt tydligt när det gäller vård av vuxna utan beroendeproblematik.

Trots att nämnden har haft underskott under flera år⁵ har nämnden lägre kostnader än vad som kan förväntas av en kommun av Botkyrkas storlek och sammansättning. Under 2019 och 2020 uppgick Botkyrkas nettoavvikelse till -52 miljoner kronor jämfört med referenskommunen⁶.

⁵ Undantaget 2021 då nämnden redovisade ett litet överskott på grund av statsbidrag till socialt utsatta områden.

⁶ Uppgifter hämtade från Kolada. Referenskommun avser den statistiskt förväntade kostnaden

Sammanfattning och slutsats

Den ökade ärendemängden, som inte har följts av utökning av tjänstramen, har blivit ett arbetsmiljöproblem för Socialnämndens medarbetare. I medarbetarundersökningen från 2021 uppgav många att de inte hinner med sina arbetsuppgifter inom ordinarie arbetstid och att de inte har utrymme för återhämtning efter arbetsintensiva perioder. Analys av verksamheten visar också att socialsekreterare i Botkyrka har en betydligt högre arbetsbelastning än socialsekreterare i andra kommuner.

Nämnden arbetar kontinuerligt för att hitta mer effektiva arbetssätt och har bland annat lyckats korta utredningstiderna. Nämnden bedömer dock att det inte finns mer utrymme för effektiviseringar utan att rättssäkerheten och kvaliteten i verksamheten riskeras och äskar därför tilläggsanslag om 3,7 miljoner kronor för fyra månader 2022 och 11 miljoner kronor som helårseffekt från och med 2023 för att utöka tjänstramen med 15 tjänster inom nämndens verksamheter.

Nämnden har under lång tid redovisat ekonomiskt underskott och prognosticerar ett underskott om 19,7 miljoner kronor för 2022. En genomgång av ekonomin visar att den största orsaken bakom underskottet är kostnader för placeringar. Inom flera områden har behovet av placeringar ökat sedan 2018 och väntas fortsätta öka. Nämnden får förvisso volymkompensation men den motsvarar inte de ökade behoven. För att täcka det underskott som placeringskostnaderna ger upphov till äskar nämnden tilläggsanslag om 19,7 miljoner kronor för 2022.

Niklas Gladh
Socialnämndens ordförande

§ 86

**Politisk organisation mandatperiod 2023-2026
KS/2021:00578**

Beslut

- a. Följande nämnder inrättas för mandatperioden 2023–2026, antal ledamöter och ersättare anges inom parentes:
 - Samhällsbyggnadsnämnd (13+13)
 - Socialnämnd (13+13)
 - Utbildningsnämnd (13+13)
 - Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnd (11+11)
 - Kultur- och fritidsnämnd (11+11)
 - Miljö- och hälsoskyddsnämnd (11+11)
 - Vård- och omsorgsnämnd (11+11)
 - Teknik- och fastighetsnämnd (11+11)
 - Krisledningsnämnd (5+5)
 - Valnämnd (7+7)

 - b. Kommunstyrelsen får i uppdrag att föreslå reglementen för nämnder och styrelsen. Dessa ska beslutas av kommunfullmäktige senast i 2022-10-31 för styrelsen och senast 2022-12-31 för nämnderna. Delegationsordning och, vid behov, firmateckningsordning beslutas av respektive nämnd/styrelse.

 - c. Motion *Minska den politiska organisationen* (KS/2020:00656) avslås.

 - d. Motion *Slå samman Miljö- och hälsoskyddsnämnden med Samhällsbyggnadsnämnden* (KS/2020:00657) avslås.

 - e. Motion *Slå samman Socialnämnden och Vård- och omsorgsnämnden* (KS/2020:00658) avslås.

 - f. Motion *Utredning av kommundelsnämnder för en närmare demokrati* (KS/2020:00899) avslås.
2. Kommunstyrelsen har beslutat för egen del:
- a. Följande nämndberedningar inrättas för mandatperioden 2023–2026, antal ledamöter och ersättare respektive organisationer anges inom parentes:

- Dialog- och demokratiberedning (13+0)
 - Hållbar samhällsutvecklingsberedning (7+7)
 - Personal- och upphandlingsberedning (7+7)
 - Trygghetsberedning (7+7)
 - Funktionsrättsråd (7+10 organisationer)
 - Näringslivsråd (5+7 företag/företagsorganisationer)
 - Pensionärsråd (2+12 organisationer)
 - Råd för civilsamhällesfrågor (5+5 organisationer)
- b. Utskott Botkyrka som plats och utskott Botkyrka som organisation upphör att gälla i sin nuvarande form från och med 2023-01-01.
- c. Nämndberedningarna brottsförebyggande rådet, Fairtrade City och investeringsberedningen upphör att gälla i sin nuvarande form från och med 2023-01-01.
- d. Kommunledningsförvaltningen ska från och med 2023-01-01 byta namn till kommunstyrelseförvaltningen.
- e. Kommunledningsförvaltningen får i uppdrag att ta fram reglementen för nämndberedningarna dialog- och demokratiberedning, hållbar samhällsutvecklingsberedning, personal- och upphandlingsberedning samt trygghetsberedning. Reglementena ska beslutas av kommunstyrelsen senast på kommunstyrelsens första sammanträde 2023.
- f. Kommunstyrelsen får i uppdrag att revidera reglementen för de rådgivande organen funktionsrättsrådet, näringslivsrådet, pensionärsrådet och rådet för civilsamhällesfrågor. Reglementena ska beslutas av kommunstyrelsen senast på kommunstyrelsens första sammanträde 2023.
- g. Kommunledningsförvaltningen får i uppdrag att utreda hur kommunen på bästa sätt ska organisera utbildningsfrågorna inom kommunen. Kommunstyrelsen ska senast 2022-10-31 återkomma med ett skriftligt beredningsuppdrag till kommunledningsförvaltningen. Kommunstyrelseförvaltningen ska redovisa uppdraget för kommunstyrelsen senast 2023-12-31.
- h. Kommunledningsförvaltningen får i uppdrag att ta fram riktlinjer för beredande och rådgivande organ. Riktlinjerna ska beslutas av kommunstyrelsen senast på kommunstyrelsens första sammanträde 2023.

- i. Kommunledningsförvaltningen får i uppdrag att revidera Policy och riktlinjer för politisk beredning i Botkyrka kommun (KS/2018:343). Reviderad Policy och riktlinjer för politisk beredning i Botkyrka kommun ska beslutas av kommunstyrelsen senast på kommunstyrelsens första sammanträde 2023.
- j. Kommunledningsförvaltningen får i uppdrag att identifiera övriga styrdokument som behöver revideras med anledning av kommunstyrelsens politiska organisation för mandatperioden 2023–2026. Uppdraget ska redovisas för kommunstyrelsen senast 2023-03-31.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna och Tullingepartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för egna förslag.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har 2022-06-21 § 110 lämnat ett förslag till beslut.

Kommunfullmäktige fastställde 2021-10-28 § 126 en projektplan för arbetet med utskott och nämndöversyn (UNO) för mandatperioden 2023–2026. Nyttomålet för nämndöversynen är att skapa förutsättningar för en mer tydlig och effektiv nämndorganisation där ansvar, befogenheter och beslutsmandat mellan de olika organen är tydliggjorda. Den önskade effekten av framtaget organisationsförslag är dels ökade förutsättningar för förtroendevalda att kunna utöva och verka inom det demokratiska uppdraget, dels effektivare politisk styrning, där områdena gymnasie- och förskola samt trygghet och säkerhet särskilt pekas ut.

Den politiska projektstyrgruppen föreslår en oförändrad nämndorganisation jämfört med innevarande mandatperiod, men ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att vidare utreda vilken organisation som är bäst för att både uppnå goda resultat och ha en effektiv styrning. Uppdraget ska redovisas för kommunstyrelsen senast 2023-12-31.

Antal ledamöter och ersättare i krisledningsnämnden föreslås öka från 3 ledamöter och 3 ersättare till 5 ledamöter och 5 ersättare. Under innevarande mandatperiod har krisledningsnämnden aktiverats vid två tillfällen, erfarenheten ger förhand att det är viktigt att krisledningsnämnden även fortsättningsvis är en mindre nämnd för att kunna var snabbfotad men utökningen möjliggör att fler partier är representerade.

Vad gäller kommunstyrelsens politiska organisation föreslår den politiska projektstyrgruppen åtta nämndberedningar, varav funktionsrättsrådet, näringslivsrådet, pensionärsrådet och rådet för civilsamhällesfrågor utgör rådgivande organ för samråd och brukarinflytande. Syftet med nämndberedningarna dialog- och demokratiberedning, hållbar samhällsutveckling, personal- och upphandlingsberedning och trygghetsberedning är att uppnå effektivare politisk styrning inom de specifika områdena.

Inga organisatoriska förändringar föreslås i Botkyrka kommuns förvaltningsorganisation, utöver kommunledningsförvaltningens namnbyte till kommunstyrelseförvaltningen.

Förvaltningens projektgrupp har utrett och analyserat den politiska styrgruppens förslag utifrån fastställd projektplan. I och med att inga förändringar föreslås i nämndorganisationen och att kommunstyrelsens beredande organ minskar i antal väntas de ekonomiska-, organisatoriska-, personella- och administrativa konsekvenserna bli positiva. För att skapa den rättssäkerhet, tydlighet och effektivitet som översynen av utskott och nämndorganisationen eftersträvar föreslår förvaltningen att tydliga styrdokument som reglerar beredningarnas syfte, uppdrag och arbetsordning tas fram och implementeras.

Bakgrund

Enligt kommunallag (2017:725) kapitel 3 § 3–4 ska kommunfullmäktige tillsätta kommunstyrelse och de nämnder som utöver styrelsen behövs för att fullgöra kommunens uppgifter enligt lag eller annan författning och för övrig verksamhet. Vidare anges i kommunallag (2017:725) kapitel 3 § 5 att kommunfullmäktige får bestämma om en nämnd ska ha ett eller flera utskott, men om kommunfullmäktige inte har bestämt något om utskott får nämnden själv bestämma att utskott ska finnas. En nämnd får tillsätta de nämndberedningar som behövs.

Kommunfullmäktige fastställde 2021-10-28 § 126 en projektplan för arbetet med utskott och nämndöversyn (UNO) för mandatperioden 2023–2026. Nyttomålet för nämndöversynen är att skapa förutsättningar för en mer tydlig och effektiv nämndorganisation där ansvar, befogenheter och beslutsmandat mellan de olika organen är tydliggjorda. Den önskade effekten av framtaget organisationsförslag är dels ökade förutsättningar för förtroendevalda att kunna utöva och verka inom det demokratiska uppdraget, dels effektivare politisk styrning, där områdena gymnasie- och förskola samt trygghet och säkerhet särskilt pekas ut.

Ärendet

Den politiska projektstyrgruppen presenterade under våren 2022 ett förslag på politisk organisation, som förvaltningens projektgrupp har utrett utifrån fastställd projektplan.

Det slutliga förslaget innehåller inga förändringar i nämndstrukturen jämfört med nuvarande organisation, däremot så föreslås vissa förändringar vad gäller kommunstyrelsens utskott och nämndberedningar. I övrigt föreslås inga förändringar vad gäller samverkansorgan, bolag och stiftelser gentemot nuvarande politisk organisation.

Grund för förändringar

Krisledningsnämnden

För att bättre kunna fullgöra kommunens uppgifter enligt lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH) föreslås antal ledamöter och ersättare i krisledningsnämnden öka från 3 ledamöter och 3 ersättare till 5 ledamöter och 5 ersättare. Under innevarande mandatperiod har krisledningsnämnden aktiverats vid två tillfällen, erfarenheten ger förhand att det är viktigt att krisledningsnämnden även fortsättningsvis är en mindre nämnd för att kunna var snabbfotad men utökningen möjliggör att fler partier är representerade.

Kommunstyrelsens beredande organ

Den politiska projektstyrgruppens förslag på ny politisk organisation innebär att utskott Botkyrka som organisation och utskott Botkyrka som plats upphör, dessutom upphör nämndberedningarna Fairtrade City, investeringsberedningen och brottsförebyggande rådet.

I stället tillskapas följande nya nämndberedningar; dialog- och demokratiberedning, personal- och upphandlingsberedning, hållbar samhällsutvecklingsberedning samt trygghetsberedning. Funktionsrättsrådet, näringslivsrådet, pensionärsrådet och rådet för civilsamhällesfrågor kvarstår organisatoriskt oförändrade. I förslag till ny politisk organisation återfinns därmed 8 nämndberedningar, varav 4 är rådgivande organ.

Mandatperioden 2022-2024 infördes en ny beredningsstruktur under kommunstyrelsen, två utskott skapades, Fairtrade City och investeringsrådet som formellt sätt varit arbetsgrupper ombildades till beredningar och två nya råd inrättades. För närdemokratin inrättades Botkyrkadialogen.

I ett utskott kan endast ledamöter och ersättare från den nämnden som utskottet hör till vara ledamot. Skälet till detta är att utskottet inte bara bereder ärenden utan även, genom delegation, har rätt att besluta i ärenden. Fördelen med utskottet är därmed en snabbare beslutprocess men nackdelen är att vilka representanter från partierna som kan sitta i utskottet begränsas till dem som sitter i kommunstyrelsen. Under innevarande mandatperiod har det varit tydlig att utskotten i endast ett fåtal fall de facto fattat beslut och att begränsningen i vilka som sitter i utskotten har försvårat beredningen och förankringen av frågor.

Den politiska styrgruppen har därmed landat i att lämna utskottsorganisationen för att få en effektivare och bättre beredning av ärenden både i tidigt skede och inför beslut i kommunstyrelsen.

Förslaget innebär att fyra beredningar inrättas: dialog- och demokratiberedning, hållbar samhällsutvecklingsberedning, personal- och upphandlingsberedning samt trygghetsberedning. Den politiska beredningsgruppen är medveten om att det kommer att finnas gränsdragningsproblematik, dvs att det kommer finnas ärenden som berör flera beredningar precis som ärenden idag kan beröra flera nämnder, utskott eller beredningar.

Utredning av nämndorganisationen

2011 flyttades gymnasieskolan organisatoriskt ihop med grund- och förskolan så att utbildningsnämnden och förvaltningen bildades. Nämnden ansvarar idag för över 45% av kommunens verksamhet.

Enligt projektdirektivet för översyn av nämndorganisation 2023–2026 är en önskad effekt av framtaget organisationsförslag en delad utbildningsnämnd med en gemensam förvaltning. Projektgruppen har därför utrett och analyserat konsekvenserna av att ersätta nuvarande utbildningsnämnd med en förskolenämnd och en skolnämnd.

Efter att en sammanfattad konsekvensbeskrivning presenterats för den politiska projektstyrgruppen beslutade de att föreslå en oförändrad nämndorganisation, men att ge förvaltningen i uppdrag att djupare utreda hur utbildningsfrågorna på bästa sätt ska organiseras i Botkyrka kommun. I detta arbete ska det även följas upp om man uppnått de effekter som sammanslagningen 2011 åsyftade. Före 2011 låg gymnasiet tillsammans med vuxenutbildningen i arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. Utredningen bör därför analysera för- och nackdelar med flytten av gymnasiet från vuxenutbildningen till grundskolan och förskolan, och om

det ledde till ett övervägande positivt utfall. Utredningen ska vara klar senast 2023-12-31.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens projektgrupp har utrett och analyserat den politiska styrgruppens förslag utifrån fastställd projektplan. I och med att inga förändringar föreslås i nämndorganisationen och att kommunstyrelsens beredande organ minskar i antal väntas de ekonomiska-, organisatoriska-, personella- och administrativa konsekvenserna bli positiva. För att skapa den rättssäkerhet, tydlighet och effektivitet som översynen av utskott och nämndorganisationen eftersträvar bedömer förvaltningen att tydliga styrdokument som reglerar beredningarnas syfte, uppdrag och arbetsordning tas fram och implementeras.

Förvaltningens samlade bedömning är att förslag till beslut skapar större effektivitet och rättssäkerhet vad gäller kommunstyrelsens beredande organ jämfört med nuvarande organisation i och med att antalet beredningar minskar. Att fördela frågor i olika politiska beredande organ medför dock risk för att ärenden bereds parallellt i flera nämndberedningar eller att ärenden inte bereds utifrån tillräckligt många perspektiv.

För att skapa den rättssäkerhet, tydlighet och effektivitet som översynen av utskott och nämndorganisationen eftersträvar föreslår förvaltningen att policy och riktlinjer för politisk beredning i Botkyrka kommun revideras, att nya riktlinjer för beredande och rådgivande organ i Botkyrka kommun tas fram samt att tydliga styrdokument som reglerar beredningarnas syfte, uppdrag och arbetsordning tas fram och implementeras.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

I och med att förslag till beslut innehåller en oförändrad nämndorganisation och färre utskott, nämndberedningar och rådgivande organ under kommunstyrelsen så innebär det att kostnaderna för kommande mandatperiod beräknas minska. Administrativa kostnader för att genomföra de uppdrag som lämnas i förslag till beslut tas inom befintlig budgetram.

Konsekvenser för medborgare och näringsliv

Förslag till beslut skapar större effektivitet och rättssäkerhet vad gäller kommunstyrelsens beredande organ vilket bedöms som positivt för både medborgare och näringsliv.

Konsekvenser för miljön

Förslag till beslut väntas få positiva konsekvenser för miljön i och med att nämndberedningen hållbar samhällsutveckling bland annat får ett uttalat uppdrag kring miljö- och klimatfrågor.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i utredningen Utskott och nämndöversyn 2023–2026.

I debatten yttrar sig Ebba Östlin (S), Mats Einarsson (V), Stina Lundgren (M), Anders Thorén (TUP), Martin Inglot (SD), Per Börjel (TUP), Dag Ahlse (C), Camilla Eriksson (C), Stefan Dayne (KD) och Jimmy Baker (M)

Yrkanden

Ebba Östlin (S), Mats Einarsson (V), Martin Inglot (SD), Camilla Eriksson (C) och Stefan Dayne (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Stina Lundgren (M), med instämmande av Anders Thorén (TUP), föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas förslag, bilaga 3.

Propositionsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Protokollsanteckning

Per Börjel (TUP) antecknar följande till protokollet:

Moderaternas förslag till sammanslagning av Samhällsbyggnadsnämnden och Miljö- och hälsoskyddsnämnden är enligt min mening inte lämpligt att genomföra p.g.a. det stora antal ärenden som Samhällsbyggnadsnämnden redan har att hantera.

Expedieras till:

Samtliga nämnder och förvaltningar

Sekreterare i nämnder, beredningar m.fl.

Gruppledare

Politiska sekreterare

Kommundirektör Leif Eriksson, kommunledningsförvaltningen

Bitr. kommundirektör Helena Karlsson, kommunledningsförvaltningen

Avdelningsdirektörer på kommunledningsförvaltningen

Controller Annette Ödalen, kommunledningsförvaltningen

Controller Bachar Malaki, kommunledningsförvaltningen
Kanslichef Thomas Jansson, kommunledningsförvaltningen
Kommunjurist Ann-Kristin Vesterlund, kommunledningsförvaltningen
Kommunjurist Ann Gustafsson, kommunledningsförvaltningen
Botlön

DET HÄR ÄR BOTKYRKA

Utskott och Nämndöversyn (UNO) 2023–2026

Innehåll

1. Inledning	2
2. Genomförande	3
3. Bakgrund	3
4. Nuvarande organisation	4
4.1 Utvärdering av Kommunstyrelsens organisation	5
4.1.1. Utskott Botkyrka som plats och Botkyrka som organisation.....	5
4.1.2 Nämndberedningar	6
5. Föreslagen ny politisk organisation	6
6. Konsekvensbeskrivning av föreslagen ny politisk organisation	7
6.1 Kommunstyrelsen	8
6.1.1 Utskott.....	9
6.1.2 Nämndberedning	10
6.1.3 Rådgivande organ	13
6.1.4 Ekonomiska konsekvenser	16
6.1.6 Organisatoriska konsekvenser	17
6.1.7 Administrativa och personella konsekvenser	17
6.2 Delad utbildningsnämnd	18
6.2.1 Organisatoriska konsekvenser	18
6.2.2 Administrativa konsekvenser.....	19
6.2.3 Personella konsekvenser.....	19
6.2.4 Juridiska konsekvenser	20
6.2.5 Diarium och arkiv	21
6.2.6 Verksamhetssystem	21
6.2.7 Ekonomiska konsekvenser	22
6.2.8 Tydlighet och effektivitet	23
6.1.9 Jämförbara kommuner.....	24
7. Samlad bedömning	24
8. Bilagor	25

1. Inledning

Inför varje ny mandatperiod genomför Botkyrka kommun en översyn av den politiska organisationen, i syfte att säkerställa att kommunens uppgifter vid var tid bedrivs rättssäkert och resurseffektivt samt skapar förutsättningar för att uppnå fastställda mål.

RAPPORT

Nyttomålet för nämndöversynen för mandatperioden 2023–2026 är att skapa förutsättningar för en mer tydlig och effektiv nämndorganisation där ansvar, befogenheter och beslutsmandat mellan de politiska organen är tydliggjorda.

Nämndöversynen för mandatperioden 2023–2026 ska fokusera på den politiska organisationen och i den mån det går utelämnas det interna förvaltningsperspektivet¹. Översyn av processer och interna arbetsformer hanteras inom ram för projektet ”effektivare processorganisation” samt andra pågående projekt².

2. Genomförande

Översynen har genomförts av en projektgrupp³ med löpande avstämningar med projektets styrgrupp⁴ för inriktning i arbetet samt med de i projektdirektivet fastslagna referensgrupper.

3. Bakgrund

Enligt kommunallag (2017:725) kapitel 3 § 3–4 ska kommunfullmäktige tillsätta kommunstyrelse och de nämnder som utöver styrelsen behövs för att fullgöra kommunens uppgifter enligt lag eller annan författning och för övrig verksamhet. Vidare anges i kommunallag (2017:725) kapitel 3 § 5 att kommunfullmäktige får bestämma om en nämnd ska ha ett eller flera utskott, men om kommunfullmäktige inte har bestämt något om utskott får nämnden själv bestämma att utskott ska finnas. En nämnd får tillsätta de nämndberedningar som behövs.

I kapitel 5 i kommunallagen⁵ regleras beredningstvång som berör fullmäktige. Motsvarande reglering av beredning av ärenden till kommunstyrelse och nämnder finns inte. Det är dock vanligt att fastställa regler för nämndernas beredningsordning i reglemente.

Kommunfullmäktige i Botkyrka kommun fastställde 2021-10-28 § 126 projektplan för arbetet med utskott och nämndöversyn (UNO) för mandatperioden 2023–2026. Målet med översynen är att ta fram ett förslag till nämndorganisation för mandatperioden 2023–2026. Förslaget ska vara fastställt av kommunfullmäktige senast 2022-06-30. Nyttomålet med UNO är att skapa förutsättningar för en mer tydlig och effektiv nämndorganisation, där ansvar, befogenheter och beslutsmandat mellan de olika organen är tydliggjorda.

Projektbeställare är kommunstyrelsens ordförande, tillika styrgruppsordförande.

¹ Bilaga: Projektdirektiv och Projektplan UNO 2022–2026

² Till exempel kommunstyrelsens beredningsuppdrag som avser att utreda nämnd- och förvaltningsstruktur för socialnämnden och vård- och omsorgsnämnden.

³ Bilaga 6

⁴ Bilaga 6

⁵ Kommunallag (2017:725) kap. 5 § 26–38

RAPPORT

Den önskade effekten av framtaget organisationsförslag är:

- Ökade förutsättningar för förtroendevalda att kunna utöva och verka inom det demokratiska uppdraget.
- Effektivare politisk styrning
- Tydligare och effektivare politisk styrning inom gymnasie- och förskole området.
- Tydligare och effektivare politisk styrning inom området trygghet- och säkerhets.

Styrgruppen för projektet utskott och nämndöversyn (UNO) presenterade under våren 2022 ett förslag på politisk organisation för mandatperioden 2023–2026 (bild 3).

Projektgruppen har till uppgift att utreda och analysera ekonomiska-, organisatoriska-, personella- och administrativa konsekvenser samt tydlighet och effektivitet av styrgruppens förslag på ny politisk organisation.

Utifrån genomförd utredning ska ett beslutsunderlag presenteras för styrgruppen för utskott och nämndöversyn (UNO) vilka slutligt fastställer ett förslag till nämndorganisation för mandatperioden 2023–2026, som ska beslutas av kommunfullmäktige senast 2022-06-30 ⁶.

4. Nuvarande organisation

Botkyrka kommuns nuvarande organisation (bild 1) beslutades av kommunfullmäktige i juni 2018⁷. Inför beslutet genomfördes en översyn av den tidigare nämndorganisationen. Den problembild⁸ som identifierats i samband med översynen av nämndorganisationen inför mandatperioden 2019–2022 var att det förkom en hög andel informationsärenden i nämndberedningarna, frånvaro av reglerande dokument och syftesbeskrivning för utskott och nämndberedningar, oklara mandat/delegation, upplevelse av svårigheter att påverka/bereda frågor till kommunstyrelsen, behov av att definiera nämndberedningarnas roll utifrån ny organisation (2016-01-01) och processtyrt arbetssätt⁹ samt behov av att utveckla beredande organ som speglar utmaningar och möjligheter för Botkyrka som plats respektive organisation.

Botkyrka kommun införde ett processperspektiv i såväl kommunstyrelsens som nämndernas reglemente för att skapa samstämmighet mellan den processtyrda förvaltningsorganisationen och den politiska organisationen.

Bild 1: Botkyrka kommuns nuvarande organisation

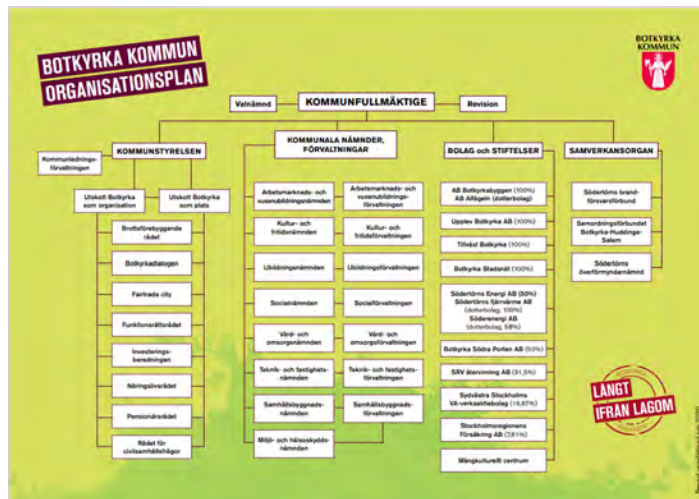
⁶ Projektdirektiv - Översyn av nämndorganisation 2022–2026 (UNO)

⁷ Dnr KS/2018:38

⁸ Sidan 4 i Bilaga 1 KS/2018:383 Översyn av nämndorganisationen inför mandatperiod 2018–2022

⁹ Kommunfullmäktige beslutade 2015-11-26, § 169) om en ny organisation och införande av ett processtyrt arbetssätt att gälla från 2016-01-01. Syftet var att skapa en sammanhållen kommunledning byggd på processtyrning, med syfte att se till helheten och samordna verksamheten i kommunen från politik till förvaltning i effektiva värdekedjor.

RAPPORT

4.1 Utvärdering av Kommunstyrelsens organisation

År 2021 genomförde kommunledningsförvaltningen en genomlysning av kommunstyrelsens politiska organisation¹⁰. Kommunledningsförvaltningen tittade på konkreta ärenden, resultat och utmaningar i kommunstyrelsens utskott, nämndberedningar och rådgivande organ.

Förvaltningen har också under innevarande mandatperiod konstaterat att benämningen ”kommunledningsförvaltning” på den förvaltning som stöttar kommunstyrelsen inte speglar förvaltningens uppdrag och därmed inte skapar den tydlighet som efterfrågas.

4.1.1. Utskott Botkyrka som plats och Botkyrka som organisation

Utskott Botkyrka som plats (UBP) och Utskott Botkyrka som organisation (UBO) avsågs spegla grupperna Strategisk utveckling av kommunen som organisation (SGO) och Strategisk utveckling av kommunen som plats (SGP) i förvaltningens processorganisation.

Genomlysningen visar att informationsärenden varit mest förekommande (bild 2). Informationen har skapat en möjlighet för förtroendevalda att ställa frågor och fördjupa sig i sakfrågor samtidigt som en dialog skapats med tjänstepersoner. Utmaningarna har varit att det inte funnits tillräckligt med beslutsärenden och/eller att utskottens sammanträdestider inte legat i fas med ärendeberedningsprocessen.

Bild 2: sammanställning av ärenden i utskott Botkyrka som plats och Botkyrka som organisation 2019 och 2020

	UBP 2019	UBP 2020	UBO2019	UBO2020
Beslutsärenden	5	1	5	5

¹⁰ Medskick inför utredning av nämndorganisation (UNO) 2021

Beslut för utskottets interna arbete	3	-	4	-
Beslut vidare till KS	6	5	9	6
Informationsärenden + ”organisationen informerar”	14 + 4	15	12 + 5	10 + 5
Mötesanteckningar och anmälningsärenden	4	5	3	2
Anmälningsärenden	2	3	2	4
Totalt	34	29	40	32

För förvaltningen har ärendeberedning och möten i utskott Botkyrka som plats och Botkyrka som organisation genererat en ökad mängd administration och krävt ökade personella resurser i och med att samma ärende föredragits i flera politiska organ. Inte heller för de förtroendevalda har utskotten uppnått önskad effekt.

Sammantaget visar genomlysningen att utskott Botkyrka som plats och Botkyrka som organisation i sin nuvarande form inte lyckats lösa den problembild som identifierats inför översynen av nämndorganisationen inför mandatperioden 2019–2022.

4.1.2 Nämndberedningar

Brottsförebyggande rådet, Dialogkommissionen, Fairtrade City, Funktionsrättsrådet, Investeringsberedningen, Näringslivsrådet, Pensionärsrådet och Rådet för Civilsamhällsfrågor är alla enligt respektive reglemente nämndberedningar¹¹. Förvaltningens genomlysning visar att flera av nämndberedningarna haft svårt att hitta sin roll och att engagera ledamöter och representanter från näringsliv och civilsamhälle.

5. Föreslagen ny politisk organisation

Styrgruppen för utskott och nämndöversyn presenterade nedanstående slutgiltiga förslag på ny politisk organisation för mandatperioden 2022–2026 (bild 3). Det slutliga förslaget innehåller inga förändringar i nämndstrukturen jämfört med nuvarande organisation, däremot så föreslås vissa förändringar vad gäller kommunstyrelsens utskott och nämndberedningar. Inga förändringar föreslås vad gäller samverkansorgan, bolag och stiftelser gentemot nuvarande politisk organisation

Bild 3: förslag ny politisk organisation

¹¹ Kommunallag (2017:725) 3 kap.§ 5.

6. Konsekvensbeskrivning av föreslagen ny politisk organisation

Enligt projektdirektivet för utskott och nämndöversyn 2023–2026 ska projektgruppen analysera och utreda ekonomiska-, organisatoriska-, personella- och administrativa konsekvenser, samt tydlighet och effektivitet av styrgruppens förslag till ny politisk organisation.

En önskad effekt av framtaget organisationsförslag är en delad utbildningsnämnd, med en gemensam förvaltning¹². Projektgruppen har därför utrett och analyserat konsekvenserna av att ersätta nuvarande utbildningsnämnd med en förskolenämnd och en skolnämnd (se bilaga 2). Efter att en sammanfattad konsekvensbeskrivning presenterats för den politiska projektstyrgruppen beslutade de att föreslå en oförändrad nämndorganisation, men att ge förvaltningen i uppdrag att utreda hur kommunen på bästa sätt ska organisera utbildningsfrågorna inom kommunen. Kommunstyrelsen ska i enlighet med Policy och riktlinjer för politisk beredning i Botkyrka kommun¹³ lämna ett skriftligt beredningsuppdrag. Förvaltningen föreslår att kommunstyrelsen efter valet i september 2022 tar fram beredningsuppdraget för utredningen, som ska vara klar senast 2023-12-31.

¹² Projektdirektiv – översyn av nämndorganisation 2022–2026 (UNO)

¹³ KS/2018:343

RAPPORT

Utifrån att styrgruppens förslag på ny politisk organisation inte innehåller några förändringar utöver förändringar i utskott och nämndberedningar under kommunstyrelsen kommer redovisning nedan att fokusera på konsekvensbeskrivning för kommunstyrelsen. Men rapporten redovisar också en kort sammanfattning av den utredning och analys som hittills gjorts vad gäller delad utbildningsnämnd.

Styrgruppens förslag avser endast förändringar i den politiska organisationen. Inga organisatoriska förändringar föreslås i Botkyrka kommuns förvaltningsorganisation.

6.1 Kommunstyrelsen

Som tidigare angetts är det kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen som beslutar att en nämnd ska ha utskott¹⁴. Nämnden kan uppdra åt ett utskott att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. En nämnd får tillsätta de nämndberedningar som behövs¹⁵.

En nämnd får uppdra åt presidiet, ett utskott, en ledamot eller ersättare att med vissa begränsningar¹⁶ besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden¹⁷.

Respektive utskott och nämndberedning ska ha ett reglemente, som ska beslutas av kommunstyrelsen senast på kommunstyrelsens första sammanträde 2023. I dessa preciseras ansvarsområde, syfte och formalia.

Styrgruppens förslag på ny politisk organisation innebär att utskott Botkyrka som organisation och utskott Botkyrka som plats upphör, dessutom upphör nämndberedningarna Fairtrade City, investeringsberedningen och brottsförebyggande rådet. I stället tillskapas följande nya nämndberedningar; Dialog och demokratiberedning, personal och upphandlingsberedning, hållbar samhällsutvecklingsberedning samt trygghetsberedning. Funktionsrättsrådet, näringslivsrådet, pensionärsrådet och rådet för civilsamhällesfrågor kvarstår organisatoriskt oförändrade.

I förslag till ny politisk organisation återfinns därmed 8 nämndberedningar, varav 4 är rådgivande organ.

Nuvarande organisation	Ny organisation
Utskott Botkyrka som organisation	Personal och upphandlingsberedning
Utskott Botkyrka som plats	Hållbar samhällsutvecklingsberedning
Brottsförebyggande rådet	Trygghetsberedning
Botkyrka dialogen/Dialogkommissionen	Dialog och demokratiberedning
Funktionsrättsrådet	Funktionsrättsrådet
Näringslivsrådet	Näringslivsrådet

¹⁴ Kommunallag (2017:725) kap. 3 § 5

¹⁵ Kommunallag (2017:725) kap. 3 § 5

¹⁶ Kommunallag (2017:725) kap. 6 § 38

¹⁷ Kommunallag (2017:725) kap. 6 § 37

RAPPORT

Pensionärsrådet	Pensionärsrådet
Investeringsberedningen	(allokeras till hållbar samhällsutvecklingsberedning)
Rådet för Civilsamhällesfrågor	Rådet för Civilsamhällesfrågor
Fairtrade City	(allokeras till hållbar samhällsutvecklingsberedning)

Förvaltningen har under innevarande mandatperiod konstaterat att benämningen ”kommunledningsförvaltning” på den förvaltning som stöttar kommunstyrelsen inte speglar förvaltningens uppdrag och därmed inte skapar den tydlighet som efterfrågas. Förvaltningen föreslår därför att kommunledningsförvaltningen byter namn till kommunstyrelseförvaltningen

Nedan redovisas projektgruppens analys och utredning av styrgruppens förslag på ny politisk organisation utifrån typ av politiskt organ. Ekonomiska-, organisatoriska-, personella- och administrativa konsekvenser redovisas samlat under respektive rubrik.

6.1.1 Utskott

Begreppet utskott används för organ som bereder ärenden åt en nämnd eller beslutar på delegation i vissa typer av ärenden¹⁸. Ledamöter i ett utskott utses av den ansvariga nämnden. Vid val till utskott gäller Lagen (1992:339) om proportionellt valsätt, vilket betyder att endast förtroendevalda som är ledamöter eller ersättare i ansvarig nämnd kan väljas till ett utskott.

Fördelen med utskott är att det kan avlasta kommunstyrelsen, eftersom det enligt kommunallagen är möjligt att delegera beslutanderätt till ett utskott. Nackdelen är att det finns risk för minskad insyn och öppenhet i och med att kommunallagen inte reglerar offentliga utskottssammanträden¹⁹.

I styrgruppens förslag på ny politisk organisation finns inga utskott under kommunstyrelsen eller andra nämnder.

I översyn av nämndorganisation inför mandatperiod 2018–2022²⁰ är en av de sammanfattade iakttagelserna av nuläget att beredningar och råd inte kan korta beslutsledtider eller avlasta kommunstyrelsen i frågor som bedöms kunna delegeras. I och med att det i styrgruppens förslag på ny politisk organisation inte finns något utskott så finns det en risk för att möjligheten att avlasta kommunstyrelsen minskar. Det är dock möjligt att delegerade beslutanderätt till exempelvis

¹⁸ Kommunallag (2017:725) kap. 3 §5, kap. 6 § 37 och §41

¹⁹ Kommunallag (2017:725) 6 kap 25 §: En nämnds sammanträden ska hållas inom stängda dörrar. Nämnden får dock besluta att dess sammanträden ska vara offentliga, om fullmäktige har medgett det. Bestämmelsen i kommunallagens 6 kapitel 25 § tar bara sikte på nämndernas sammanträden i plenum och inte utskottssammanträden eller presidie möten.

²⁰ KS/2018:383

ordförande i en nämndberedning, och på så sätt korta ledtider och avlasta kommunstyrelsen. En risk med ett sådant förfarande kan vara minskad delaktighet och demokratiskt inflytande i besluten.

Utskott Botkyrka som organisation och Botkyrka som plats

Förvaltningen och politiken är överens om att utskotten Botkyrka som organisation och Botkyrka som plats i praktiken inte fyllt den funktion som avsetts och att de inte lyckats lösa den problembild som identifierats inför översynen av nämndorganisationen inför mandatperioden 2018–2022²¹.

6.1.2 Nämndberedning

Begreppet nämndberedning används för politiska organ för beredning av specifika typer av ärenden. En nämnd kan inte delegera beslutsrätt till en nämndberedning. Ledamöter i en nämndberedning utses av den ansvariga nämnden. Vid val till nämndberedningar gäller inte Lagen (1992:339) om proportionellt valsätt, vilket innebär att även andra än ledamöter och ersättare i ansvarig nämnd kan väljas till ledamot.

Fördelar med nämndberedning är att frågor utifrån valda prioriterade områden bereds politiskt innan beslut fattas i kommunstyrelsen, vilket förväntas bidra till förbättrad kvalitet i beslutsunderlagen och därmed effektivisera kommunstyrelsens arbete. Nackdelen är att en nämndberedning inte har beslutsmandat, vilket ökar kravet på väldefinierat syfte och uppgift för att skapa en meningsfull verksamhet.

Flera nämndberedningar med angränsande och/eller avgränsade uppgifter ökar vikten av tydlighet i reglerande styrdokument för att undvika parallell ärendeberedning alternativt begränsa helhetsperspektivet. Risken kan undanröjas med ökad tydlighet i reglerande styrdokument. Förvaltningen ser positivt på nämndberedningens fördel att kunna välja ledamöter även utanför den ansvariga nämnden, vilket kan bidra till att bredda perspektiven i ärendeberedningen.

Personal och Upphandlingsberedning

I syfte att stärka kommunstyrelsens roll vad gäller strategisk- och nämndövergripande upphandling och strategisk kompetens- och personalförsörjning föreslår styrgruppen en personal och upphandlingsberedning. Nämndberedningens uppgift fastställs i reglemente, som ska beslutas av kommunstyrelsen senast på kommunstyrelsens första sammanträde 2023.

Enligt den modell som togs fram 2020 beslutar kommunstyrelsen vilka av de kommungemensamma upphandlingarna som är strategiska och där en upphandlingsstrategi ska fastställas av utskott Botkyrka som organisation. Upphandlingsstrategi är ett beslutsdokument tidigt i arbetet med en upphandling för att enas om inriktning och målsättning med upphandling. Förvaltningspecifika upphandlingar hanteras i respektive nämnd. Både förvaltningen och de förtroendevalda har uttryckt att de är nöjda med modellen, även om det alltid finns utrymme för förbättringar.

²¹ KS/2018:383

RAPPORT

I översyn av nämndorganisationen inför mandatperiod 2018–2022²² rekommenderas att det dåvarande personalutskottet skulle upphöra, vilket också genomfördes. Personalutskottets ärenden placerades i utskott Botkyrka som organisation. En av de angivna anledningarna var att tillskapa utskott med ett bredare uppdrag. Det kan konstateras att det i dåvarande personalutskott och i nuvarande utskott Botkyrka som organisation förekommit ett antal beslutsärenden.

För att personal och upphandlingsberedningen ska lyckas fylla den funktion som eftersträvas föreslår förvaltningen att tydliga styrdokument som fastslår syfte, uppgift och arbetsordning tas fram.

Hållbar Samhällsutveckling

Styrgruppen föreslår nämndberedningen Hållbar samhällsutveckling. Syftet med den nya nämndberedningen är en utveckling av det strategiska samhällsutvecklingsarbete som bedrivs i utskottet Botkyrka som plats²³, men även att ge strategiska hållbarhetsfrågor, klimat och miljöfrågor ett tydligare fokus. Nämndberedningens uppgift fastställs i reglemente, som ska beslutas av kommunstyrelsen senast på kommunstyrelsens första sammanträde 2023.

Styrgruppen föreslår att de uppgifter som tidigare behandlades av investeringsberedningen ska beredas av hållbar samhällsutvecklingsberedningen. Investeringsberedningens ordförandeberedning har fyllt en viktig funktion då det skapat ett forum där frågeställningar kring investerings- och exploateringsprojekt kunnat lyftas i ett tidigt skede både av politiken och förvaltningen. Eftersom investeringsbehovet framöver är fortsatt stort och investerings- och exploateringsprojekt är strategiskt viktiga perspektiv är det viktigt att frågorna fortsatt härbärgeras i den nya organisationen.

Styrgruppen föreslår också att de frågor som tidigare behandlades i nämndberedningen Fairtrade City överförs till nämndberedningen Hållbar samhällsutveckling. Nämndberedningen Fairtrade City har i nuvarande organisation haft svårigheter att hitta sin form, och att engagera representanter från del lokala näringslivet och/eller civilsamhället. En av förutsättningarna för Fairtrade City är att det finns inskrivet i kommunens styrdokument som reglerar upphandling, vilket det är idag. Övriga kriterier för medlemskap i Fairtrade City kan hanteras inom nämndberedningen Hållbar samhällsutveckling.

För att nämndberedningen hållbar samhällsutveckling ska kunna fylla den funktion som eftersträvas föreslår förvaltningen att tydliga styrdokument som fastslår syfte, uppgift och arbetsordning tas fram.

Dialog och demokratiberedning

Styrgruppen föreslår en ny dialog och demokratiberedning. Syftet med dialog och demokratiberedningen är att bereda frågor som rör relationen medborgare och förtroendevalda. I det ingår frågor om demokratiutveckling och arbetet med att motverka utanförskap och öka människors delaktighet. Uppgifter för dialog och demokratiberedningen kommer bland annat att omfatta

²² KS/2018:383

²³ Se reglemente för Utskott Botkyrka som plats

RAPPORT

interkultur, jämlikhet, jämställdhet, funktionsrätt, barnrätt, mänskliga rättigheter, hbtqi+, finskförvaltningen, Botkyrkadialogen och val. Nämndberedningens uppgift fastställs i reglemente, som ska beslutas av kommunstyrelsen senast på kommunstyrelsens första sammanträde 2023.

I översyn av nämndorganisationen inför mandatperiod 2018–2022 rekommenderades att den dåvarande demokratiberedningen skulle upphöra, vilket också genomfördes. Ärenden inom ramen demokrati-, jämställdhet- och jämlikhetsfrågor samt mänskliga rättigheter flyttades till utskott Botkyrka som plats respektive utskott Botkyrka som organisation. Arbetsgruppen för funktionsrättsfrågor flyttades till Funktionsrättsrådet. Anledningen till ovanstående förändring var avsaknad av styrande dokument, vilket medförde ottydlighet gällande syfte, roll och mandat.

Den nya dialog och demokratiberedningen kommer att överta delar av de uppgifter som tidigare legat på dialogkommissionen och utskotten Botkyrka som plats och Botkyrka som organisation²⁴. Förvaltningen föreslår att även funktionsrättsrådet knyts till dialog och demokratiberedningen (se nedan). Även ungdomsfullmäktige och ungdomsrådet bör knytas till dialog och demokratiberedningen för att säkerställa att barnperspektivet bättre beaktas.

I och med att dialog och demokratiberedningen föreslås utgöra en nämndberedning kan den inte fatta beslut på delegation från kommunstyrelsen. Kommunstyrelsens delegationsordning behöver därmed säkerställa delegation till nämndberedningens ordförande att besluta i ärenden som rör Botkyrkadialogen.

För att dialog och demokratiberedningen ska få önskad effekt föreslår förvaltningen att tydliga styrdokument som reglerar beredningens syfte, uppgift och arbetsordning tas fram.

Trygghetsberedning

Styrgruppen föreslår en ny trygghetsberedning. Syftet med trygghetsberedningen är ökat fokus och effektivare politisk styrning av trygghets- och säkerhetsfrågor genom att samla Botkyrkas tvärssektoriella trygghetsarbete i en beredning. Trygghetsberedningen ska bereda, utveckla och samordna frågor som berör brottsförebyggande arbete samt trygghet och säkerhet för individen och trygghet och säkerhet i offentlig miljö. Trygghetsberedningen är även tänkt som ett forum för dialog och samråd mellan kommunen, polisen och aktörer inom civilsamhället genom adjungering av företrädare för dessa. Nämndberedningens uppgift fastställs i reglemente, som ska beslutas av kommunstyrelsen senast på kommunstyrelsens första sammanträde 2023.

Den 16 juni 2021 publicerades regeringens betänkande Kommuner mot brott²⁵. Av utredningens direktiv framgår att uppdraget inte är att överväga *om* det kommunala ansvaret för brottsförebyggande arbete ska lagstadgas utan att överväga och föreslå *hur* ett sådant lagstadgat ansvar bör utformas. Utredningen föreslår bland annat att kommunerna ska kartlägga brottsligheten i sina områden och ta ansvar för samordningen av det brottsförebyggande arbetet. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2023. Utredningen och det nya lagförslaget förstärker vikten av att ha en välfungerande organisation för det brottsförebyggande arbetet samt att arbeta kunskapsbaserat och i

²⁴ Se reglemente för Dialogkommissionen, utskott Botkyrka som plats och utskott Botkyrka som organisation.

²⁵ SOU 2021:49 Kommuner mot brott

RAPPORT

samverkan. Tillskapande av en trygghetsberedning under kommunstyrelsen har goda förutsättningar att tillgodose den nya lagens krav på organisation.

I översyn av nämndorganisation inför mandatperiod 2018–2022 konstateras att det är otydligt hur dåvarande brottsförebyggande rådet relaterar till kommunens mål inom trygghets- och säkerhetsarbetet liksom kommunstyrelsens strategiska ansvar för platsen Botkyrka. Rekommendationen var att lyfta in de strategiska trygghets- och säkerhetsfrågorna i utskott Botkyrka som plats. Brottsförebyggande rådet skulle kvarstå som ett organ för information och samråd. Fördelarna med att lyfta in trygghets- och säkerhetsfrågor i utskott Botkyrka som plats angavs vara att krisberedskap, säkerhetsskydd och strategiskt brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete bör beredas politiskt utifrån kommunstyrelsens strategiska ansvarsområden.

I den genomlysning av råd, beredningar och kommission som kommunledningsförvaltningen genomförde 2021 pekas några utmaningar ut för brottsförebyggande rådet. Förvaltningen konstaterar att de frågor som lyfts inte i tillräcklig grad bidrar till nya vägar framåt utan att forumet mest blir en form av återrapportering.

Förvaltningens bedömning är att tillskapande av en trygghetsberedning i enlighet med ovanstående har förutsättningar att lösa den problemformulering som gjordes vid översyn av nämndorganisation inför mandatperioden 2018–2022, och bidra till de nya vägar framåt som efterfrågas i den genomlysning som kommunledningsförvaltningen genomförde 2021. Dessutom får kommunen ett tydligt organisatoriskt forum för det kommunala ansvaret för brottsförebyggande arbete som väntas slås fast i kommande lagstiftning.

En utmaning för trygghetsberedningen är de gränsdragningsproblem som kan komma att uppstå gentemot övriga nämndberedningar, utifrån att trygghets- och säkerhetsfrågor i högsta grad också berör de områden som ingår i hållbar samhällsutvecklingsberedningens och dialog och demokratiberedningens uppdrag. För att den nyskapade Trygghetsberedningen ska få önskad effekt är sammansättning av politiker, tjänstepersoner, myndigheter och organisationer samt eventuella intresseorganisationer eller liknande samarbetspartners av största vikt. Förvaltningen föreslår att tydliga styrdokument som reglerar beredningens syfte, uppgift arbetsordning tas fram för att säkerställa att den tydlighet och effektivitet som eftersträvas uppnås.

6.1.3 Rådgivande organ

Även rådgivande organ är i kommunalrättslig mening en nämndberedning. För att säkerställa den tydlighet och effektivitet som översynen av utskott och nämndorganisation (UNO) eftersträvar används begreppet rådgivande organ för organ för samråd²⁶ och brukarinflytande, det vill säga för att involvera företrädare för specifika grupper i frågor eller ärenden som berör dem. Därutöver kan

²⁶ Formella samråd avses ej. Dessa styrs av speciallagstiftning t.ex. plan- och bygglagen, skollagen m.m.

RAPPORT

ett råd användas för dialog eller samverkan med civilsamhället, brukargrupper och andra intressenter som berörs av rådets uppgift. En nämnd kan inte delegera beslutsrätt till ett råd.

Fördelen med rådgivande organ är att de för intressegrupper möjliggör delaktighet och insyn, och i viss utsträckning påverkan, i kommunal verksamhet. Det förutsätter dock att ansvarig nämnd planerar för resurssättning och medel för att möjliggöra för rådets delaktighet.

Styrgruppen föreslår att funktionsrättsrådet, näringslivsrådet, pensionärsrådet och rådet för civilsamhällesfrågor kvarstår organisatoriskt oförändrade. Förvaltningen föreslår att reglementen och ersättningar²⁷ ses över så att det harmoniserar med övriga styrdokument. Även rådets arbetsformer bör ses över för att säkerställa att syftet med råden uppnås.

Pensionärsråd

Det finns inga lagkrav på kommuner att ha formaliserade pensionärsråd eller liknande. I hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) och socialtjänstlagen (2001:453) finns dock anvisningar för huvudmannen att samverka och samråda med andra samhällsorgan och organisationer. Förvaltningens bedömning är att ett Pensionärsråd är ett väl fungerande forum för att tillgodose lagens anvisningar och uppnå syftet att vara ett organ för information och samråd mellan rådets företrädare och kommunstyrelsen. Pensionärsrådets uppgift fastställs i reglemente, som ska beslutas av kommunstyrelsen senast på kommunstyrelsens första sammanträde 2023.

För att få önskad effekt av pensionärsrådets arbete föreslår förvaltningen att det genom reglemente, arbetsordning och övriga styrdokument tydligare bör knytas till kommunstyrelsens nämndberedningar och övriga berörda nämnder, som till exempel vård- och omsorgsnämnden, socialnämnden och kultur- och fritidsnämnden.

Funktionsrättsråd

Liksom för Pensionärsrådet finns inga lagkrav på att kommunen att ha formaliserade funktionsrättsråd eller liknande. Men även här gäller anvisningarna i hälso- och sjukvårdslagen och socialtjänstlagen för huvudmannen att samverka och samråda med andra samhällsorgan och organisationer. Funktionsrättsrådets uppgift fastställs i reglemente, som ska beslutas av kommunstyrelsen senast på kommunstyrelsens första sammanträde 2023.

Under 2021 har Botkyrka kommun genom Länsstyrelsen i Stockholms län mottagit stöd i att utveckla handlingsplaner, strategier, indikatorer med mera inom funktionsrätt och fått hjälp med strategisk styrning och ledning av funktionshinderspolitiken och dialog med funktionshindersrörelsen²⁸. Den sammanfattande analysen visar att funktionsrättsrådets påverkansmöjligheter är otydliga, att det finns ett stort engagemang för barn- och unga men att

²⁷ Enligt nuvarande arvodesregler ersätts representanter i Pensionärsrådet med inte i Funktionsrättsrådet.

²⁸ Bilaga breddad delaktighet kommunens samrådsprocesser.

RAPPORT

ekonomiska resurser saknas samt att förvaltningar och nämnder kan behöva agera i ett tidigare skede.

Funktionsrättsfrågor handlar om jämlikhet, jämställdhet och mänskliga rättigheter. Funktionsrättsfrågor bör därmed beredas i dialog och demokratiberedningen (se ovan). Men funktionsrättsrådet bör kvarstå i sin nuvarande form för att tillgodose lagens anvisningar till huvudmannen att samverka och samråda med andra samhällsorgan och organisationer. Förvaltningen föreslår också att särskild sammanträdesersättning och eventuella kostnadsersättningar utgår till externa representanter på motsvarande sätt som för Pensionärsrådet.

För att komma till rätta med de otydligheter som lyfts fram i Swecos rapport behövs tydliga styrdokument som reglerar funktionsrättsrådets syfte, uppgift och arbetsordning tas fram och efterlevs. Där bör slås fast att funktionsrättsrådet även ska rapportera till andra nämnder än kommunstyrelsen, vilket väntas bidra till ökad proaktivitet och att barn- och ungdomsfrågor får större genomslag. I styrdokument och arbetsordning bör också ungdomsrådets inflytande tydligare regleras.

Näringslivsråd

Syftet med näringslivsrådet är att stärka dialogen mellan kommun och näringsliv. Näringslivsrådet skapar en möjlighet för kommunen att stämma av frågor som berör företag, och rådet kan även fungera som en remissinstans. Näringslivsrådet är inte den enda kontaktytan mellan kommunen och näringsliv, utan kompletterar andra kontaktytor. Näringslivsrådets uppgift fastställs i reglemente, som ska beslutas av kommunstyrelsen senast på kommunstyrelsens första sammanträde 2023.

Det saknas en samlad utvärdering av näringslivsrådet. I den dokumentation som finns så har näringslivsrådet mest fungerat som ett forum för information kring olika teman. Förvaltningen konstaterar också att näringslivsrådet under senaste mandatperioden har saknats administrativa resurser.

För att få önskad effekt av näringslivsrådets arbete föreslår förvaltningen att näringslivsrådet genom reglemente, arbetsordning och övriga styrdokument tydligare bör knytas till kommunstyrelsens nämndberedningar och övriga berörda nämnder, som till exempel samhällsbyggnadsnämnden, miljö- och hälsoskydds-nämnden samt arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden.

Råd för civilsamhällesfrågor

I styrgruppens förslag på ny politisk organisation kvarstår rådet för civilsamhällesfrågor utan närmare definition av dess syfte och uppgift. Enligt nuvarande reglemente har rådet till uppgift att främja information och samarbete mellan kommunen och civilsamhällets aktörer, följa upp fullföljandet av den lokala överenskommelsen och att följa den långsiktiga strategiska utvecklingen samt bevaka aktuella frågor i Botkyrka och omvärlden inom civilsamhällesområdet. Rådet för civilsamhällesfrågor uppgift fastställs i reglemente, som ska beslutas av kommunstyrelsen senast på kommunstyrelsens första sammanträde 2023.

Information och samarbete mellan kommun och civilsamhälle är avgörande för ett väl fungerande samhälle. För att uppnå det och för att skapa den tydlighet och effektivitet som översynen av utskott och nämndorganisationen eftersträvar föreslår förvaltningen att tydliga styrdokument som reglerar rådets syfte, uppdrag och arbetsordning tas fram.

6.1.4 Ekonomiska konsekvenser

I och med att antalet utskott, nämndberedningar och rådgivande organ minskat i förslag till ny politisk organisation jämfört med nuvarande organisation så innebär det lägre kostnader jämfört med idag. Förvaltningen har i beräkningar av ekonomiska konsekvenser av styrgruppens förslag till ny politisk organisation gjort vissa antaganden. Antagandena gäller antal ledamöter, sammanträden och sammanträdestider för respektive politiskt organ. För samtliga nämndberedningar utom funktionsrättsrådet har förvaltningen utgått från oförändrat arvodesreglemente²⁹. Om någon av dessa förändras så kommer de ekonomiska konsekvenserna att påverkas.

Förvaltningen har antagit att antal ledamöter, sammanträden och sammanträdestider för personal och upphandlingsberedningen kommer att överensstämma med nuvarande utskott Botkyrka som organisation, och därmed uppstår inga ekonomiska konsekvenser av förändringen. Samma sak gäller för nämndberedningen hållbar samhällsutveckling, där förvaltningen antagit att antal ledamöter, sammanträden och sammanträdestider kommer att överensstämma med utskott Botkyrka som plats. För dialog och demokratiberedningen har förvaltningen antagit att antalet ledamöter, sammanträden och sammanträdestider kommer att överensstämma med nuvarande dialogkommissionen, varmed förändringen inte medför några ekonomiska konsekvenser.

Vad gäller trygghetsberedningen så har förvaltningen, utifrån syftet att öka fokus på trygghet och säkerhetsfrågor, antagit att antal ledamöter och sammanträden kommer att motsvara nämndberedningarna personal och upphandling och hållbar samhällsutveckling. Vad gäller sammanträdestider för trygghetsberedningen så har förvaltningen utgått från att de kommer att hållas kvällstid, i och med att trygghetsberedningen är tänkt som ett forum för dialog och samråd mellan kommunen, polisen och aktörer inom civilsamhället genom adjungering av företrädare för dessa. Beräknad kostnad för trygghetsberedningen uppgår därmed till 92 300 kr per år. I och med att nuvarande brottsförebyggande råd kommer att upphöra medför det minskade kostnader om 65 500 kr per år. De ekonomiska konsekvenserna av organisationsförändringen gällande trygghet och säkerhet blir därmed ökade kostnader om totalt 26 800 kr.

För näringslivsrådet, pensionärsrådet och rådet för civilsamhällesfrågor föreslås inga förändringar, varför inga ekonomiska konsekvenser uppstår. För funktionsrättsrådet föreslår förvaltningen att arvodering bör harmoniseras med pensionärsrådet. Det innebär att organisationerna i funktionsrättsrådet arvoderas på samma sätt som organisationer/representanter i pensionärsrådet till en kostnad om 26 800 kr per år.

²⁹ Reglemente för arvoden och ersättningar till förtroendevalda (Dnr: xxx)

RAPPORT

Tabellen nedan visar löpande kostnader för föreslagna förändringar. Beräkningarna baseras på antaganden om antal ledamöter, sammanträden och sammanträdestider. Kostnaderna kan därmed komma att påverkas om förvaltningens antaganden förändras.

Tabell 2: löpande kostnader för föreslagna förändringar utifrån förvaltningens antaganden

Politiskt organ	Löpande Kostnader	Kommentar
Trygghetsberedning (ny)	92 300 kr	8 sammanträden, kvällstid 3 h à 670 kr
Brottsförebyggande rådet	-65 500 kr	Rådet upphör
Funktionsrättsrådet	26 800 kr	Arvode till 10 organisationer, 4 sammanträden
Fairtrade City	-65 500 kr	Rådet upphör
Investeringsberedningen	-39 500 kr	Beredningen upphör
Summa	-51 400 kr	

6.1.6 Organisatoriska konsekvenser

Styrgruppens förslag på ny politisk organisation innebär att antalet politiska organ under kommunstyrelsen minskar från nuvarande två utskott och åtta nämndberedningar till åtta nämndberedningar. Utskott Botkyrka som plats och Botkyrka som organisation utgår och inga nya utskott tillskapas. Dessutom utgår nämndberedningarna Fairtrade City, investeringsberedningen och brottsförebyggande rådet. Ovanstående utskott och nämndberedningar ersätts med hållbar samhällsutvecklingsberedning, trygghetsberedning samt personal och upphandlingsberedning. Nuvarande nämndberedning dialogkommissionen uppgår i den nya dialog och demokratiberedning. Samtliga nya nämndberedningar väntas få delvis nya uppgifter för att uppnå den ökade effektivitet och tydlighet som projektet eftersträvar.

Styrgruppens förslag på ny politisk organisation skapar större effektivitet och rättssäkerhet vad gäller kommunstyrelsens utskott och beredande organ jämfört med nuvarande organisation i och med att antalet beredningar minskat och att de följer kommunallagen.

6.1.7 Administrativa och personella konsekvenser

Förändringen i den politiska organisationen vad gäller utskott, nämndberedningar och rådgivande organ kommer att medföra administrativa merkostnader av engångskaraktär för kommunledningsförvaltningen. Framför allt kan det komma att behövas extra resurser för att ta fram de nya eller reviderade styrdokument³⁰ som krävs för att den nya politiska organisationen ska nå önskad effekt och nyttomål. Övrig administration beräknas kunna hanteras med befintlig personal på kommunledningsförvaltningen.

³⁰ Reglementen, delegationsordning, riktlinjer och policy m.m.

6.2 Delad utbildningsnämnd

I projektdirektivet för översyn av nämndorganisation 2023–2026 (UNO) är en önskad effekt av framtaget organisationsförslag en delad utbildningsnämnd med en gemensam förvaltning³¹. Styrgruppen för översyn av utskott och nämndorganisation inför mandatperioden 2023–2026 föreslog därför initialt att nuvarande utbildningsnämnd ersattes med en förskolenämnd och en skolnämnd. Syftet var en tydligare och effektivare politisk styrning inom gymnasie- och förskole området, då dessa frågor enligt projektdirektivet tenderar att komma i skymundan.

Utbildningsförvaltningen har tagit fram ett yttrande (bilaga 2) som underlag till den här rapporten, i syfte att särskilt utreda och analysera konsekvenser för skola och förskola av en delad utbildningsnämnd med en gemensam förvaltning. Efter att en sammanfattad analys och konsekvensbeskrivningen presenterats för styrgruppen beslutade styrgruppen att föreslå en oförändrad nämndorganisationen jämfört med nuvarande organisation, men att ge förvaltningen i uppdrag att djupare utreda konsekvenser av en delad utbildningsnämnd och eventuellt delad utbildningsförvaltningen. Enligt policy och riktlinje för politisk beredning i Botkyrka kommun ska kommunstyrelsen återkomma med ett skriftligt beredningsuppdrag för utredningen, som ska vara klar senast 2023-12-31. Förvaltningen föreslår att kommunstyrelsen efter de allmänna valen i september 2022 återkommer med det skriftliga beredningsuppdraget. Dock senast 2022-10-31, för att säkerställa att förvaltningen får tillräckligt med tid att genomföra utredningen.

Nedan sammanfattas i korthet de organisatoriska-, administrativa-, personella-, juridiska- och ekonomiska konsekvenser som utbildningsförvaltningen beskriver i sitt yttrande³².

6.2.1 Organisatoriska konsekvenser

Botkyrka kommun är huvudman för förskola, grundskola och gymnasieskola och betraktas som det gentemot andra myndigheter. Huvudmannansvaret och ansvar avseende kvalitet och styrning förändras inte av uppdelningen i separata nämnder med olika ansvarsområden.

Förvaltningens bedömning är att en delad utbildningsnämnd riskerar att perspektivet 1–19 år försvagas genom delad styrning i två nämnder. Förvaltningen gör bedömningen att det finns ett viktigt signalvärde i en sammanhållen skolgång. Det upparbetade helhetsperspektivet riskerar att fragmenteras om utbildningsnämnden delas upp i två nämnder. Förvaltningen kommer oavsett nämndindelning att fortsätta arbeta för ett helhetsperspektiv, men på längre sikt riskerar helhetsperspektivet att försvagas.

Övriga organisatoriska konsekvenser som förvaltningen lyfter fram är att uppdelning av verksamheten i två nämnder riskerar att minska möjligheterna till strategiskt utvecklings- och

³¹ Bilaga 1 sid 2.

³² Bilaga 2

RAPPORT

kvalitetsarbete, att analyser och insatser riskerar att begränsas till förskola respektive skola vilket kan leda till att effektiva tidiga insatser uteblir.

Nuvarande organisation möjliggör en flexibel och behovsstyrd resursanvändning mellan verksamhetsområdena. Under perioder med hög arbetsbelastning på förvaltningen kan nämndens ordförande och utbildningsdirektören gemensamt prioritera uppdragen. Motsvarande prioritering bedöms bli svårare att genomföra med två ordföranden som har varsitt avgränsat ansvarsområde. Förvaltningen gör bedömningen att en konsekvens av att arbeta mot två nämnder är att det kan uppstå intressekonflikter avseende förvaltningens resurser. Därmed försämras möjligheterna till en flexibel och behovsstyrd användning av förvaltningens resurser.

6.2.2 Administrativa konsekvenser

Styrgruppens förslag på delad utbildningsnämnd innebär att nämndadministrationen kommer att öka med 100 procent. Förvaltningen bedömer också att det finns risk för att en ökad mängd ärenden kommer att vara av karaktären informationsärenden som varken stärker kvalitet eller styrning, men medför ökad administration. Vid genomgång av handlingar i andra kommuners förskolenämnd kan sådana tendenser konstateras.

Ärenden som berör både förskola och skola kommer behöva behandlas parallellt i förskolenämnd och skolnämnd, vilket medför ökad komplexitet, mer administration och längre ledtider.

Dessutom förutspås den sekretess som kommer att gälla mellan förskolenämnd och skolnämnd (se nedan) medföra ökad administration, inte bara för den centrala förvaltningen utan även för personalen i skola och förskola samt för vårdnadshavare.

Uppdelningen av utbildningsnämnden i en förskolenämnd och en skolnämnd riskerar också att innebära ökad administration för näringslivet, framför allt friskolor och leverantörer till skola och förskola.

6.2.3 Personella konsekvenser

Mot bakgrund av de organisatoriska och administrativa konsekvenser som beskrivits ovan bedöms styrgruppens förslag på delad utbildningsnämnd få personella konsekvenser. Förvaltningen bedömer att den nuvarande centrala förvaltningen inte har kapacitet för den ökade arbetsbördan. För det fall att förändringen genomförs utan utökning av den centrala förvaltningen finns en påtaglig risk för kvalitetssänkningar och en sämre arbetsmiljö.

I och med att nämndadministrationen kommer att öka med 100 procent bedömer förvaltningen att ytterligare 1,0 nämndsekreterartjänst, som dessutom har uppdrag inom övrig administration, behöver inrättas. En förväntad ökad mängd ärenden medför behov av ytterligare utredningsresurser, varför förvaltningen bedömer att en ytterligare 0,5 utredartjänst behöver inrättas. Dessutom behöver både kvalitets- och economicontrollerfunktionerna förstärkas med 1,0 tjänst var. Förvaltningen gör

RAPPORT

bedömningen att ledningsgruppen kommer att behöva delta i samtliga mötes forum³³ för att säkerställa en samlad ledning och styrning av utbildningen i Botkyrka. Förvaltningen gör bedömningen att det bör inrättas ytterligare 1,0 tjänst i ledningsfunktion för att bibehålla kvalitet och säkerställa att helhetsperspektivet beaktas.

Utöver ovanstående resursbehov finns det ytterligare arbetsuppgifter som kan komma att påverkas. Det kan antas att HR-stöd kommer att få en ökad arbetsbelastning, både initialt vid införandet av de nya nämnderna och löpande vad gäller det systematiska arbetsmiljöarbetet. Det kan vidare antas att förslaget kan påverka arbetet med förvaltningsspecifika verksamhetssystem vilket kan medför ökad arbetsbörda. Även kommunledningsförvaltningens enheter för ekonomistyrning, kvalitets- och utredning samt kansli kommer få ett visst merarbete med att hantera fler ärenden/handlingar.

6.2.4 Juridiska konsekvenser

De juridiska konsekvenserna av styrgruppens förslag till ny politisk organisation berör framför allt myndighetsgränser och sekretess.

Med myndighet förstås varje organ som ingår i den offentligrättsliga statliga och kommunala organisationen, inklusive regeringen och domstolarna³⁴. I enlighet med Regeringsformen (1974:152) är Regeringen, domstolar, statliga förvaltningsmyndigheter samt kommunala nämnder och vissa kommunala styrelser myndigheter.

Enligt offentlighets- och sekretesslag (2009:400) 8 kapitel 1 § får en uppgift för vilket sekretess gäller inte röjas mellan myndigheter, och enligt 2 § gäller sekretess mellan olika verksamhetsgrenar inom en myndighet om verksamhetsgrenarna är att betrakta som självständiga i förhållande till varandra. Det innebär att det kommer att råda sekretess mellan förskolenämnden och skolnämnden. Redan idag har Botkyrka kommun två nämnder med gemensam en gemensam förvaltning; miljö- och hälsoskyddsnämnden och samhällsbyggnadsnämnden. Här är dock verksamhetsområdena i större utsträckning åtskilda från varandra vilket innebär att risken för sammanblandning av verksamheterna är väsentligt mindre än för de olika skolformerna.

Det föreslås inte ske någon organisationsförändring av förvaltningsorganisationen, vilket innebär att nuvarande utbildningsförvaltningen kommer att vara gemensam för båda nämnderna. Hänsyn behöver dock tas till sekretesslagstiftningen, vilket innebär att sekretessbelagda uppgifter inte heller kan delas på förvaltningsnivå. För det fall det finns tjänstepersoner som är anställda att arbeta med båda verksamheterna gäller att en sekretessbelagd uppgift som tjänstepersonen har fått i den ena verksamheten inte kan "tas med" till den andra verksamheten. De tjänstepersoner som kommer att arbeta mot båda nämnderna behöver informeras om sekretessgränserna och dess innebörd, men att i

³³ Dubbla nämndsammanträden, dubbla fackliga samverkansmöten samt dubbla beredningsmöten

³⁴ Prop. 1979/80:2 Del A s. 125

praktiken upprätthålla myndighetsgränserna kan bli svårt för personalen i och med att verksamheterna är snarlika varandra.

Eftersom flera barn/elever går både i förskola och sedan i skola i Botkyrka kommun kan det uppstå utmaningar i de fall sekretessbelagda uppgifter behöver föras vidare från förskolenämnden till skolnämnden. I vissa fall kan det hanteras genom att vårdnadshavare lämnar samtyck till informationsöverföring, men någon generell möjlighet till uppgiftsöverlämnade över nämndgränserna finns inte. Förvaltningens bedömning är att tydliga rutiner behöver upprättas för att bibehålla lagens krav på sekretess mellan myndigheter och verksamhetsområden.

Eventuell begäran om att ta del av allmän handling rörande utbildningsnämnden ska hanteras av arkivmyndigheten, som därmed ansvarar för sekretessprövningen.

6.2.5 Diarium och arkiv

Den föreslagna delningen av utbildningsnämnden medför att utbildningsnämndens diarium avslutas och pågående ärenden förs över till nytt diarium i respektive ny nämnd. Utbildningsnämndens arkiv med avslutade ärenden ska överlämnas till arkivmyndigheten.

Att två nya nämnder tillskapas innebär att två nya diarieserier behöver beställas av upphandlad leverantör samt att en beställning om ändringar i befintlig behörighetsstruktur behöver göras. Beställningarna behöver även omfatta fördelning och migrering av utbildningsnämndens pågående ärenden till de nya diarierna samt export till e-arkiv. Enligt enhetschef på arkivmyndigheten uppskattas kostnaden för ovanstående leverantörsbeställningar till cirka 200 tkr. Kostnader för Botkyrka kommun interna resursbehov tillkommer. När det gäller utbildningsnämndens arkiv, både analoga och digitala handlingar, ska dessa ordnas och förtecknas inför överlämnade till de nya myndigheterna. Det är till stora delar ett manuellt kartläggningsarbete som kräver arkivariekompetens. Uppskattningsvis tar det arbetet en arkivarie sex månader att genomföra, till en kostnad på ca 400 tkr.

Eventuell begäran om att ta del av allmän handling rörande utbildningsnämnden ska hanteras av arkivmyndigheten.

6.2.6 Verksamhetssystem

Utbildningsnämnden har idag ett tjugotal verksamhetssystem³⁵, utöver de kommungemensamma verksamhetssystemen som till exempel Public 360, Stratsys, Procedo med flera. Förvaltningens bedömning är att det endast krävs en engångsinsats av systemförvaltare på ett par timmar per verksamhetssystem som både initialt och löpande ryms inom befintliga resurser. Viktigt att poängtera är att systemen kan behöva fler instanser om bägge förvaltningarna behöver tillgång till samma

applikation, bland annat på grund av sekretess mellan nämnder. Dessutom kan sidobehörigheter behöva analyseras och korrigeras³⁶.

6.2.7 Ekonomiska konsekvenser

Utbildningsnämndens omslutning 2022 uppgår till 2 759 miljoner kronor, vilket utgör 45 % av kommunens totala omslutning. Utbildningsnämndens budget fördelas enligt kommunfullmäktiges uppdelning per verksamhet i förskola, förskoleklass, fritidshem, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, gemensam verksamhet samt nämnd. Som grund för nämndens ram ligger den resursfördelningsmodell som infördes 2016.

Av utbildningsnämndens totala budget utgör verksamhetsområde förskola 25 procent, verksamhetsområde grundskola 55 procent och verksamhetsområde gymnasieskola 16 procent. Det motsvarar ungefär fördelningen av barn och elever per verksamhetsområde (verksamhetsområde gymnasieskola avviker något).

Mot bakgrund av de organisatoriska, administrativa och personella konsekvenserna bedöms utbildningsförvaltningens nuvarande centrala organisation inte ha kapacitet att ta hand om den ökade arbetsbördan. Kostnadsberäkningen bygger på de konsekvenser som hittills har kunnat identifieras.

Utbildningsnämnden har idag 13 ordinarie ledamöter och 13 ersättare. Förvaltningen har i sina beräkningar antagit att den nya skolnämnden har lika många ledamöter och ersättare som den nuvarande utbildningsnämnden har, och att förskolenämnden har 11 ordinarie ledamöter och 11 ersättare. Förslaget med delad utbildningsnämnd innebär därmed att nämndkostnader nästan fördubblas jämfört med dagens organisation.

Tabell 3: Löpande kostnader vid delad utbildningsnämnd

Nämndkostnader	Löpande kostnader (mkr/år)	Kommentar
Förskolenämnd	0,57	11 + 11 ledamöter
Facklig samverkan	0,1	Vikarier för fackliga representanter
Personella kostnader		
1,0 nämndsekreterare	0,7	Ökad nämndadministration
1,0 tjänst ledningsfunktion/ samordnare	1,2	Dubbla ärendeberedningar
0,5 tjänst utredare	0,5	Fler utredare/ärenden
1,0 economicontroller	0,9	Fler handlingar/ärenden inom planera och följa upp processerna

³⁶ Gemensamma lagringsytor i till exempel Sharepoint och dylikt.

RAPPORT

1,0 kvalitetskontroller	0,9	Fler handlingar/ärenden inom planera och följa processerna
Summa	4,9	

Tabell 4: Engångskostnader vid delad utbildningsnämnd

Specifikation	Engångskostnad	Kommentar
Diarium och arkiv	200 000 kr	Leverantörs kostnader
0,5 arkivarietjänst	400 000 kr	Interna personalkostnader
IT – uppdelning verksamhetssystem	50 000 kr	Systemförvaltare (interna personalkostnader)
Licenskostnader	x	Licenskostnader för tillkommande personal
Konsultkostnader	1 200 000 kr	Administration, ekonomi
Ekonomiadmin.	x	Interna personalkostnader
Central admin	x	Interna personalkostnader KLF
Summa		

*x i denna tabell betyder att kostnaden inte har kunnat beräknas.

De initiala engångskostnaderna för att avveckla utbildningsnämnden och tillskapa en förskolenämnd och en skolnämnd beräknas uppgå till cirka två miljoner kronor.

6.2.8 Tydlighet och effektivitet

De organisatoriska, administrativa, personella, juridiska och ekonomiska konsekvenser som beskrivits ovan riskerar bidra till minskad effektivitet. För att kompensera för det behöver förvaltningen löpande fortsätta arbeta med att stärka det systematiska kvalitetsarbetet och säkerställa att styrdokument och arbetsprocesser ses över för att bibehålla och utveckla rättssäkerhet och effektivitet. Det kan i sin tur komma att kräva personella resurser.

En delad nämndstruktur i form av en förskolenämnd och en skolnämnd kan både bidra till tydlighet och otydlighet. Som tidigare beskrivits finns det en risk för att helhetsperspektivet försvagas och gränsdragningsproblem uppstår, vilket skapar otydlighet. Å andra sida stärks fokuset på de olika skolformerna, vilket bidrar till ökad tydlighet. Förvaltningens bedömning

RAPPORT

är att kommunikationsinsatser tillsammans med tydliga styrdokument och arbetsprocesser behövs för att skapa tydlighet.

6.1.9 Jämförbara kommuner

Syftet med att titta på jämförbara kommuner är att se om, och så fall hur, val av organisation påverkar kvalitén.

Vad gäller utbildningsområdet så är bland annat Huddinge kommun, Södertälje kommun, Haninge kommun jämförbara kommuner inom utbildningsområdet. Av jämförbara kommuner har både Huddinge och Haninge kommun en förvaltning som svarar mot två nämnder inom förskola och skola, även om uppdelningen mellan nämnderna skiljer sig åt, medan Södertälje kommun har en nämnd och en förvaltning för samtliga skolformer. Förvaltningen har också inhämtat kunskap erfarenhet från Solna kommun, eftersom de inför mandatperioden 2019–2022 införde delad utbildningsnämnd med gemensam förvaltning.

Förvaltningen har tittat på organisation och statistik samt genomfört telefonintervju med några av de kommunerna. Av intervjupersonerna har samtliga varit tjänstepersoner, då ingen politiker svarat på förfrågan. Intervjufrågorna har berört samma konsekvensområden som det interna utredningsarbetet.

Sammanställning intervjusvar

Den sammanvägda erfarenheten av en tudelad nämndstruktur för olika skolformer är att man inte kunnat påvisa några kvalitativa vinster jämfört med att ha en gemensam nämnd. Vidare så bekräftas den bild av ekonomiska, administrativa och personella konsekvenser som utbildningsförvaltningen i Botkyrka kommun identifierat i bifogad rapport (bilaga 2). Intervjupersonerna har också pekat att den *tydligare och effektivare politiska styrning inom gymnasie- och förskole området* som projektdirektivet pekar ut kan uppnås genom tydligare ledning och styrning från både den politiska ledningen och förvaltningsledningen. Som exempel tar man upp krav på balanserad och viktad dagordning på nämndsmöten. Intervjupersoner lyfter också svårigheter med att ha en förvaltning som svarar mot två nämnder. För att inte två olika kulturer ska uppstå behöver ledningen arbeta aktivt för att bibehålla ett helhetsperspektiv på verksamheten ”från vaggan till studentexamen”, och organisationen behöver ta höjd för kommunikation och förankring. Däremot så har man inte sett några svårigheter vad gäller myndighetsgränser och sekretess, vilket konstateras bero på att man inte har uppmärksammat att det är en fråga som behöver adresseras.

7. Samlad bedömning

Förvaltningen ser positivt på ambitionen att göra den politiska styrningen mer tydlig och effektiv, och att skapa ökade förutsättningar för förtroendevalda att kunna utöva och verka inom det demokratiska uppdraget.

RAPPORT

En positiv effekt av styrgruppens förslag på ny politisk organisation är att det skapar större effektivitet och rättssäkerhet för kommunstyrelsen i och med att antalet beredande organ minskar jämfört med nuvarande organisation och att de följer kommunallagen.

Vad gäller delad utbildningsnämnd har ett flertal organisatoriska-, administrativa-, personella-, ekonomiska- och juridiska konsekvenser identifierats. De kvalitativa vinster inom framför allt förskola och gymnasieskola som eftersträvas skulle kunna uppnås inom befintlig nämndstruktur, genom att utveckla befintliga och nya styrdokument och arbetssätt. Däremot så finns det fördelar för det demokratiska uppdrag i att fördela det verksamhetsmässiga och ekonomiska ansvaret som utbildningsnämnden idag hanterar³⁷ på fler instanser och därmed på fler förtroendevalda. Demokratiuppdraget är omfattande och komplext men bedöms kunna få ökad legitimitet och större spridning om det fördelas på fler instanser. Sammantaget bedömer förvaltningen det som positivt att inte i nuläget föreslå en delad utbildningsnämnd, utan i stället ge förvaltningen i uppdrag att ytterligare utreda ett sådant förslag.

För att skapa den rättssäkerhet, tydlighet och effektivitet som översynen av utskott och nämndorganisationen eftersträvar föreslår projektgruppen att kommunstyrelsen ger förvaltningen i uppdrag att ta fram riktlinjer för beredande och rådgivande organ i Botkyrka kommun samt revidera Policy och riktlinjer för politisk beredning i Botkyrka kommun (KS/2018:343), reglementen samt övriga berörda styrdokument som berörs.

8. Bilagor

- Bilaga 1: Projektdirektiv – Översyn av nämndorganisation 2022–2026 (UNO)
- Bilaga 2: Utbildningsförvaltningens Yttrande till översyn av nämndorganisation för mandatperiod 2022–2026
- Bilaga 3: Översyn av nämndorganisationen inför mandatperiod 2018–2022
- Bilaga 4: Medskick inför utredning av nämndorganisation (UNO) 2021
- Bilaga 5: Breddad delaktighet i kommunens samrådsprocesser
- Bilaga 6: Projektstyrgrupp och projektgrupp.
- Bilaga 7: Botkyrka kommun organisationsplan

³⁷ Utbildningsnämnden ansvarar idag för cirka 45 % av kommunens totala budget och för 50 % av kommunens samtliga medarbetare.

Projektdirektiv - Översyn av nämndorganisation 2022-2026 (UNO)

Inledning/Bakgrund

Kommunfullmäktige fastställde 2021-10-28, § 126, projektplan för kommande UNO-arbete för mandatperioden 2022-2026.

Målet med översynen är att ta fram ett förslag till nämndorganisation för mandatperioden 2022-2026. Förslaget ska vara fastställt av kommunfullmäktige senast 2022-06-30. Nyttomålet med UNO är att skapa förutsättningar för en mer tydlig och effektiv nämndorganisation, där ansvar, befogenheter och beslutsmandat mellan de olika organen är tydliggjorda. Primärt omfattar översynen:

- Ansvarsförhållanden mellan nämnderna samt mellan nämnder och kommunstyrelsen och dess funktionssätt
- Utskotts-, berednings-, och rådsstrukturen under kommunstyrelsen

Projektbeställare är kommunstyrelsens ordförande, tillika styrgruppsordförande. Därutöver beslutades att kommunstyrelsens presidium utgör styrgrupp för projektet. För ytterligare information kring beslutad projektplan se bilaga 2.

Efter att kommunfullmäktige fattade beslut 2021-10-28, § 126, har projektbeställaren tagit fram ett organisationsförslag för nämndorganisation 2022-2026, bilaga 1.

Önskad effekt av framtaget organisationsförslag

- Ökade förutsättningar för förtroendevalda att kunna utöva och verka inom det demokratiska uppdraget. Genom inrättade av förslagna råd och beredningar ges förtroendevalda förutsättningar att följa utvecklingen av kommunens arbete inom de områden som råden och beredningarna ska hantera.
- Effektivare politisk styrning, jämfört med nuvarande organisationsstruktur, genom att förtroendevalda hålls kontinuerligt

informerade om kommunens arbete inom ram för råden och beredningarnas områden.

- Delad utbildningsnämnd (en förvaltning) - Tydligare och effektivare politisk styrning inom gymnasie- och förskoleområdets frågor. Dessa frågor tenderar att komma i skymundan för grundskoleverksamheten.
- Trygghetsnämnd - Tydligare och effektivare politisk styrning i trygghets- och säkerhetsfrågorna utifrån områdets principiellt viktiga ställning för kommunens fortsatta utveckling och utökat politiskt mandat inom området.

Projektgrupp

Följande kompetenser har förvaltningen identifierat som viktiga för att kunna utreda och genomföra projektet

- Kanslichef
- Kommunsekreterare (Projektledare)
- Nämndsekreterare
- Registrator
- Arkivarie
- Enhetschef Arkiv
- Jurist
- Förvaltningsledare – Public 360
- Ekonom
- Kommunikatör
- Trygghets- och säkerhetssamordnare
- Lämplig tjänsteperson från utbildningsförvaltningen

Referensgrupp

Beslutad sedan tidigare, se bilaga 2.

Analys/utredning

Utifrån framtaget organisationsförslag satta effektmål ska projektgruppen analysera och utreda följande:

- Ekonomiska konsekvenser
- Organisatoriska konsekvenser
- Personella konsekvenser
- Administrativa konsekvenser
- Tydlighet och effektivitet

Utifrån genomförd utredning ska beslutsunderlag presenteras styrgruppen som slutgiltigt fastställer förslag till nämndorganisation 2022-2026 som sedermera senast ska beslutas av kommunfullmäktige 2022-06-30.

Bilagor

Bilaga 1 - Organisationsförslag

Bilaga 2 - Beslutad projektplan

TILLÄGGSYRKANDE

Kommunfullmäktige

2022-06-21

Ärende 86 Politisk organisation mandatperiod 2023–2026 (KS/2021:00578)

Vi föreslår kommunfullmäktige

att under punkt 1:

A) **Ändra** till att Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska slås ihop med samhällsbyggnadsnämnden och miljö- och hälsoskyddsärenden som inte är beslutsärenden ska hanteras i en beredning som heter *Hållbar samhällsutvecklingsberedning*.

C) **Bifalla** motionen

D) **Bifalla** motionen

F) **Bifalla** motionen

Stina Lundgren (M)

Marie Spennare (M)

§ 80

Vatten- och avloppsplan (VA-plan) för Botkyrka kommun KS/2022:00358

Beslut

Kommunfullmäktige fastställer VA-plan för Botkyrka kommun med tillhörande bilagor-VA-utbyggnadsplan i befintlig bebyggelse, VA-behov som konsekvens av förväntade utbyggnadsplaner samt åtgärds- och aktivitetsuppföljning.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har 2022-06-07 § 88 lämnat ett förslag till beslut.

Botkyrka kommuns VA-plan är ett verktyg för långsiktig hållbar planering av vatten- och avloppsförsörjningen i hela kommunen, oavsett om det sker i allmän eller enskild regi. Med en medveten planering får kommunen bättre kontroll över VA-taxans utveckling samtidigt som kommunen bidrar till allt bättre förhållanden i grundvatten, vattendrag, sjöar och kustvatten. VA-planeringen omfattar både dricksvatten, spillvatten och dagvatten. VA-planen med bilagor innehåller bland annat kriterier för bedömning av områden som ska omfattas av VA-utbyggnadsplan i befintlig bebyggelse och förväntade utbyggnadsplaner enligt översiktsplan.

Den innehåller handlingsplaner med de åtgärdsbehov som identifierats för att kunna uppnå målen i VA- och dagvattenstrategin. I bilaga 3 följs även upp de åtgärder som behöver genomföras på kort sikt från kommunövergripande dricksvattenutredning 2020.

Teknik- och fastighetsnämnden behandlade ärendet 2022-05-23, § 46.

Teknik- och fastighetsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2022-05-04.

I debatten yttrar sig Stefan Dayne (KD) och Stina Lundgren (M).

Yrkanden

Stefan Dayne (KD) och Stina Lundgren (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Protokollsanteckning

Stina Lundgren (M) hänvisar till Moderaternas protokollsanteckning i kommunstyrelsen.

Expedieras till:

Miljöenheten, samhällsbyggnadsförvaltningen
Planenheten, samhällsbyggnadsförvaltningen
Stadsmiljöenheten, samhällsbyggnadsförvaltningen
Mark- och exploateringsenheten, samhällsbyggnadsförvaltningen
Samhällsutvecklingsenheten, kommunledningsförvaltningen
Samtliga nämnder
Botkyrka kommuns styrdokument

Referens

Karina Alvarez
Karina.alvarez@botkyrka.se

Mottagare

Teknik- och fastighetsnämnden

Vatten- och avloppsplan (VA-plan) för Botkyrka kommun

Förslag till beslut

Teknik- och fastighetsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige fastställer *VA-plan för Botkyrka kommun med tillhörande bilagor-VA-utbyggnadsplan i befintlig bebyggelse, VA-behov som konsekvens av förväntade utbyggnadsplaner samt åtgärds- och aktivitetsuppföljning.*

Sammanfattning

Botkyrka kommuns VA-plan är ett verktyg för långsiktig hållbar planering av vatten- och avloppsförsörjningen i hela kommunen, oavsett om det sker i allmän eller enskild regi. Med en medveten planering får kommunen bättre kontroll över VA-taxans utveckling samtidigt som kommunen bidrar till allt bättre förhållanden i grundvatten, vattendrag, sjöar och kustvatten. VA-planeringen omfattar både dricksvatten, spillvatten och dagvatten.

VA-planen med bilagor innehåller bland annat kriterier för bedömning av områden som ska omfattas av VA-utbyggnadsplan i befintlig bebyggelse och förväntade utbyggnadsplaner enligt översiktsplan.

Den innehåller handlingsplaner med de åtgärdsbehov som identifierats för att kunna uppnå målen i VA- och dagvattenstrategin. I bilaga 3 följs även upp de åtgärder som behöver genomföras på kort sikt från kommunövergripande dricksvattenutredning 2020.

Ärendet

I åtgärdsprogrammet för vatten 2021–2027, åtgärd 5 ”VA-plan inklusive dagvatten” står att kommunerna ska upprätta eller revidera plan för

dricksvatten, spillvatten och dagvatten (VA-plan) och genomföra åtgärder i enlighet med planen så att miljö kvalitetsnormerna för yt- och grundvatten kan följas.

Under de senaste åren har representanter från Samhällsbyggnadsförvaltningen, Teknik och fastighetsförvaltningen och Kommunledningsförvaltningen arbetat med framtagande av VA-policy och fortsatt arbetet med VA-planen under 2021.

VA- och dagvattenstrategi och riktlinjer för hållbar dagvattenhantering antogs av kommunfullmäktige i december 2021. Dessa dokument motsvarar VA-policy i Havs och vattenmyndighetens (HaV) vägledning. VA-policy ligger till grund för det fortsatta arbetet med VA-planen.

Syftet med VA-planen med sina bilagor är att arbeta strategiskt och sammanhållet med vattenplanering så att kommun har bättre förutsättningar för en effektiv och hållbar VA-försörjning samt uppfyller kommunen kravet från HaV.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Åtgärderna som är kopplade till utförande och uppföljning av Botkyrkas blå värden ska följas upp inom ramen för det arbetet och innebär inga ekonomiska konsekvenser för denna VA-plan.

För utförande av andra åtgärderna och aktiviteterna som finns i denna VA-plan ryms det arbetet inom den årliga budgeten för Samhällsbyggnadsnämnden, Miljö- och hälsoskyddsnämnden och Kommunstyrelsen.

Kostnaderna för VA-utbyggnad som berör områdena i VA-planen bilaga 1 påverkar Teknik och fastighetsnämnden.

Bedömning av investeringsutgiften ligger i dagsläget på cirka 120 Mkr för Getryggen vars område består av cirka 120 fastigheter. Det innebär att investeringsutgifterna för de andra två områdena kommer att bli lägre då områdena består av färre antal fastigheter.

Investeringsutgiften för Sandviken finns redan i investeringsplanen.

Intäkterna från anläggningsavgifterna beräknas uppgå till hälften av kostnaderna. Detta innebär att en särtaxa kan bli aktuellt för dessa fyra områden.

Mikael Henning
Teknik- och fastighetsdirektör

John Glimtoft
VA-chef

Bilagor

Förslag till VA- planen för Botkyrka kommun

Bilaga 1: VA-utbyggnadsplanen i befintlig bebyggelse.

Bilaga 2: VA-behov som konsekvens av kommunens förväntade utbyggnadsplaner.

Bilaga 3: följs upp de åtgärder som har listats upp i kommunövergripande dricksvattenutredning. Där beskrivs även vilka aktiviteter som behöver utföras för att uppnå målen i VA- och dagvattenstrategin.

Expedieras till:

Kommunfullmäktige

Miljöenheten, samhällsbyggnadsförvaltningen

Planenheten, samhällsbyggnadsförvaltningen

Stadsmiljöenheten, samhällsbyggnadsförvaltningen

Mark- och exploateringsenheten, samhällsbyggnadsförvaltningen

Samhällsutvecklingsenheten, kommunledningsförvaltningen

STYRDOKUMENT I BOTKYRKA KOMMUN

Vatten- och avloppsplan (VA-plan)

Strategi
Program
Plan
Policy
Riktlinjer
Regler

Diarienummer: TFN /2021:00259

Dokumentet är beslutat av: Kommunfullmäktige

Dokumentet beslutades den: xx juni 2022

Dokumentet gäller för: Alla nämnder

Dokumentet gäller till den: xx juni 2027

BOTKYRKA
KOMMUN

Dokumentansvarig är: Teknik- och fastighetsnämnden

För revidering av dokumentet ansvarar: Teknik- och fastighetsnämnden

För uppföljning av dokumentet ansvarar: Teknik- och fastighetsnämnden

Relaterade dokument: Bilagor 1, 2 och 3 till VA-plan (Botkyrka kommun 2022), VA- och dagvattenstrategi och riktlinjer för en hållbar dagvattenhantering (Botkyrka kommun 2021), "underlag till VA-utbyggnadsplan (Tyréns 2021)", "Näslandet, södra Grödinge, behov av utbyggnad (Tyréns 2018)" och vattenprogrammet "Botkyrkas blå värden" (Botkyrka kommun 2017).

Inledning

Genom att arbeta strategiskt och sammanhållet med vattenplanering skapar vi på Botkyrka kommun bättre förutsättningar för en effektiv och hållbar VA-försörjning.

Vattnet har många värden, ekologiska, sociala och ekonomiska. Dessa värden korsas med varandra när klimatförändringar, ökade miljökrav, snabb befolkningstillväxt och en åldrad infrastruktur ställer krav på kommunen. Dessutom riskerar bristfälliga enskilda avlopp, så kallade små avloppsanläggningar, att förorena och bidra till att vattenförekomster inte uppnår god status. Det är även en stor risk för vattenbrist för enskilda brunnägare om grundvattennivåerna sjunker.

Botkyrka kommuns vatten och avloppsplan (VA-plan) är ett verktyg för långsiktig hållbar planering av vatten- och avloppsförsörjningen i hela kommunen, oavsett om det sker i allmän eller enskild regi. Med en medveten planering får kommunen bättre kontroll över VA-taxans utveckling samtidigt som vi bidrar till allt bättre förhållanden i grundvatten, vattendrag, sjöar och kustvatten. VA-planeringen omfattar både dricksvatten, spillvatten och dagvatten.

VA-enheten, miljöenheten, planenheten, mark och exploateringsenheten, stadsmiljöenheten och kommunledningsförvaltning har tagit fram en VA-plan under 2021. Inom ramen för projektet togs även fram en VA-och dagvattenstrategi samt riktlinjer för en hållbar dagvattenhantering. Dessa dokument motsvarar VA-policy i Havs och vattenmyndighetens vägledning (HaV) och utgörs av övergripande ställningstaganden som är vägledande för det fortsatta arbetet med handlingsplaner inom ramen för **VA-planen**. Arbetet har letts av VA-enheten och kommunicerats samt förankrats med kommunledningsförvaltningen, samhällsbyggnadsförvaltningen och andra enheter inom teknik- och fastighetsförvaltningen.

VA-planen är en produkt av dagens förutsättningar och kommer därför att behöva uppdateras efterhand som förutsättningarna förändras och kommunen utvecklas. Det är lämpligt att VA-plan med bilagor ses över och revideras vart femte år.

Botkyrka, maj 2022

Innehåll

Inledning.....	3
Bakgrund	5
Planering för långsiktigt hållbar VA-försörjning.....	6
VA-plan.....	6
Definitioner.....	7
Ansvarsfördelning	8
Den allmänna VA-anläggningen.....	8
Verksamhetsområde	10
Dricksvatten.....	11
Botkyrka Kommuns vattenverk.....	11
Tullinge vattenverk.....	11
Segersjö vattenverk.....	12
Regional vattenförsörjningsplan för Stockholms län	12
Distribution av dricksvatten.....	12
Avloppsvatten	13
Spillvatten.....	13
Himmerfjärdsverket.....	13
Dagvatten.....	16
Botkyrka kommuns dagvattenanläggningar med tillhörande ledningar ..	16
Botkyrka kommuns VA- och dagvattenstrategi.....	17
Riktlinjer för hållbar dagvattenhantering	17
Behov i den befintliga dagvattenanläggningen.....	18
VA-försörjning utanför nuvarande verksamhetsområde	19
VA-utbyggnadsplan.....	20
Plan för enskild VA-försörjning.....	22
Riktlinjer för enskild VA-försörjning	23
VA-behov som konsekvens av förväntade utbyggnadsplaner	24
Hållbarhetsindex	26
VA-ekonomin	28
Särredovisningsprincipen.....	28
Självkostnadsprincipen.....	29
VA-kollektivet och skattekollektivet.....	29
Utmaningar	29
Klimatförändringar.....	29
Ökade miljökrav.....	30
Ökade krav på säkerhet.....	30
En åldrad infrastruktur.....	31
Vidare arbete.....	31
Samverkan	31
Säkerhetsarbete	31
Omorganisation.....	32
Förnyelsebehov av ledningsnätet	32
Nödvattenplan.....	33
Dagvatten.....	33
VA-plan bilaga 3.....	33
Botkyrkas Blå värden med sitt lokala åtgärdsprogram för att uppnå MKN	33
Översvämningar på grund av skyfall.....	34
Enskild VA-försörjning	34
Referenser.....	35

Bakgrund

Botkyrka kommun är en del av Stockholmsregionen. Stockholmsregionen är en av Europas snabbast växande storstadsregioner. Enligt Regional Utvecklingsplan för Stockholmsregionen, RUF 2050 förväntas vi vara minst 3,4 miljoner invånare i Stockholms län år 2050. Den snabba befolkningstillväxten är positiv för regionen, samtidigt som den också för med sig stora utmaningar. För en hållbar utveckling är ambitionen att i första hand koncentrera nya bostäder till regionala stadskärnor genom förtätning i goda kollektivtrafiklägen.

Den regionala utvecklingsplanen har pekat ut knutpunkter i trafiksystemet som ska utvecklas till regionala stadskärnor med tillkommande bostäder och arbetsplatser. Flemingsberg med omland i Botkyrka och Huddinge kommun är en av de utpekade regionala stadskärnorna och för att realisera de regionala ambitionerna har de båda kommunerna en ledande roll.

Botkyrka ska bedriva ett aktivt miljö- och klimatarbete samtidigt som näringslivet expanderar. Antal invånare vid skrivande stund är drygt 95 000 invånare.

Kommunens ambition är att bostadsbyggandet ska öka. I kommunens program för bostadsförsörjning år 2016 står att översiktsplanen för kommunen ger utrymme för 20 000 nya bostäder under de kommande 30 åren. Detta innebär att kommunen ska möjliggöra färdigställande av minst 600 bostäder per år. Utbyggnadstakten av kommunalt VA kommer med föreslagen utbyggnadsplan behöva öka markant.

VA-frågor styrs idag av ett flertal olika lagar. Därför är det viktigt att hanteringen av dessa frågor samordnas. De mest centrala lagarna är miljöbalken, MB, lagen om allmänna vattentjänster, LAV eller ”vattentjänstlagen” och plan- och bygglagen, PBL. Därtill kommer lagstiftningen om markåtkomst och om olika samverkansformer såsom anläggningslagen, AL, ledningsrättslagen, samt lag om förvaltning av samfälligheter. När det gäller dricksvatten tillkommer livsmedelslagstiftningen. Det finns även lagen om extraordinära händelser, LEH vilken innehåller bestämmelser om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. LEH ställer därmed krav på beredskap att hantera uppkomna kriser inom en mängd sakområden, varav dricksvattenförsörjning är ett.

Planering för långsiktigt hållbar VA-försörjning

VA-översikten färdigställdes 2021. Den beskriver hur VA-försörjningen fungerar idag och vilka förändringsbehov som finns. VA-översikten är ett internt arbetsdokument för vatten- och avloppsenheten.

VA- och dagvattenstrategi tillsammans med riktlinjer för hållbar dagvattenhantering motsvarar VA-policy i HAV:s vägledning men är mer detaljerad med avseende på dagvattenfrågor. VA- och dagvattenstrategin och riktlinjerna framtogs i dialog med alla berörda aktörer i kommunen och antogs av Kommunfullmäktige december 2021. Strategin utgör en viktig grund för VA-planen.

Vatten- och avloppsplanen (VA-plan) med bilagor innehåller bland annat kriterier för bedömning av områden som ska omfattas av VA-utbyggnadsplan i befintlig bebyggelse och förväntade utbyggnadsplaner enligt översiktsplan.

Den innehåller även handlingsplaner med de åtgärdsbehov som identifierats för att kunna uppnå målen i VA- och dagvattenstrategin. Teknik och fastighetsnämnden har även fått i uppdrag att årligen rapportera uppföljning av målen till kommunfullmäktige.

ABVA - Inom verksamhetsområde för de olika vattentjänsterna gäller Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412). Bestämmelser och mer specifik information som gäller inom Botkyrka kommun finns i ABVA – Allmänna bestämmelser för användning av kommunens allmänna vatten och avloppsanläggning. ABVA är det regelverk som gäller för Botkyrka kommun och godkändes av Kommunfullmäktige den 27 mars 2014. Dokumentet håller på att ses över och kommer att uppdateras under 2022. Den reglerar bland annat anslutningar till det allmänna VA-nätet. ABVA beskriver även VA-huvudmannens och kundens skyldigheter kring till exempel leverans, VA-installationer och underhåll.

VA-taxa –VA-taxan fastställs varje år. VA-taxan består av två delar, anläggningsavgifter och brukningsavgifter. Anläggningsavgiften är en engångsavgift som betalas i samband med anslutning till det kommunala VA-nätet. Brukningsavgiften är en periodisk avgift som betalas regelbundet varje år för att täcka VA-verksamhetens löpande kostnader som exempelvis drift- och underhåll, ränta och avskrivningar.

VA-plan

VA-planen består av ett huvuddokument samt tre bilagor:

- I Bilaga 1 beskrivs VA-utbyggnadsplanen i befintlig bebyggelse.
- I Bilaga 2 beskrivs VA-behov som konsekvens av kommunens förväntade utbyggnadsplaner.

- I Bilaga 3 följs upp de åtgärder som har listas upp i kommunövergripande dricksvattenutredning. Där beskrivs även vilka aktiviteter som behöver utföras för att uppnå målen i VA- och dagvattenstrategin. Uppföljning av aktiviteterna sker i kommunens planering och uppföljningsverktyg.

Definitioner

Begrepp	Förklaring
HAV	Havs- och Vattenmyndigheten
LAV	Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster
PBL	Lag (2010:900), Plan- och Bygglagen
BBR	Boverkets byggregler – BFS 2020:4
VA	Vatten- och avlopp
VV	Vattenverk
Allmän VA-anläggning	En VA-anläggning över vilken en kommun har ett rättsligt bestämmande inflytande och som har ordnats och används för att uppfylla kommunens skyldigheter enligt LAV.
Anläggningsavgift/Anslutningsavgift	Engångsavgift som fastighetsägare inom verksamhetsområde är skyldiga att betala när förbindelsepunkt för VA upprättats och meddelats fastighetsägaren. Avgiften syftar till att finansiera fastighetens andel i den allmänna VA-anläggningen.
Avloppsvatten	Samlingsnamn för dagvatten och spillvatten
Förbindelsepunkt	Gränsen mellan en allmän VA-anläggning och en VA-installation (fastighetens installation).
BDT-vatten	Bad-, disk- och tvättvatten.
Dagvatten	Vatten som tillfälligt avrinner från markytan eller från annan konstruktion, till exempel regnvatten, smältvatten, spolvatten eller framträngande grundvatten.
Spillvatten	Vatten från hushållsavlopp, WC samt bad, dusch, disk och tvätt.
Kombinerat ledningsnät	När spill- och dagvatten avleds i samma ledning
Tillskottsvatten	Är drän- och grundvatten som läcker in i otäta ledningar, dagvatten som leds in genom felaktigt anslutna rännstensbrunnar, stuprör eller spygatter eller överläckage från trasiga dagvattenledningar.
Förnyelseplanering	Strategisk planering för hur VA-ledningsförnyelsen ska utföras i de närmaste åren.
Bräddning	Innebär att avloppsvatten (till stora delar bestående av dagvatten) släpps ut obehandlat till recipienten vid sådana förhållanden då avloppsledningsnätets eller avloppsreningsverkets kapacitet överskrids, till exempel vid extrema skyfall.
Verksamhetsområde	Verksamhetsområde är det geografiska område inom vilket en eller flera vattentjänster har eller ska ordnas genom en allmän VA-anläggning. Beslut om verksamhetsområde innebär att lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV) samt

	föreskrifter beslutade med stöd av denna lag (VA-taxa, ABVA etc.) blir tillämpliga på förhållandet mellan huvudman för den allmänna VA-anläggningen och fastighetsägare eller annan användare inom området.
Recipient	Vattenområde som är mottagare för renat eller orenat avlopps- och dagvatten. Botkyrkas recipienter finns beskrivna i Botkyrkas vattenprogram ”Botkyrkas blå värden”.

Ansvarsfördelning

Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens övergripande mål samt översiktsplaneringen av mark och vatten i kommunen. Översiktsplan antogs av kommunfullmäktige den 22 maj 2014. Efter en översyn blev planen aktualitetsförklarad av kommunfullmäktige den 26 april 2018. Då beslutades om ändringar som fördes in i ett särskilt dokument.

Översiktsplanen visar hur kommunen vill använda marken och vattnet, var vi kan bygga och var vi behöver värna om det som redan finns. Den tar sikte på framtiden – hur vi vill att kommunen ska utvecklas fram till år 2040.

Översiktsplanen innehåller även riktlinjer för bostadsförsörjningen och fungerar som ett stöd för framtida planering genom att sätta varje plats i ett större och övergripande sammanhang.

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för att anskaffa, bearbeta och iordningställa mark för bostads-, affärs- och industriändamål. I uppdraget ingår även ansvaret för att bygga gemensamma anläggningar för gator, grönområden samt vatten och avlopp (inklusive dagvatten) i exploateringsprojekt.

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar även för detaljplanering, bygglov samt mätning och kartframställning.

Miljö- och hälsoskyddsmyndighets huvudansvar är myndighetsutövning inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Teknik- och fastighetsnämnden ansvarar för kommunens lokalförsörjning och fastighetsförvaltning samt skötsel, underhåll och utbyggnad av vatten och avlopp (inklusive dagvatten).

Teknik- och fastighetsnämnden ser till att VA-huvudmannen levererar rent vatten och avleder avloppsvatten på ett långsiktigt och hållbart sätt. Detta görs i syfte att skydda hälsa och miljön samt bidra till vidareutveckling av Botkyrka kommun.

Den allmänna VA-anläggningen

Av Botkyrka kommuns drygt 95 000 invånare är ca 90 % bosatta inom VA-verksamhetsområdet och har tillgång till den allmänna VA-anläggningen.

Vattenförsörjningen tillgodoses genom leverans från Stockholm vatten och avfall AB, SVOA. Spillvatten inom verksamhetsområdet avleds till Himmerfjärdsverket för rening. Det behandlade vattnet släpps i Himmerfjärden.

Dagvatten inom verksamhetsområdet avleds via diken, dagvattendammar och dagvattenledningar till vattendrag eller sjöar. Viktiga recipienter klassade som vattenförekomster för dagvatten är Uttran, Tumbaån, Aspen, Älvestaån, Tullingesjön, Kagghamraån, Albysjön och Bornsjön.

Beskrivningen av de olika miljöerna kring dessa recipienter samt hur kommunen kommer att agera för att förbättra den aktuella situationen uppströms och nedströms i vattenmiljöerna finns i vattenprogrammet ”Botkyrkas blå värden” samt lokalt åtgärdsprogram för detta.

I Bilaga 3 följs även upp de åtgärder som har listats upp i kommunövergripande dricksvattenutredning 2020 samt beskrivs vilka aktiviteter som behöver utföras för att uppnå målen i VA- och dagvattenstrategin.

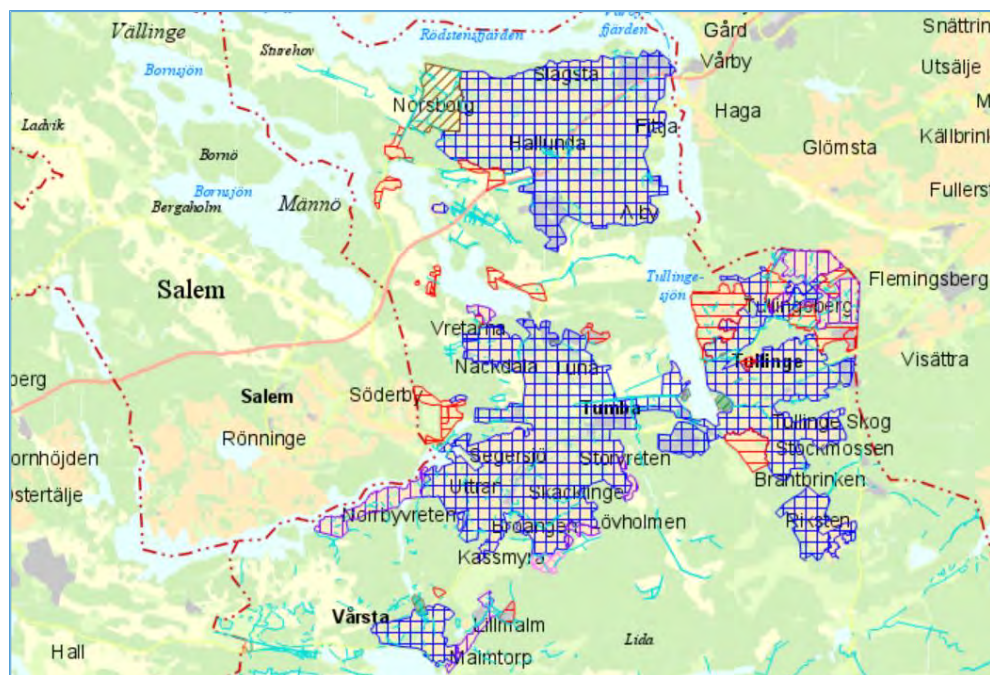

Bild 1. Arbete med inkoppling av nya serviser för avlopp och vatten på befintlig huvudledning. Foto: Mikael Lindroos.

Verksamhetsområde

VA-verksamhetsområdet är det område inom vilket vatten- och avloppsförsörjningen sker genom allmänna VA-anläggningar. Området utgör en juridisk gräns inom vilket vattentjänstlagens bestämmelser gäller. I Botkyrka överensstämmer verksamhetsområdet i stort med detaljplanlagt område.

Kommunfullmäktige beslutar om utökning av VA-verksamhetsområdet och eventuella randfastigheter¹ som anslutits under året.

Karta 1. Verksamhetsområden för den norra sidan för vatten, spillvatten och dagvatten (blå färg). Verksamhetsområden för den norra sidan för vatten och spillvatten (röd och lila färg).

¹ Randfastigheter: fastigheter närmare än ca 200 m från kommunens VA-verksamhetsområden eller planerade VA-utbyggnadsområden.

Karta 2. Verksamhetsområden för den södra sidan för vatten och spillvatten (röd och lila färg)

Dricksvatten

Den allmänna vattenförsörjningen i Botkyrka kommun tillgodoses sedan år 2011 helt och hållet genom leverans från Stockholm Vatten och Avfall AB (SVOA). Råvattnet hämtas i Mälaren och behandlas i Norsborgs vattenverk. Distributionen till Botkyrka sker genom Stockholm Vatten och Avfall med sammanlagt 10 inmatningspunkter i Botkyrka kommuns distributionssystem. Den sammanlagda distribuerade mängden dricksvatten 2021 var ca 7,3 miljoner kubikmeter, omvandlat till ca 20 000 kubikmeter per dygn.

Botkyrka Kommuns vattenverk

Tullinge vattenverk

I oktober 2011 stängdes Tullinge vattenverk efter att PFAS hittats i vattnet. Flera utredningar har gjorts under de senaste åren. I den senaste åtgärdsutredningen framtagen av Tyréns 2019 redogörs vilka möjliga reningsmetoder som kan avlägsna PFAS i vatten för att Tullinge VV ska tas i bruk igen. Kommunens ambition är att åter ta Tullinge VV i drift för ordinarie produktion år 2024 därför utreds de rättsliga konsekvenserna kring förorening av PFAS uppströms Tullinge VV.

Skyddsföreskrifter för Tullinge vattenskyddsområde ska ses över och eventuellt revideras med hänsyn till identifierade risker och hot i risk och sårbarhet analys framtagen av Tyréns 2021.

Enligt vattendomen "Österbygdens vattendom 13/1962" har Tullinge VV kapacitet om 7 500 m³/dygn. Antal anslutna personer i Tullinge är drygt 21 000 år 2021 och enligt befolkningsprognosen år 2027 blir det ca 24 000. Detta innebär att vattenverkets produktion ska vara minst 4 800 m³/dygn för att klara antal anslutna personer enligt prognosen.

Segersjö vattenverk

Segersjö Vattenverk är beläget i Uttran väster om Tumba i Botkyrka kommun. Vattenverket har tidigare varit en del av vattenförsörjningssystemet i Tumba och Grödinge. År 2000 togs vattenverket ur normal produktion. Skyddsföreskrifterna ska ses över under år 2022 och revideras. Planen är att åter ta Segersjö vattenverk i drift för reservvattenförsörjning. Vattendomen medger ett uttag av 2500 m³/dygn.

Regional vattenförsörjningsplan för Stockholms län

Vattenförsörjningen i Botkyrka kommun flätas samman med försörjningen i hela regionen. En regional vattenförsörjningsplan som beskriver hur en långsiktigt hållbar vattenförsörjning kan säkerställas i hela Stockholms län togs fram under 2018. För Botkyrka kommun har Männö, Sandudden-Norsborg, Tullingesjön, Tullingeåsen-Ekebyhov, Riksten, delmagasin Tullinge, Uttran och Vårsta utpekats som vattenresurser av hög regional prioritet för länet vilket innebär att deras kvantitet och kvalitet måste skyddas.

Distribution av dricksvatten

Inom VA-verksamhetsområdet finns ca 323 km vattenledningar för distribution av dricksvatten. För att vidmakthålla ett jämnt och bra tryck i ledningarna finns 15 tryckstegringar, 8 tryckreduceringar och 5 reservoarer i drift.

Kommunen har en god leveranssäkerhet. Trots detta finns risk för störningar, och denna ökar med tilltagande ålder på ledningarna.

Det är av stor vikt att leveranserna fungerar och att eventuella störningar åtgärdas skyndsamt. Detta för att kunna garantera en säker vattenleverans av god kvalitet.

Vattenkvaliteten i ledningsnätet kontrolleras genom provtagning. 2021 togs över 225 planerade prover.

Teknik och fastighetsnämnden fick år 2018 i uppdrag att ta fram en kommunövergripande dricksvattenutredning. Utredningen blev klar den 27 februari 2020. Flera åtgärder har listats upp i utredningen och dessa följs upp i VA-plan bilaga 3.

Bild 2. Spolning av brandpost (för att säkerställa en avstängning). Foto: Mikael Lindroos

Avloppsvatten

Avloppsvatten är ett samlingsnamn för dag- och spillvatten.

Spillvatten

Spillvatten är det förorenade vatten från toalett, bad/dusch, disk, tvätt och industrier som leds till avloppsreningsverken.

Allt spillvatten från Botkyrka kommuns allmänna avloppsanläggning hanteras och renas i Himmerfjärdsverket i Grödinge.

Det allmänna spillvattennätet utgörs av ca 300 km ledning. Spillvattnet avleds i kommunens huvudavloppsledningar och vidare i Syvabs. Spillvatten från den norra delen leds till avloppstunnel för att sedan rinna vidare till Himmerfjärdsverket.

Himmerfjärdsverket

Syvab är ett kommunalt bolag som ägs av tre kommuner; Botkyrka, Salem och Nykvarn, och av två bolag; Stockholm Vatten AB och Telge i Södertälje AB.

Bolaget driver sedan 1974 Himmerfjärdsverket, en avloppsreningsanläggning som består av ett flertal anläggningsdelar för mottagning och rening av avloppsvatten och ett par enheter för mottagning, hygienisering, och behandling av externt organiskt material i en biogasanläggning, en anläggning för uppgradering av biogas till fordonsgaskvalitet och en anläggning för slambehandling vid framställning av bionäring.

Anläggningsdelarna och verksamheten är beläget på södra delen av Näslandet i Botkyrka kommun. Recipienten för renat och behandlat avloppsvatten är Himmerfjärden söder om Näslandet. Recipient för bräddat vatten från Eolshälls pumpstation är Mälaren och recipient för bräddat vatten från Pilkrogs pumpstation är Moraån som rinner ut i Järnafjärden.

Verksamheten har under 2020 omfattat mottagning och rening av avloppsvatten från ägarna, mottagning och behandling av organiska restprodukter, produktion av fordonsgas samt produktion av rötat och avvattnat slam.

Himmerfjärdsverket hade 224 059 pe² som medelvärde för 2020 och antal fysiska personer var 343 892. Antalet anslutna pe 2021 uppgick till 227 183.

För att klara kommande skärpta krav behöver verket byggas om och byggas till. Ombyggnation och nybyggnation av verket pågår från januari 2020 och beräknas fortgå till och med 2026.

I januari 2020 togs det nya tillståndet för fortsatt och utökad verksamhet vid Himmerfjärdsverket i bruk. Tillståndet avser anläggning för: Avloppsrening med tillhörande tunnelsystem, pumpstationer och ledningar. Biologisk behandling av annat avfall än farligt avfall samt framställning av gasformigt bränsle.

Tillståndet medger en maximal belastning om 350 000 pe om året, mottagning och rötning av externt material om maximalt 50 000 ton/år samt produktion av fordonsgas om maximalt 4 000 000 Nm³ /år.

Tillståndet avser även anläggning för mellanlagring av icke farligt avfall och anläggning för förbränning av biogas

Himmerfjärdsverket är Revaqcertifierat³. Ett av syftena med certifieringen är att kunna återföra växtnäringen i slammet till åkermark. För att slammet ska kunna spridas på åkermark måste ett antal certifieringsregler uppfyllas. En regel är att bedriva ett aktivt uppströmsarbete. Syvab har avtal med ägarkommunerna för att detta arbete ska drivas av VA-huvudmannen då VA-anläggningarna ägs av respektive kommun.

² pe: personekvivalente (pe) 70 g BOD₇/person, dag.

³ Revaq; Svenskt vattens certifieringssystem för att minska mängden farliga ämnen till reningsverk.

Bild 3. Provtagning är en del av arbetet för att spåra föroreningar uppströms från reningsverket. Foto: Karina Alvarez

Den sammanlagda avloppsvattenmängden från Botkyrka kommun till Himmerfjärdsverket år 2021 var ca 8,9 miljoner kubikmeter, motsvarande ca 24 400 kubikmeter per dygn. Under år 2021 registrerades två bräddningar av avloppsvatten från ledningsnätet.

Bild 4. Träskor, blöjor, våtservetter, bindor med mera som har spolats ner i toaletten har orsakat stopp i avloppspumpen. Foto: Mikael Lindroos

Dagvatten

Dagvatten är regn- och smältvatten som rinner ner i kommunens rännstensbrunnar från hustak, vägar och grönytor.

Dagvattnet leds framför allt via diken och dagvattenledningar till sjöar och vattendrag. Dagvatten renas i vissa fall i dagvattendammar eller genom lokalt omhändertagande inom kvartersmark innan det tillförs recipienten.

Botkyrka kommuns dagvattenanläggningar med tillhörande ledningar

Kommunens dagvattennät består av cirka 300 km ledningar. Kommunen ansvarar även för underhåll av flera dagvattendammar. Syftet med dagvattendammar är att utjämna flödet och minska föroreningsbelastningen från dagvattnet till mottagande recipienter.

VA-huvudmannen har ansvar för drift och underhåll av totalt 14 dagvattendammar - Maden dagvattenpark, Hamringe, Lovisebergs dammar, Sågdammen, Römossen, Skyttbrink, Trädgårdsstaden, Gårdsdammen, Vårsta dammar, Kassmyrasjön, dammen vid Riksten, Lottalund i Fittja och dammen i Tunabergs industriområdet. Det finns även ett flertal dammar under planering.

VA-huvudmannen ansvarar även för avledning av dagvatten från fastigheter-
nas förbindelsepunkt inom verksamhetsområde för dagvatten.

Bild 5. Anläggning av flytande vattenväxter i Hamringe dagvattenpark. Foto till vänster taget före arbetet, augusti 2021. Foto till höger november 2021. Foto: Karina Alvarez

Botkyrka kommuns VA- och dagvattenstrategi

VA- och dagvattenstrategin har utarbetats av en förvaltningsövergripande arbetsgrupp med deltagande från teknik- och fastighetsförvaltningen, samhällsbyggnadsförvaltningen och kommunledningsförvaltningen där VA-enheten ledde arbetet. VA- och dagvattenstrategin antogs av kommunfullmäktige december 2021.

Den innehåller övergripande mål och strategier samt mått- och målvärden. För att uppnå dessa mål har tagits fram flera aktiviteter som listas upp i bilaga 3. Strategin är ett verktyg för att skapa en hållbar dagvattenhantering. VA- och dagvattenstrategins övergripande mål är följande:

- Säker och långsiktigt hållbar dricksvattenförsörjning
- Driftsäker och långsiktigt hållbar spillvattenhantering
- Långsiktigt hållbar dagvattenhantering
- Långsiktig VA-planering
- Botkyrkaborna och verksamhetsutövare trivs i kommunen
- Kostnadseffektiva processer
- Kompetenta och engagerade medarbetare

Riktlinjer för hållbar dagvattenhantering

Riktlinjen syftar till att skapa en långsiktigt hållbar dagvattenhantering. En hantering som tillgodoser dagens behov av omhändertagande av dagvatten och

samtidigt möter framtida utmaningar, ur såväl kvalitetsperspektiv som kvantitetsperspektiv. Riktlinjerna antogs av kommunfullmäktige december 2021.

För dimensionering och utformning av system för dagvattenhantering vid ny- och ombyggnation (utökad byggnadsarea) ska följande princip gälla:

- Dagvatten ska genomgå mer långtgående rening än enbart sedimentation.
- Allt vatten från hårdgjorda ytor på kvartersmark och allmän platsmark ska ledas till lokala dagvattenanläggningar som kan fördröja de första 20 mm regn.
- Ovanstående nivå ska även försöka uppnås vid större förändringar av befintlig miljö exempelvis i samband med ledningsomläggningar som innebär stora ingrepp i gaturummet och i form av ny- eller ometablering av växtbäddar, med eller utan träd, i gatumiljö.
- Fördröjningsvolym som utformas för försedimentering bör ha en omsättningstid på 12 till 24 timmar.

I Riktlinjerna finns flera exempel för att uppskatta ytbehov ($m^2/100 m^2$ hårdgjord avrinningsyta) och magasinsegenskaper för fördröjnings- och reningssystem.

Behov i den befintliga dagvattenanläggningen

Även i de befintliga dagvattenanläggningarna finns det ett stort behov av att arbeta aktivt med dagvattenfrågan. Det är viktigt att befintliga ledningar och anläggningar som till exempel dammar, översilningsytor, diken, infiltrationsytor etcetera sköts och underhålls så att kapacitet respektive renande och fördröjande funktioner upprätthålls.

Arbetet med det befintliga dagvattensystemet inom riskområden som har identifierats i kommunens klimat och sårbarhetsanalys 2021 tas upp i klimatanpassningsprogrammet. Arbetet med klimatanpassningsprogrammet startas under 2023.

Bild 6. Reparation av en kollapsad dagvattenledning. Foto: Mikael Lindroos

VA-försörjning utanför nuvarande verksamhetsområde

Det finns cirka 1000 enskilda avlopp i kommunen varav ca 400 har inventerats sedan år 2012. Resultat av inventeringen visar att ca 50–60% av de inventerade avloppen behöver åtgärdas. Enligt tillsynsmyndighetens plan är att alla enskilda avlopp ska besökas innan år 2027. Åtgärdstakten är ca 150 stycken om året.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ansvarar för tillsyn över dessa enligt miljöbalken.

VA-utbyggnadsplan

Behovet att ordna VA-försörjning i ett större sammanhang bestämdes först utifrån hälso- och miljökriterier. Följande kriterier har använts för att bedöma behovet:

Kriterier för hälsoskydd: badvattenkvalitet, dricksvattenkvalitet och dricksvattenkvantitet.

Kriterier för miljöskydd: recipientskydd, förutsättningar för enskilda avlopp och förutsättningar att upprätthålla god vattenbalans.

Kriterier för storlek och omfattning: antal fastigheter, andel fastigheter med folkbokförda och behov som finns bland fastigheterna.

Behovet utifrån dessa kriterier har vägts samman i ett poängsystem. Bedömning och poäng för områdena utifrån kriterierna finns i rapporter ”underlag till VA-utbyggnadsplan, *Tyréns 2021*” och ”Näslandet, södra Grödinge, behov av utbyggnad, *Tyréns 2018*”.

Prioriterade områden och tidplaner har samråtts med deltagare från samhällsbyggnadsförvaltningen och kommunledningsförvaltningen. Vid prioritering av områdena togs även hänsyn till domen från mark- och miljödomstolen 2021-03-17, M13574-19. Där står att bedömningen av ”ett större sammanhang” inte enbart kan baseras på antal fastigheter vad gäller de hälsomässiga skälen utan en bedömning måste göras utifrån det behov som finns bland fastigheterna.

Information om prioriterade områdena samt de utmaningar som finns för en VA-utbyggnad finns i VA-plan bilaga 1.

Totalt 4 områden med samlad bebyggelse och behov av VA enligt 6§ har listats upp i tabell 1.

De årtal som anges i anslutning till respektive utbyggnadsområde i tabell 1 anger i de flesta fall tidigast anslutning till kommunalt VA. Förutom Sandviken då kommunen är förelagd att bygga ut VA-nätet senast år 2028 enligt domen från mark- och miljödomstolen.

Beroende på utbyggnadsområdets komplexitet inom det som kallas omvandlingsområden kan det ta flera år från beslut om detaljplan till möjlig anslutning till det utbyggda VA-ledningsnätet. Detta innebär att en VA-utbyggnad är beroende av flera andra projekts genomförande. Utbyggnadsområdets komplexitet kan även innebära att det i vissa fall inte kommer att vara möjligt att ta fram ny detaljplan och att kommunen då kommer att behöva skriva avtal med förvaltare av gemensamhetsanläggningar.

Utmaningar i flera av de områden som pekas ut i bilaga 1 är att de är starkt kuperade och fastigheterna är små. Vilket gör att kraven i PBL och BBR inte går att uppfylla.

Att planera för och genomföra hållbara VA-tjänster i dessa områden medför att målkonflikter behöver hanteras internt i kommunen. Intressen kommer att ställas mot varandra. Utgångspunkten för att ett internt samarbete ska fungera är de ställningstaganden som finns i översiktsplanen.

Kommunfullmäktiges ambition för byggandet på landsbygden tas upp i översiktsplanen. Flera områden som finns i tabell 1 nämns där. Detta innebär att dessa områden eventuellt kommer att behövas detaljplanera på nytt för att kunna reglera och fastställa en lämplig användning av mark- och vattenområden.

En skälig och rättvis ekonomisk fördelning av kostnaderna för en hållbar genomförandet av VA-utbyggnad i dessa områden ska uppnås mellan interna aktörer i kommunen.

Under året har VA-enheten och miljöenheten även tagit fram en prioriteringsordning för övriga områden där det kommer att utredas närmare om det föreligger ett behov enligt 6§ LAV (jmf. 17 § LAV), tabell2.

En tidsplanering för en VA-utbyggnad kommer att tas fram om områdena i tabell 2 bedöms enligt 6§ LAV.

Tabell 1. VA-utbyggnadsplan för områden med behov enligt 6§ LAV

Behov enligt 6§ LAV	bostäder, antal	Tidigast anslutning till kommunalt VA	Kommentarer
Byrsta kvarn	35	2032	Detaljplanen finns för del av Kärrhagen 1:1
Tegelvreten ink Brink	61	2034	Detaljplanen finns.
Getryggen	Ca 120	2030	Detaljplanen finns.
Sandviken	118	2028	Årtal är enligt domen MMÖD 2021-03-17

Karta 3. VA-utbyggnadsplan för områden med behov enligt 6§ LAV, markerat med turkos.

Tabell 2. Utredningsområden

Område	Bostäder Antal
Grönslett/ Björndammen	Ca 60
Hagudden	Ca 13
Långgudden	Ca 8

Plan för enskild VA-försörjning

I VA-utbyggnadsplanen har identifierats områden som är högt prioriterade för VA-utbyggnad. Under denna tid behöver den befintliga VA-försörjningen fungera tillfredsställande. Föroreningsutsläpp från dåligt fungerande avloppsanläggningar måste begränsas, samtidigt som fastighetsägarna inte bör tvingas till stora investeringar som riskerar bli onyttiga när utbyggnaden genomförs.

Följande riktlinjer ska gälla för områden som väntar på kommunal VA-utbyggnad:

- För nya anläggningar eller bristfälliga anläggningar som åtgärdats akut kommer endast tidsbegränsade tillstånd att ges.
- Bedömning av eventuell ersättning av en enskild avloppsanläggning som blir onyttig till följd av utbyggnad av en allmän anläggning görs av VA-huvudmannen. Kommunen följer gällande praxis och ersätter bara slutna tankar. Fastigheten ska ingå i verksamhetsområdet och anläggningen ska ha gällande tillstånd. Verifierade kostnader för material och arbete ersätts. Avskrivningstiden 10 år tillämpas. Kan inte kostnader för anläggningen tillstyrkas tillämpas en schablon för material och arbetskostnader.

I Pålamalm krävs det att WC-avloppet leds till en sluten tank för att anläggningen skall klassificeras som godkänd. BDT-vatten kan hanteras genom valfri markbaserad rening. Anledningen till detta är att området ligger inom Pålamalms vattenskyddsområde som skyddar en grundvattentäkt i Haninge kommun.

I Kungsdalen tillåts inga avloppsanläggningar för hantering av WC-avlopp då grundvattentillgången i området är begränsad. BDT-vattnet kan hanteras genom markbaserad rening.

Riktlinjer för dagvatten

Exploatörer, fastighetsägare och verksamhetsutövare är ansvariga för att ta hand om det dagvatten som uppstår på den egna fastigheten. De ansvarar även för att deras dagvattensystem byggs enligt riktlinjerna för hållbar dagvattenhantering och tillämpar de strategier som beskrivs i VA- och dagvattenstrategi inom sina fastigheter vid ny- och ombyggnation. Tillstånd från tillsynsmyndigheten i kommunen krävs ifall fastigheterna ligger inom vattenskyddsområden. Samråd med VA-huvudmannen sker ifall fastigheterna ligger inom grundvattenförekomster.

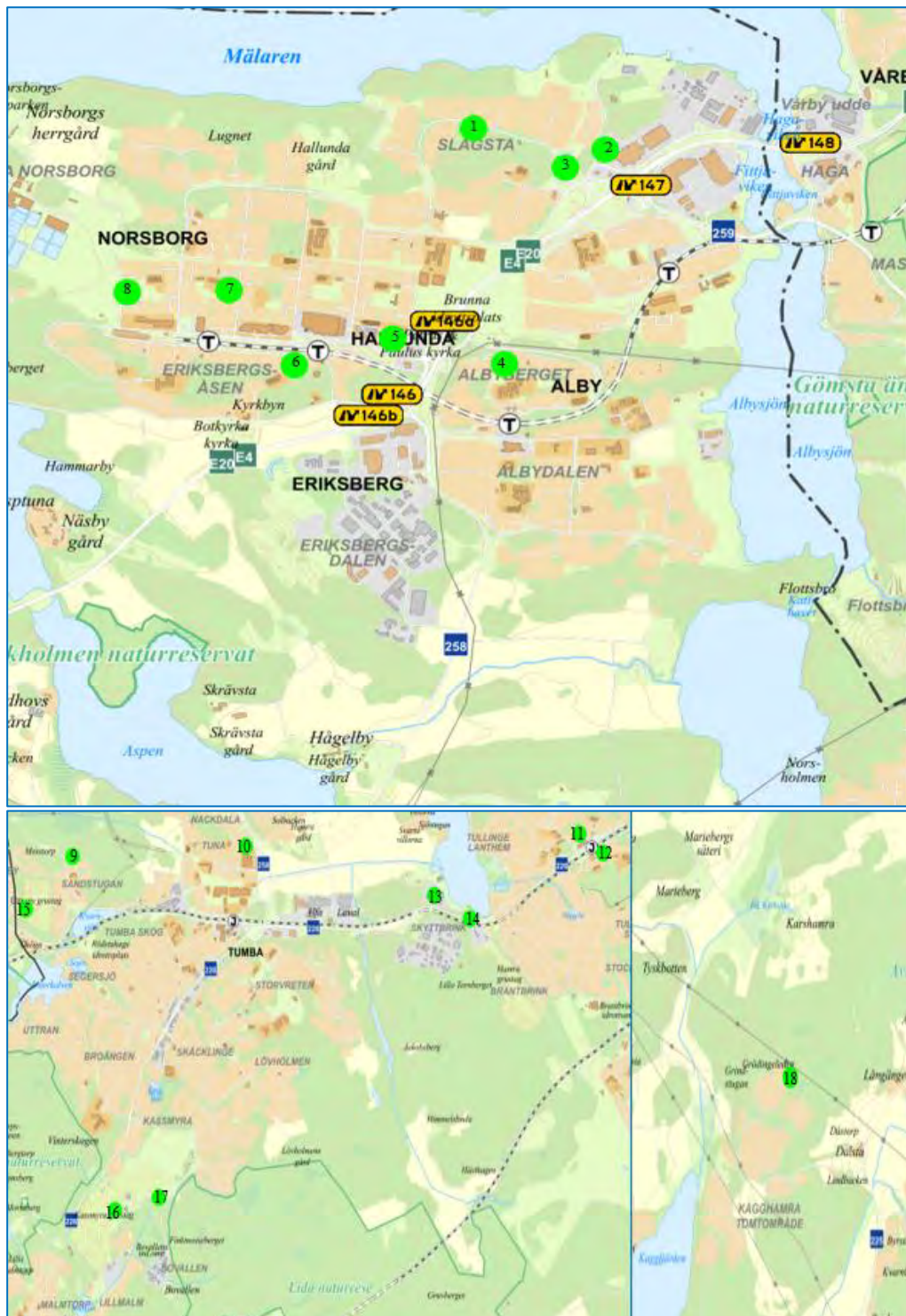

Bild 7. Gårdsdagvattendamm vid Tullinge kyrka. Foto: Mikael Lindroos.

VA-behov som konsekvens av förväntade utbyggnadsplaner

Nedan listas upp de detaljplaner som har fått positiva planbesked och arbetet med dem planeras startas inom de närmaste fem åren. En områdesbeskrivning

samt de VA-utmaningar som kan finnas vid utbyggnad av kommunalt VA finns i VA-planens bilaga 2.

Karta 6. kartan över kommunens förväntade utbyggnadsplaner inom de närmaste 5 åren.

Tabell 3. Områden enligt karta 6.

Område	Kartnummer
Slagstavägen	1
Botvidsgymnasiet 8	2
Växthuset	3
Albyberget	4
Kornet 6	5
Sankt Mikael väg	6
Idun	7
Freja	8
Sommarstugan 1-3	9
Samariten	10
Slätten 1	11
Banslätt 1	12
Tumba 7:230	13
Kajkanten	14
Tumba 7:241	15
Vårsta 3:1	16
Vårsta 1:39	17
Dalsta 4:1	18

De recipienterna som påverkas av den planerade VA-utbyggnaden är Mälaren, Albysjön, Tullingsjön och Kaggfjärden. Mer information om recipienterna samt åtgärderna som kommer att utföras för att uppnå MKN finns i Botkyrkas blå värden (BBV), Vatteninformationssystem Sverige (VISS) och åtgärdsprogrammet för BBV.

Hållbarhetsindex

Hållbarhetsindex (HBI) är en årlig undersökning som syftar till att lyfta det långsiktiga och strategiska perspektivet för VA-verksamheten. Förra årets undersökning (2021) deltog 181 kommuner. Undersökningen ger en samlad långsiktig bedömning av läget i VA-Sverige.

Resultatrapport 2021 visar, liksom tidigare års undersökningar, att VA-organisationerna överlag har god operativ förmåga att leverera vattentjänster med hög kvalitet, leveranssäkerhet och kundnöjdhet på kort sikt. Rapporten visar även att det är nödvändigt att planeringen av reinvesteringar och nyinvesteringar prioriteras.

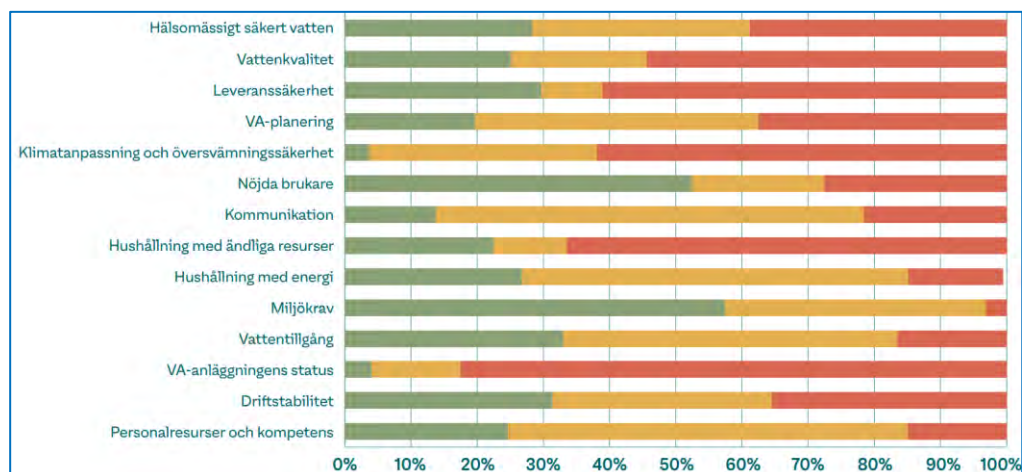

Bild 8. Resultat för 181 deltagande kommuner i hållbarhetsindex 2021.

Hållbarhetsindex utgår ifrån 14 parametrar. Under varje parameter ligger i sin tur ett antal frågor. Frågorna ger upphov till ett färgindex grönt (bra), gult (bör förbättras) eller rött (måste åtgärdas).

Parametrarna värderas utifrån samma färgindex genom en sammanvägning av underliggande frågor. Eftersom hållbarhetsindex ska användas som ett verktyg för det kontinuerliga förbättringsarbetet på flera års sikt motsvarar kravet för grönt inte var man måste vara idag, utan var kommunerna bör vara om 5–10 år.

Botkyrka kommun har deltagit i undersökningen sedan år 2015. Kommunen jobbar aktivt med aktiviteter och åtgärder som återfinns i VA-plan-bilaga 3. Dessa aktiviteter och åtgärder har en direkt påverkan på resultat av parametrarna i Hållbarhetsindex.

	Hållbara tjänster för brukare							Miljömässig hållbarhet				Hållbara resurser		
	Hälsomässigt säkert vatten	Vattenkvalitet	Leveranssäkerhet	VA-planering	Klimatanpassning och över- svämningssäkerhet	Nöjda brukare	Kommunikation	Hushållning med ändliga resurser	Hushållning med energi	Miljökrav uppfylls	Vattentillgång	VA-anläggningens status	Driftstabilitet	Personalresurser och kompetens
2015	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
2016	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
2017	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
2018	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
2019	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
2020	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
2021	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

Tabell 4. Botkyrka kommuns resultat i Hållbarhetsindex 2015–2021.

VA-ekonomin

Botkyrka kommun är VA-huvudman. Kommunen har delegerat VA-huvudmannaskapet till teknik och fastighetsnämnden.

VA-ekonomin bygger på självkostnadsprincipen, vilket betyder att verksamheten inte får gå med vinst och att endast nödvändiga kostnader får tas ut. Finansieringen sker genom avgiftsuttag, VA-taxa, från alla som är anslutna till och brukar den allmänna VA-anläggningen. De kallas för abonnenter och ingår i VA-kollektivet. VA-taxan ska även täcka drift- och underhållskostnaderna för den allmänna VA-anläggningen.

VA-taxan fastställs årligen av kommunfullmäktige.

Enligt vattentjänstlagen (50 §) skall VA-huvudmannen årligen upprätta en separat balans- och resultaträkning för VA-verksamheten (en särredovisning).

Särredovisningsprincipen

Särredovisningen skall återspegla hur VA-verksamhetens intäkter via de taxebaserade avgifterna, VA-taxa, förhåller sig till kostnaderna för att ordna och driva den allmänna va-anläggningen. Det är således huvudmannens uppdrag enligt vattentjänstlagen som skall följas upp med en särredovisning. Av denna anledning är det viktigt att det framgår hur gemensamma kostnader med andra verksamheter inom kommunen har belastat VA-verksamheten (lagkrav) samt att eventuella kostnader och intäkter som uppstått av sidordnad verksamhet framgår av redovisningen.

VA-verksamheten har med andra ord en ”egen ekonomi” som är skild från kommunens övriga verksamheter.

Självkostnadsprincipen

Vattentjänsterna får inte vara vinstdrivande utan ska täcka de kostnader som medförs. Det innebär att avgifterna endast får vara så höga att de täcker nödvändiga kostnader för att ordna och driva VA-anläggningarna. Förutom direkta kostnader för byggande och skötsel av anläggningar och ledningar, är arbetsledning och planering exempel på nödvändiga kostnader. Fondering för framtida investeringar får ske om det finns fastställd investeringsplan där det tydligt framgår vilken åtgärd den avser, kostnaden för denna, tidpunkt för genomförande samt övriga upplysningar som behövs för att bedöma hur stor avsättningen bör vara.

VA-kollektivet och skattekollektivet

Skälet till att särredovisnings- och självkostnadsprincipen är påbjudna i lagen om allmänna vattentjänster. Skattekollektivet utgörs av alla kommuninvånare som betalar kommunalskatt. Dessa skattepengar ska användas till många olika nyttigheter, som vård, skola och omsorg, men också ledning, administration, myndighetsutövning, planering, gatudrift med mera. Även om det inte finns formella hinder att använda skattepengar för att finansiera VA-verksamhet, är det inte vanligt att så sker, eftersom dessa resurser oftast är knappa.

VA-kollektivet utgörs av fastighetsägare som är kopplade till kommunens VA-anläggningar och betalar avgifter till kommunen för detta. Dessa avgifter utgör betalning för tjänster som kommunen utför och är inte en form av skatt. Avgifterna får endast användas till att täcka kostnader som är nödvändiga för VA-verksamheten. Lagen om allmänna vattentjänster gör en tydlig gränsdragning mellan skattefinansierad och avgiftsfinansierad verksamhet. Det bör därför inte finnas någon konkurrens mellan skattekollektivet och VA-kollektivet om investerings- och driftmedel. VA-verksamheten ska vara ett nollsummespel som inte påverkar de åtaganden och investeringsbehov som belastar skattekollektivet.

Utmaningar

VA-huvudmannens uppdrag är att på ett långsiktigt och hållbart sätt leverera rent vatten och hantera avloppsvatten. Detta gör VA-huvudmannen i syfte att skydda hälsa och miljön samt bidra till vidareutveckling av Botkyrka kommun.

Nedanstående utmaningar innebär ökade krav på kommunens vatten- och avloppsverksamhet.

Klimatförändringar

Förändrade nederbördsmonster och temperaturer väntas när klimatet förändras.

Med skyfall menas regn som inte kan hanteras i dagvattensystemet och som orsakar störningar i trafik, skador på bebyggelse och olägenheter för kommuninvånare. Det handlar inte om vad VA-ledningssystemet klarar utan om hur vattnet kan rinna undan på andra sätt via sekundära avrinningskanaler så som vägar.

De ökade skyfallen kan leda till översvämningar samt påverkan på vattentäkter med ökad risk för spridning av smitta och miljöfarliga ämnen. Vid skyfall och översvämningar kan också miljöfarliga och hälsoskadliga ämnen från exempelvis industriområden och deponier lakas ur.

Ökade miljökrav

EU:s ramdirektiv och miljökvalitetsnormerna för vatten ställer allt större miljökrav på kommunerna.

Miljökvalitetsnormen beskriver den vattenkvalitet som ska uppnås och vid vilken tidpunkt det ska vara gjort. Miljökvalitetsnormen är miniminivån.

Kravet innebär att vattenkvaliteten i vattenförekomsterna inte får försämrats. Vattenförekomster med miljökvalitetsnorm innebär att exempelvis vattendrag och kustvatten ska ha en god ekologisk och kemisk status samt att grundvattenförekomster ska ha en god kvalitet- och kvantitetstatus senast år 2027 med vissa undantag. Kommunen har totalt 26 vattenförekomster. 9 sjöar, 3 vattendrag, 4 kustvatten och 10 grundvatten.

Ökade krav på säkerhet

Vatten är vårt viktigaste livsmedel. Inom vattenförsörjningsverksamheten produceras och hanteras uppgifter, som i orätta händer kan skada vattenförsörjningen och därigenom ge upphov till stor skada i samhället i övrigt.

Vatten och avlopp utgör kritiska beroenden för flertalet kommunala verksamheter, där ett långvarigt avbrott kan få allvarliga konsekvenser för bland annat människors liv och hälsa. Kraven på förhöjd IT-säkerhet har höjts där lag (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga tjänster började gälla den 1 augusti 2018 vilken bygger på EU:s NIS-direktiv 2016⁴. Bakgrunden till detta beror på den förändrade situationen i omvärlden. Den nya lagen medför bland annat att dricksvattenproducenter har rapporteringsplikt av IT-incidenter som har haft betydande risk för påverkan av distribution av dricksvatten samt skyldighet att kontinuerligt göra risk- och sårbarhetsanalys angående informationssäkerheten.

⁴ EU:s NIS-direktiv ställer krav på säkerhet i nätverk och informationssystem. Reglerna omfattar leverantörer av samhällsviktiga tjänster såsom t.ex. dricksvattenförsörjning

En åldrad infrastruktur

Förnyelseplaneringen omfattar hela den befintliga allmänna VA-anläggningen. Förnyelse av anläggningen behövs för att säkerställa att den ursprungliga funktionen kan upprätthållas.

Ökande ålder på spillvattenledningsnätet samt mer nederbörd, på grund av klimatförändringar, riskerar att öka mängden inträngande grund- och dagvatten i ledningsnätet. Detta medför ökad risk för mark- och källaröversvämningar.

De kommunala ledningsnäten har en uppskattad genomsnittlig teknisk livslängd på 100 år och en ekonomisk på 50 år. Förnyelsetakten visar hur många meter ledningar som förnyas årligen i förhållande till antalet meter befintliga ledningar. En förnyelsetakt på 100 år motsvarar 1 %. Botkyrka har en hög förnyelsetakt för vatten- och spillvattenledningar i jämförelse med den tekniska livslängden dock blir det inte samma resultat för dagvattenledningar där förnyelsetakten ligger lågt i jämförelse med den tekniska livslängden. För vattenledningar ligger genomsnitt 0,9 % och för spillvattenledningar är 0,7 under de senaste 5 åren. För dagvattenledningar är genomsnitt 0,3 % under de senaste 5 åren.

Prioriteringen av förnyelseobjekt är företrädesvis risk- och konsekvensrelaterade ledningar. Med riskledningar menas ledningar med drift- eller konditionsproblem. Med konsekvensledningar menas ledningar där störningar får stora konsekvenser, bland annat under stora vägar och järnvägar. Vidare ligger störningar tillsammans med mångårig erfarenhet från driftpersonalen till grund för valda projekt. Bland de konventionella pumpstationerna finns det olika behov av renovering. VA-huvudmannen följer sin planering för renovering av pumpstationer.

Vidare arbete

Samverkan

Behov av intern samverkan finns för att kunna uppnå de uppsatta målen som berör vatten i kommunens olika miljöer som grund- och ytvatten samt avledning av avloppsvatten. Under det senaste året har flera samverkansgrupper startats där frågeställningar som berör VA tas upp.

Teknik- och fastighetsnämnden tillsammans med Samhällsbyggnadsnämnden ser på helhetslösningar i syfte att få en långsiktigt hållbar infrastruktur. Dessa beskrivs närmare i bilaga 2 och 3 till VA-planen.

Teknik- och fastighetsnämnden, Samhällsbyggnadsnämnden och Miljö- och hälsoskyddsnämnden behöver strukturera och samordna arbetet med dagvattenfrågorna och de utmaningar som kommunen står inför för att kunna uppnå miljö kvalitetsnormerna för kommunens vattenförekomster.

Säkerhetsarbete

Säkerhetsskyddslagen ställer högre krav än NIS-direktivet som exempelvis innebär att personal inom VA-verksamheten kan komma att säkerhetsprövas

beroende på arbetsuppgifter. På samma sätt arbetar VA-huvudmannen med att ta fram rutiner för en optimal säkerhet i vattenförsörjningen enligt gällande lagar.

Omorganisation

Kommunen ändrade sin organisationsstruktur under 2021. Den nya organisationen ställer högre krav på VA-huvudmannen då denne förvaltar anläggningen ur ett tillgångsägarperspektiv. Syftet med den nya organisationen är att få en mer resurseffektiv organisation. VA-huvudmannen jobbar vidare med framtagning av tydliga ansvarsgränser.

Vi ser att det är viktigt att tänka helhet därmed krävs tätare kontakt med kollegorna som arbetar med VA- och dagvattenfrågor i kommunen.

Förnyelsebehov av ledningsnätet

Kommunen har ett växande behov av att förnya VA:s åldrande ledningsnät. VA-huvudmannen bedriver ett strategiskt arbete för att få ett helhetsperspektiv av förnyelsebehovet de kommande åren. En del i arbetet är att ta fram en förnyelseplan.

Bild 9. Filmning av spillvattenledning är en del av arbetet för framtagande av VAs förnyelseplan. Foto: Mikael Lindroos

Nödvattenplan

Nödvatten är dricksvatten som distribueras på annat sätt än genom ledningsnätet. I en kritisk situation, då många ska förses med nödvatten, måste kommunens ledning fatta beslut om prioriteringar för att de mest sårbara och samhällsviktiga verksamheterna ska få dricksvatten. I en nödvattenplan ska anges vilka som ska prioriteras i en nödsituation samt hur nödvatten ska distribueras till medborgarna. Syftet är att kommunen ska kunna upprätthålla våra verksamheter och finnas till för våra kommunmedborgare även om det blir störningar i vattendistributionen. Arbetet med Nödvattenplan är ett pågående arbete som leds av kommunstyrelsen och beräknas vara klart vår 2022.

Dagvatten

Utmaningar i form av snabbt växande bebyggelsemiljöer och vatten av god kvalitet, i kombination med pågående klimatförändringar och ökad nederbörd, ställer ökade krav på hur dagvattnet ska hanteras.

Dagvattenhanteringen är en viktig del i att skapa ett långsiktigt hållbart samhälle och ansvaret delas av många aktörer. Ansvarsfördelning och finansiering mellan VA-kollektivet och skattekollektivet behöver tydliggöras. Som första steg har kommunen startat, under 2021, projektet ”ansvar och samordning för hantering av dagvatten”. Projektet kommer att vara klart vår 2022. Projektresultaten ska kunna tas vidare och inarbetas i klimatanpassningsprogrammet. I programmet kommer även att finnas förslagna åtgärder inom befintlig bebyggelse.

Inför framtagande av översiktsplanen ska konsekvenserna av ett skyfall beaktas och vägas in i bedömningen av markens lämplighet samt skick på befintliga dagvattenledningar. Detta arbete samt tillämpning av kommunens riktlinjer för en hållbar dagvattenhantering och VA- och dagvattenstrategin kommer att leda till en lyckad hantering av dagvatten i kommunen.

VA-plan bilaga 3

I Bilaga 3 följs upp de åtgärder som har listats upp i kommunövergripande dricksvattenutredning samt beskrivs vilka aktiviteter som behöver utföras för att uppnå målen i VA- och dagvattenstrategin.

Uppföljning av aktiviteterna, åtgärderna samt analys av mått och målvärden sker i kommunens planerings och uppföljningsverktyg. Teknik och fastighetsnämnden har även fått i uppdrag av kommunfullmäktige att årligen rapportera uppföljning av målen som finns i VA- och dagvattenstrategi. Dessa mål är kopplade till aktiviteterna som finns i bilaga 3.

Botkyrkas Blå värden med sitt lokala åtgärdsprogram för att uppnå MKN

Kommunen har krav på sig att år 2027 uppnå miljökvalitetsnormen (MKN) för vattenförekomster där kommunen har rådighet över. Vilket innebär att dessa ska uppnå god status. Botkyrkas blå värden är ett vattenprogram för Botkyrka

kommun vars syfte är att skapa samsyn och samordna kommunens arbete med vatten både internt och med grannkommuner. Under de senaste åren har kommunen drivit projekt tillsammans med Södertälje och Salem kommun. Under 2023 planeras att restaurera sjön Uttran.

Målet med vattenprogrammet är att:

- Skapa förutsättningar för naturliga ekosystem
- Tillgodose Botkyrkabornas behov av dricksvatten
- Skapa förutsättningar för rekreation och fiske
- Öka kunskapen och förståelsen för vatten

Med de planerade åtgärder som finns i åtgärdsprogrammet kommer kommunen bidra till att MKN uppnås. En utvärdering och uppföljning av åtgärderna görs vart femte år. Botkyrka blå värden åtgärdsprogram håller på att revideras under 2022.

Översvämningar på grund av skyfall

Stora och intensiva skyfall kan utgöra en potentiell översvänningsrisk. Vid regn med längre återkomsttider än 10 år räcker inte det kommunala avloppssystemets och dammarnas kapacitet till. I kommunens klimat och sårbarhetsanalys framtagen i augusti 2021 identifierades de allvarligaste riskerna och konsekvenserna av klimatförändringarna. I dokumentet finns även övergripande förslag till prioriterade åtgärder för att minska de identifierade riskerna och öka kommunens robusthet mot klimatförändringar. Analysen kommer att utgöra underlag för Botkyrka kommuns arbete med framtagning av ett klimatanpassningsprogram.

Enskild VA-försörjning

Med strategier, riktlinjer, lokala föreskrifter, avfallshantering samt taxor kan kommunen styra enskild VA-försörjning till en hållbar utveckling. Miljö- och hälsoskyddsnämnden ger kommunen möjlighet att meddela föreskrifter som behövs till skydd mot olägenheter för människors hälsa.

Referenser

- Kommunövergripande dricksvattenutredning, 2020.
- VA-översikt, *uppdaterat 2021*.
- Program för bostadsförsörjning, 2016-03-31.
- Botkyrkas blå värden, *reviderat 2017*.
- VA- och dagvattenstrategi, 2021.
- Riktlinjer för en hållbar dagvattenhantering, 2021.
- ABVA, allmänna bestämmelser för användande av Botkyrka kommuns allmänna vatten och avloppsanläggning, 2014.
- Lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön för Botkyrka kommun, 2009.
- Förstudie VA-utbyggnad Grödinge, *Norconsult 2014*.
- Näslandet, södra Grödinge – behov av VA-utbyggnad, *Tyréns 2018*.
- Underlag till VA-utbyggnadsplan, *Tyréns 2021*.
- Klimat- och sårbarhetsanalys för Botkyrka kommun, *Struktur 2021*.
- Detaljplan för Kungsdalen, Viadmarken, (77–07).
- Detaljplan för Sandvikenområdet inom Näslandet (73–05).
- Dom 2021-03-17, Målnr M13574-19, *Mark- och miljööverdomstolen*.
- Rapport Tullinge VV, utredning av PFAS reningsprocess, *Tyréns 2019*.

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Post Botkyrka kommun, 147 85 TUMBA | **Besök** Munkhättevägen 45
Tel 08-530 610 00 | www.botkyrka.se | **Org.nr** 212000-2882 | **Bankgiro** 624-1061

STYRDOKUMENT I BOTKYRKA KOMMUN

VA-utbyggnadsplan i befintlig bebyggelse, bilaga 1

Strategi
Program
Plan
Policy
Riktlinjer
Regler

Diarienummer: TFN /2021:00259

Dokumentet är beslutat av: Kommunfullmäktige

Dokumentet beslutades den: xx juni 2022

Dokumentet gäller för: Alla nämnder

Dokumentet gäller till den: xx juni 2027

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Dokumentansvarig är: Teknik- och fastighetsnämnden

För revidering av dokumentet ansvarar: Teknik- och fastighetsnämnden

För uppföljning av dokumentet ansvarar: Teknik- och fastighetsnämnden

Relaterade dokument: VA-plan samt bilagor 2 och 3 (Botkyrka kommun 2022), underlag till VA-utbyggnadsplan (Tyréns 2021), Näslandet, södra Grödinge, behov av utbyggnad (Tyréns 2018) och vattenprogrammet "Botkyrkas blå värden" (Botkyrka kommun 2017).

Inledning

Bilaga 1 är en del av Botkyrka kommuns VA-plan. Bilaga 1 beskriver planerade och prioriterade investeringsbehov i VA-utbyggnad i befintlig bebyggelse. Det finns idag cirka 1000 fastigheter med enskild VA-försörjning i kommunen.

Syftet med den planerade VA-utbyggnaden är att uppfylla kommunens skyldigheter och prioritera områdena i utbyggnadsplanen enligt lag (2006:412) om allmänna vattentjänster, förkortad LAV. I 6 § LAV anger att kommunen, om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljö behöver ordnas med vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, ska:

1. bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och
2. se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän VA-anläggning.¹

Vidare är det Länsstyrelsen som utövar tillsynen och får förelägga kommunen att fullgöra skyldigheten enligt 51§ LAV.

De årtal som anges i anslutning till respektive utbyggnadsområde i tabell 2 anger i de flesta fall tidigast anslutning till kommunalt VA. Förutom Sandviken då kommunen är förelagd att bygga ut VA-nätet senast år 2028 enligt domen.

Beroende på utbyggnadsområdets komplexitet inom det som kallas omvandlingsområde kan det ta flera år från beslut om detaljplan till möjlig anslutning till det utbyggda VA-ledningsnätet. Då ett projekts möjlighet till genomförande kan bero av flera andra projekts genomförande bland annat framtagande av detaljplan.

Utbyggnadsområdets komplexitet kan även innebära att det i vissa fall inte kommer att vara möjligt att ta fram ny detaljplan och att kommunen då kommer att behöva skriva avtal med förvaltare till gemensamhetsanläggningar.

Botkyrka, maj 2022

¹ 6 § lag (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Innehåll

Inledning	3
Innehåll.....	4
Bedömningar	5
<i>Tabell 1. Områden med befintlig bebyggelse och respektive bedömning</i>	6
Planering	8
Byrsta, Tegelvreten, Getryggen.....	8
Sandviken	9
Grönslätt/Björndammen, Långudden och Hagudden	10

Bedömningar

Kommunen ska enligt 6§ lagen om allmänna vattentjänster (LAV) bedöma om det behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för befintlig och blivande bebyggelse.

Bedömningen av ”ett större sammanhang” kan inte enbart baseras på antal fastigheter vad gäller de hälsomässiga skälen utan en bedömning görs utifrån det behov som finns bland fastigheterna.

I följande avsnitt redovisas områden med befintlig bebyggelse utanför nuvarande verksamhetsområde där behovet av vattenförsörjning och avlopp enligt 6§ LAV har bedömts.

Behovet har utretts vid olika tillfällen under de senaste åren. De flesta av dessa områden har bedömts i någon av dessa utredningar:

1. Förstudie VA-utbyggnad Grödinge, Norconsult 2014.
2. *Näslandet, södra Grödinge – behov av VA-utbyggnad*, Tyréns 2018.
3. *Underlag till VA-utbyggnadsplan, Tyréns 2021*.

I tabell 2 anges för vilka områden utredningen har visat ett behov av allmän VA-försörjning enligt 6§ LAV.

Under de senaste åren har VA-enheten och miljöenheten även tagit fram en prioriteringsordning för övriga områden. En närmare utredning kommer att göras på dessa områden för att bedöma om det föreligger ett behov enligt 6§ LAV (jmf. 17 § LAV), tabell 3.

En tidsplanering för en VA-utbyggnad kommer att tas fram om områdena i tabell 3 bedöms enligt 6§ LAV.

Tabell 1. Områden med befintlig bebyggelse och respektive bedömning

Område	Kartnr	Utredning referens	Behov enligt 6§ LAV	Utredningsområde
Bröta	1	2	-	-
Byrsta kvarn	2	2	Ja	-
Dalsta	3	2	-	-
Frinsö	4	-	-	-
Getryggen	5	1	Ja	-
Grönslätt/ Björndammen	7	1	-	Ja
Hacksjö- området	8	-	-	-
Hagudden	9	2	-	Ja
Kungsdalen	10	2	-	-
Långudden	11	2	-	Ja
Norrga	12	2	-	-
Näs by	13	1	-	-
Pålamalm stugområde	14	2	-	-
Radön	15	-	-	-
Rikstens sä- teri Golfba- nan	16	2	-	-
Sandviken	17	1	Ja*	-
Skälby	18	2	-	-
Sturehov	20	2	-	-
Tegelvreten	21	2	Ja	-
Uringe	22	2	-	-
Vretaberg- Ensta	23	2	-	-

* enligt dom 2021-03-17 i Mark- och miljööverdomstolen

Planering

Planeringsunderlag för områden med behov enligt 6§ LAV samt utredningsområden redovisas i Tabell 2 respektive Tabell 3 nedan.

Tabell 2. VA-utbyggnadsplan för områden med behov enligt 6§ LAV

Behov enligt 6§ LAV	Bostäder Antal	Tidigast anslutning till kommunalt VA	Kommentarer
Byrsta kvarn	35	2032	Detaljplanen finns för del av Kärrhagen 1:1
Tegelvreten ink Brink	61	2034	Detaljplanen finns.
Sandviken	118	2028	Enligt domen 2021-03-17.
Getryggen	Ca 120	2030	Detaljplan finns.

Tabell 3. Utredningsområden

Område	Bostäder Antal
Grönslätt/ Björndammen	Ca 60
Hagudden	Ca 13
Långudden	Ca 8

Byrsta, Tegelvreten, Getryggen

Dessa områden bedömdes i *Underlag till VA-utbyggnadsplan* (Tyréns 2021) ha ett visst behov av vattenförsörjning och avlopp i ett större sammanhang, dock inte i samma utsträckning som Kagghamra. Planerad bebyggelse i Byrsta medför att behovet ökar något.

Efter VA-utbyggnad i Kagghamra bedöms dock den tillgängliga kapaciteten vara begränsad. Anslutning av Byrsta med tillkommande bebyggelse samt Tegelvreten skulle medföra att kapaciteten via Kagghamra är fullt utnyttjad. Om ytterligare bebyggelse skulle anslutas i framtiden, kräver detta sannolikt stora investeringar i utökad kapacitet alternativt att lösningar med vattensbesparande teknik tillämpas.

Inför VA-utbyggnad i Byrsta och Tegelvreten behöver kapacitetstaket för vatten och spillvatten fastställas. Vidare bör en dagvattenutredning genomföras för berörda områden.

Utredningen från 2018 visar att Getryggen inte har behov av allmän VA-försörjning enligt 6§ LAV (Tyréns 2018). Då området består mest av fritidshus. VA-huvudmannen gjorde en ny samlad bedömning i samråd med Länsstyrelsen 2022. I bedömningen togs hänsyn till den betydande påverkan från de enskilda avlopp som finns i området, enligt VISS, samt dricksvattenkvalitet från brunnarna som försörjer minst 28 personer genomsnitt per år och mer än 50 personer under sommartiden.

Områden med ökad risk för ras och skred finns i Vårsta-Grödinge där Getryggen ligger, men dessa sammanfaller i mindre utsträckning med omfattande befintlig bebyggelse. Hänsyn till det ska tas i samband med utredning av dagvattenhantering.

Den planerade VA-utbyggnaden bidrar att rena vatten i recipienterna Hallsfjärden, Näslandsfjärden och vattenförekomsten Kaggfjärden. Mer information om recipienterna och vattenförekomsten finns i Botkyrkas blå värden.

Sandviken

Efter föreläggande från Länsstyrelsen samt prövning i mark- och miljödomstolen och i mark- och miljööverdomstolen är Botkyrka kommun ålagd att senast år 2022 bestämma verksamhetsområde för vatten och spillvatten för Sandviken och senast år 2028 bygga ut den allmänna anläggningen. I utredningen enligt 2014 förutsätts att så kallat lokalt omhändertagande av dagvatten ska tillämpas även fortsättningsvis. En dagvattenutredning för berört område behöver därför utföras.

Mark- och miljööverdomstolen bedömning är att en allmän va-anläggning kan förhindra eller åtminstone väsentligt motverka att Näslandsfjärden och Himmerfjärden inte når upp till miljökvalitetsnormen god ekologisk status. Att det krävs en central lösning med gemensamma brunnar för att kunna tillgodose områdets behov av dricksvatten tyder på att vattenförsörjningen behöver lösas samlat.

Denna VA-utbyggnad kommer att bidra renare vatten i recipienterna Näslandsfjärden och Himmerfjärden. Mer information om recipienterna finns i Botkyrkas blå värden.

Karta 2. VA-utbyggnadsplan för områden med behov enligt 6§ LAV, markerade med turkos.

Grönslätt/Björndammen, Långudden och Hagudden

Områden Grönslätt/Björndammen utreddes under 2014 om behov föreligger för att bygga ut VA-nätet till dessa områden. Bedömningen redovisas i utredningen *Förstudie VA-utbyggnad Grödinge* (Norconsult 2014).

Bedömningen från utredningen 2014 granskades vidare under 2018. Utredningen 2018 visar att områdena inte har behov av allmän VA-försörjning enligt 6§ LAV (Tyréns 2018).

Områden klassas som utredningsområden då områdenas karaktär, statusklassningar i Himmerfjärden och icke inventerade enskilda avlopp gör att det kan finnas risker för påverkan av fosfor och kväve i mark eller vatten på långsikt. Därmed finns det behov att utreda områdena vidare.

En tidsplanering för en VA-utbyggnad kommer att tas fram om områdena bedöms enligt 6§ LAV.

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Post Botkyrka kommun, 147 85 TUMBA | **Besök** Munkhättevägen 45
Tel 08-530 610 00 | www.botkyrka.se | **Org.nr** 212000-2882 | **Bankgiro** 624-1061

STYRDOKUMENT I BOTKYRKA KOMMUN

VA-behov som konsekvens av förväntade utbyggnadsplaner, bilaga 2

Strategi
Program
Plan
Policy
Riktlinjer
Regler

**LÅNGT
IFRÅN LAGOM**

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Diarienummer: TFN /2021:00259
Dokumentet är beslutat av: Kommunfullmäktige
Dokumentet beslutades den: xx juni 2022
Dokumentet gäller för: Alla nämnder
Dokumentet gäller till den: xx juni 2027

Dokumentansvarig är: Teknik- och fastighetsnämnden

För revidering av dokumentet ansvarar: Teknik- och fastighetsnämnden

För uppföljning av dokumentet ansvarar: Teknik- och fastighetsnämnden

Relaterade dokument: VA-plan och bilagor 1 och 3 (Botkyrka kommun 2022), VA- och dagvattenstrategi och riktlinjerna för en hållbar dagvattenhantering (Botkyrka kommun 2021). Vattenprogrammet "Botkyrkas blå värden" (Botkyrka kommun 2017).

Inledning

Bilaga 2 är en del av Botkyrka kommuns VA-plan. Bilaga 2 beskriver VA-behov som konsekvens av Botkyrkas förväntade kommande utbyggnadsplaner inom de närmaste 5 åren.

Botkyrkas översiktsplan 2014 aktualitetsförklarade den 26 april 2018. I översiktsplanen pekas ut 27 områden som särskilda förändringsområden. Status av flera detaljplaner inom dessa områden ligger under pågående- och genomförandeskede.

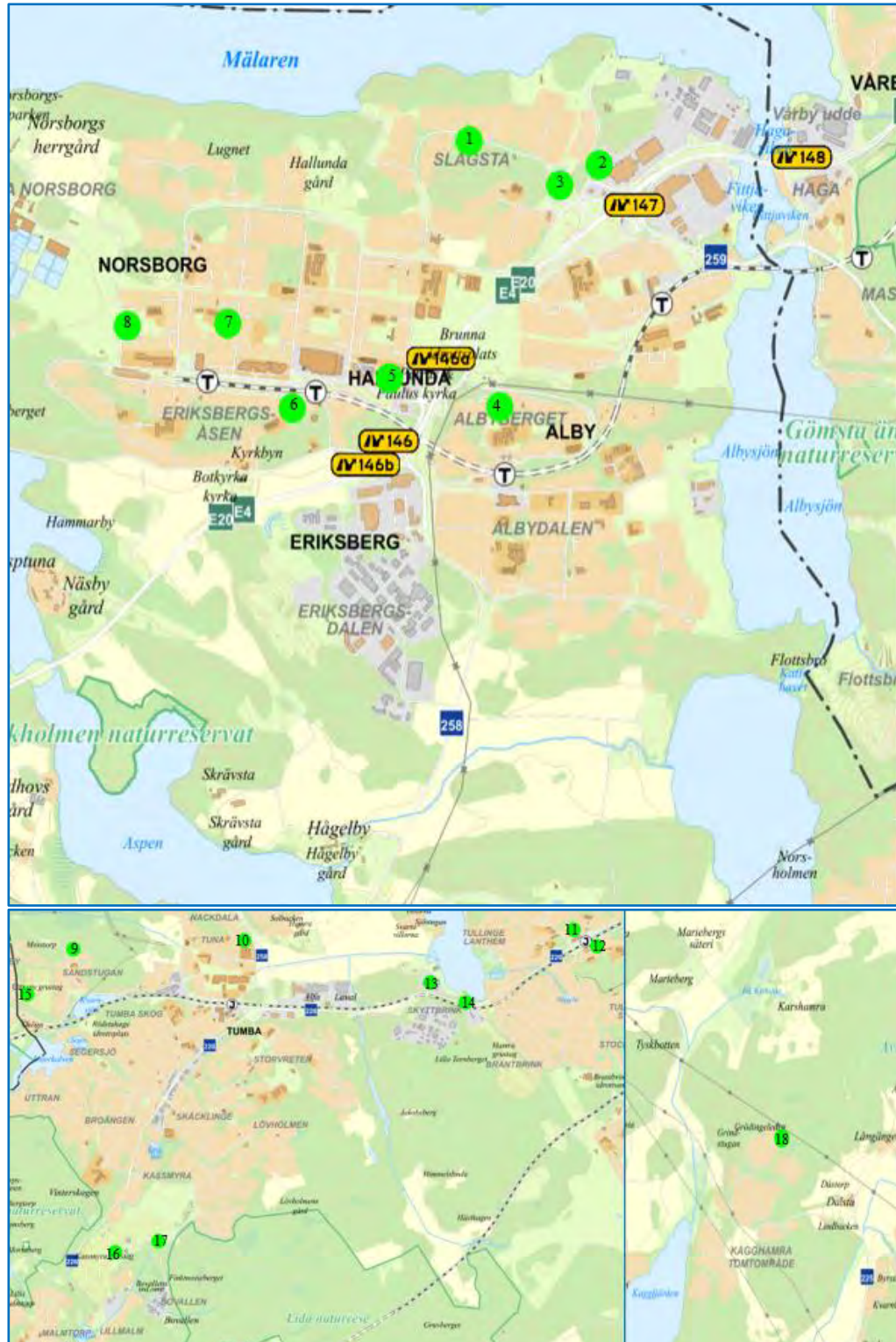
Denna bilaga berör detaljplaner som har fått positiva planbesked dock arbetet med detaljplan inte har startats än. Bilagan beskriver även de VA-utmaningar som kan finnas vid utbyggnad av kommunalt VA inom dessa områden.

Botkyrka, maj 2022

Innehåll

Inledning	3
VA-behov som konsekvens av Botkyrkas förväntade kommande utbyggnadsplaner	5
Områdesbeskrivning	6
Slagstavägen	6
Botvidsgymnasiet 8	7
Växthuset	7
Albyberget	7
Kornet 6	8
Sankt Mikael väg	8
Idun	9
Freja	9
Sommarstugan 1–3	10
Samariten	10
Slätten 1	10
Banslätt 1	11
Tumba 7:230	11
Kajkanten	11
Tumba 7:241	12
Vårsta 3:1	12
Vårsta 1:39	13
Dalsta 4:1	13

VA-behov som konsekvens av Botkyrkas förväntade kommande utbyggnadsplaner

Karta 1. karta över kommunens förväntade utbyggnadsplaner inom de närmaste 5 åren.

Tabell 1. Områden enligt karta 1

Område	Kartnummer
Slagstavägen	1
Botvidsgymnasiet 8	2
Växthuset	3
Albyberget	4
Kornet 6	5
Sankt Mikael väg	6
Idun	7
Freja	8
Sommarstugan 1-3	9
Samariten	10
Slätten 1	11
Banslätt 1	12
Tumba 7:230	13
Kajkanten	14
Tumba 7:241	15
Vårsta 3:1	16
Vårsta 1:39	17
Dalsta 4:1	18

De recipienterna som påverkas av den planerade VA-utbyggnaden enligt tabell 1 är Mälaren, Albysjön, Tullingesjön och Kaggfjärden. Mer information om recipienterna finns i Botkyrkas blå värden samt vatteninformationssystem Sverige (VISS).

Områdesbeskrivning

Slagstavägen

Området ligger i Hallunda-Norsborg vid Slagstavägen. Enligt kommunens översiktsplan är området utpekad som gles stadsbygd. Området är inte utpekad som ett specifikt förändringsområde. I större sammanhang är stora delar av parkmarken öster om Persiljan 1 utpekad som nyckelbiotop av Skogsstyrelsen vilket innebär att det kan finnas höga naturvärden.

Den förväntade utbyggnadsplanen inom de närmaste 5 åren är 40 bostäder

VA-behov

Det finns en lågpunkt¹ som ligger mot Lavendelvägen på södra sidan av Slagstavägen. Lågpunkten är utpekad som översvämningssyta i samband med skyfall och det finns flera naturliga avrinningsstråk ner från Slagstaberget, vilket betyder att dagvattenfrågor behöver utredas närmare och samordnas med planområden för Botvidsgymnasiet 8 och Växthuset.

¹ platser med sänkor där vatten kan ansamlas efter ett kraftigt regn

Botvidsgymnasiet 8

Planområdet ligger i Slagsta. Detaljplan Fittja XXI (56-21.2-1) upprättad den 3 juli 1973 gäller för området. Genomförandetiden för detaljplanen har gått ut. Enligt översiktsplanen vill kommunen utveckla en blandad stadsmiljö med medel tät stadsbygd.

Utbyggnadsplanen inom de närmaste fem åren är 250 bostäder.

VA-behov

Det finns minimala förutsättningar för LOD inom området. Dagvattenfrågan bör samordnas med planområden för Slagstavägen och Växthuset.

Den befintliga allmänna VA-anläggningen nordväst om det aktuella området har begränsad kapacitet därför ska avledning av spillvatten ske till den östra sidan. En kapacitetsutredning behöver göras för att säkerställa förslaget ovan.

Växthuset

Fastigheten är belägen i stadsdelen Slagsta och ligger i stadsdelens entré mot motorvägen E4/E20. För fastigheten gäller detaljplan E54-48 X från år 2007. Genomförandetiden för detaljplanen har gått ut. Angiven markanvändning är handelsträdgård och idag bedriver företaget Plantagen verksamhet där.

Det gröna stråket norr om fastigheten Växthuset 1 och söder om befintliga bostäder, i ost-västlig riktning, är viktigt för det lokala djurlivet och för gång- och cykeltrafikanter. Den framtida inriktningen bör samspela med utvecklingen av Slagsta strand och Brunna.

Den förväntade utbyggnadsplanen inom de närmaste 5 åren är 130 bostäder

VA-behov

Dagvattenfrågan bör samordnas med planområden för Botvidsgymnasiet 8 och Slagstavägen.

Den befintliga pumpstationen inom det aktuella området har rustats upp under de senaste tio åren. Det kan behövas en stor ombyggnation om den förväntade utbyggnadsplanen ansluter sig till den.

Albyberget

Området ligger på Albyberget, längs med Tingsvägen, i Alby. På platsen finns idag en markparkering och ett parkeringsdäck. På den västra sidan finns en bostadsgård som korsas av en allmän gång- och cykelväg som leder vidare åt nordost. Befintliga lamellbostadshus är byggda under 70-talet och är i sju eller åtta våningar. Väster om området ligger det nybyggda Tingstorget och Albys tunnelbanestation.

Den förväntade utbyggnadsplanen inom de närmaste fem åren är 140 bostäder.

VA-behov

Flera utmaningar listas upp i förslag till detaljplan för Tingstorget. Planområdet ligger inom yttre skyddszon för Östra Mälarens vattentäkter därför ska hantering av dagvatten följa de kraven som är fastställda i skyddsföreskrifterna.

Det aktuella området är högt beläget därför finns en tryckstegringsstation som förser området med vatten. En kapacitetsutredning på tryckstegringsstationen behöver göras så att båda tryck och flöde kan upprätthållas.

Enligt klimat och sårbarhetsanalys 2021 finns det risker för översvämning Nordväst om Albyberg därför ska dagvatten inom det aktuella området fördröjas innan de leds vidare till dagvattensystemet.

Kornet 6

Området ligger norr om Hallundas tunnelbanestation. För området gäller stadsplan för del av Hallunda VIII från 1981-11-26 och detaljplan för del av Hallunda centrum från 1999-07-06. Genomförandetiden för planerna har gått ut.

Den 10 december 2019 uppdrogs samhällsbyggnadsförvaltningen av samhällsbyggnadsnämnden att ta fram ett planprogram för Hallundavägen. Planprogram för Hallundavägen syftar till att utveckla den fysiska miljön med offentliga platser och förtätningar längs Hallundavägen och i intilliggande kvarter.

Programområdet, där kornet 6 ingår, bedöms utveckla totalt med cirka 1000 nyproducerade lägenheter. I linje med kommunens översiktsplan ska de nya bostäderna komplettera befintlig bebyggelse i form av upplåtelseform, storlek och utförande.

VA-behov

Dagvattenutredningar för planprogrammet ska tas fram. Enligt klimat- och sårbarhetsanalys finns det risker för översvämning nordost om den förväntade utbyggnadsplanen.

Sankt Mikael väg

Området ligger på Eriksbergsåsen söder om Hallunda. Stadsplan för del av Eriksberg, Eriksberg III (1971) gäller för området, med ändamålen bostäder, barnstuga samt natur. Genomförandetiden har löpt ut därmed behövs en ny detaljplan för den förväntade utbyggnadsplanen.

Översiktsplanens intention för området är kompletteringsbebyggelse med attraktiva bostäder i varierade boendeformer, samt upprätthållna gröna

kopplingar. Platsen ligger nära intill det specifika förändringsområdet Hallunda centrum och Hallundavägen. Förslaget går huvudsakligen i linje med översiktsplanen. Utbyggnadsplanen inom de närmaste fem åren är 100 bostäder.

VA-behov

Riskledningar² kan finnas inom detaljplanelagt området. Dagvattenlösningar ska samordnas med intilliggande detaljplaner.

Det aktuella området är högt beläget därför finns en tryckstegringsstation som förser området med vatten. En kapacitetsutredning på tryckstegringsstationen behöver göras så att båda tryck och flöde kan upprätthållas.

Idun

Området för den föreslagna förtätningen utgörs idag av medeltät stadsbygd. Enligt Botkyrkas översiktsplan vill kommunen se mer förtätning i detta område.

Utbyggnadsplanen inom de närmaste fem åren är 250 bostäder som innefattar lägenheter, radhus och studentlägenheter. Förslagen ska även möjliggöra parkering i garage. Ny bebyggelse föreslås på befintliga parkeringsytor och på platser med befintlig komplementbebyggelse. Förslagen bebyggelse varierar i skala mellan radhus i två våningar och flerbostadshus i upp till åtta våningar.

VA-behov

Kapacitetsutredning för spillvattenledningar behöver göras.

Freja

Förslaget planområde omfattas av gällande stadsplan för del av Norsborg, Norsborg II, 53-03-1 som är upprättad 1968. Huvudsaklig användning för det aktuella området är bostäder och byggnadskvarter. En del av fastighet Hallunda 4:9 är redan planlagd för parkering för förskolan Anemonen enligt detaljplan för förskolan Anemonen (antagen 12 juni 2018). Planområdet ligger 500 meter från Norsborg centrum och gränsar till förskolan Anemonen. I närheten finns ett flertal lekplatser och ett stort naturområde norrut. Platsen lämpar sig väl för nya bostäder i och med närheten till kollektivtrafik och service.

Den förväntade utbyggnadsplanen inom de närmaste fem åren är 250 bostäder.

VA-behov

Kapacitetsutredning för spillvattenledningar behöver göras.

² ledning med både hög sannolikhet för, och hög konsekvens vid driftavbrott eller bristande funktion.

Sommarstugan 1–3

Området ligger i Uttran, väster om Tumba. Detaljplan Sandstugan (60–35) från 2014-11-03 gäller för området, med genomförandetid fram till 2024-11-03.

Den förväntade utbyggnadsplanen består av två flerbostadshus i stället för planlagda tre villor. Utbyggnadsplanen inom de närmaste fem åren är 25 bostäder.

VA-behov

Den befintliga dagvattenutredningen för området ska utvecklas utifrån nytt bebyggelseförslag samt VA- och dagvattenstrategi och riktlinjerna för hållbar dagvattenhantering.

Planområdet ligger inom sekundär skyddszon i Segersjö vattenskyddsområde och dess skyddsföreskrifter ska följas.

Det pågår en utredning om vattentrycket i området. Utredningen bör utvecklas med den planerade utbyggnadsplanen för att kunna säkerställa en optimal relation mellan tryck och flöde i området.

Samariten

Fastigheten Samariten 1 är belägen i ett centralt och kollektivtrafikhärläge. Förslaget är förenligt med översiktsplanen som anger att fastigheten kan utvecklas med en medeltät stadsbygd. Den aktuella fastigheten, Samariten 1, ligger cirka 700 m från Tumba centrum.

Den förväntade utbyggnadsplanen är 450 bostäder.

VA-behov

Resultat från skyfallskarteringen visar att hela den kulverterade sträckan mellan Kvarnsjöns utlopp och Hågelbyleden är utsatt för översvänningsrisk. Dagvattenutredning måste ta hänsyn till översvänningsrisker i närheten av den förväntade utbyggnadsplanen.

Kapacitetsutredning för spillvattenledningar behöver göras.

Slätten 1

Fastigheten Slätten 1 ligger i centrala Tullinge och innehåller centrumbyggnad med bland annat affärer, bibliotek, medborgarkontor och bostäder. Förutom centrumbyggnad finns även en parkeringsplats samt en mindre enplansbyggnad som ligger på gårdssidan av fastigheten.

Den förväntade utbyggnadsplanen består av 100 bostäder därför finns behov av en ny detaljplan.

VA-behov

Kapacitetsutredningar för avlopp- och dagvattenledningar behöver göras. Dagvattenlösningar bör samordnas med den förväntade utbyggnadsplanen för Banslätt 1.

Banslätt 1

Fastigheten Banslätt 1 ligger i centrala Tullinge och innehåller en befintlig byggnad, det så kallade Samhallhuset. Enligt gällande detaljplan från år 1971 är fastigheten planlagd för småindustri och kontor. Därför finns behov av en ny detaljplan för utbyggnad av bostäder.

Den planerade utbyggnadsplanen består av 100 bostäder som kommer att byggas på aktuell del av fastigheten.

VA-behov

Utredningar av dagvattenhantering och skyfallshantering behöver göras. Det finns idag risk för översvämning intill den befintliga byggnaden, framför allt på den nordöstra sidan. Inom detaljplanearbetet ska hänsyn till riskledningar tas då området ligger nära järnvägen och Huddingevägen.

Tumba 7:230

Området är i kommunens översiktsplan utpekade som en kommande lämplig bostadsmiljö, men där även sammankopplat med en eventuell framtida omdragning av vägen, ”förbifart Tullinge”. Den förväntade utbyggnadsplanen omfattar bostäder, kontor, butik bland annat.

Antal bostäder som planeras i dagsläget är det ca 60 bostäder.

VA-behov

Tumba 7:230 ligger inom den yttre skyddszonen för Tullinge vattentäkt. Detta innebär att skyddsföreskrifterna för vattenskyddsområdet ska följas. I området där det planeras att byggas finns det potentiellt risk för ras och skred. Fördjupade undersökningar för markerosioner enligt skredkommission ska göras.

Kajkanten

Området är utpekade som förändringsområde i översiktsplanen ÖP. Enligt ÖP ska det vara gles stadsbygd på denna plats. Fastigheten är belägen vid Tullingesjöns sydvästra strand. För området gäller två detaljplaner som anger hamnområde och vattenområde som får överbyggas.

Den förväntade utbyggnadsplanen inom de närmaste sex åren är 230 bostäder.

VA-behov

Den förslagna bebyggelsen ligger inom Tullinges inre vattenskyddsområdet. Lösningar för hantering av dagvatten ska uppfylla de kraven som finns i föreskrifterna för Tullinge vattenskyddsområdet.

Vidare ligger området inom översvämningensriskområde för Mälaren och inom de av SGU utpekade aktsamhetsområdena inom kommunen. Detta innebär att det finns potentiellt ökad risk för ras och skred. Fördjupade undersökningar för markerosioner enligt skredkommission ska göras.

Enligt Länsstyrelsens rekommendationer för lägsta grundläggningsnivå för ny bebyggelse vid Mälaren med hänsyn till risken för översvämning så gäller för ny sammanhållen bebyggelse att denna behöver placeras 2,7 meter över havet för den beräknade högsta vattennivån (RH2000). Det innebär att föreslagen bebyggelse bör anpassas till dessa rekommendationer.

Tumba 7:241

Området är beläget väster om Sandstugan och består idag till största del av en grustäkt. I väster gränsar fastigheten mot Salems kommun.

Det föreslagna området är inte detaljplanelagt. I översiktsplanen är området utpekade som förändringsområde med gles stadsbygd. Kommunen vill se en bostadsutbyggnad i grustäktområdet efter det att täkten avslutats.

I dagsläget är det oklart antal bostäder som kommer att byggas inom detaljplanen.

VA-behov

Planområdet ligger inom yttre skyddszon för Segersjö vattentäkter därför ska hantering av dagvatten uppfylla de kraven som är fastställda i skyddsföreskrifterna.

Den befintliga allmänna VA-anläggningen inom det aktuella området har begränsad kapacitet. En kapacitetsutredning behöver göras för den befintliga pumpstationen i området.

Vårsta 3:1

Området är beläget i Vårsta, strax söder om Kassmyra grustag. Inom området för detaljplan finns en tillfällig förskola samt naturmark. Norr om området finns en till stora delar nedlagd grustäkt, Kassmyra grustag, samt ett antal industriella verksamheter.

I dagsläget är det oklart antal bostäder som planeras att byggas. Ingen befintlig detaljplan finns för de föreslagna områdena för detaljplan.

VA-behov

En del av planområdet ligger inom yttre skyddszon för Segersjö vattentäkter därför ska hantering av dagvatten uppfylla de kraven som är fastställda i skyddsföreskrifterna.

En kapacitetsutredning behöver göras på den befintliga VA-anläggningen i närliggande områden.

Vårsta 1:39

Området är beläget strax öster om Kassmyra grustag och norr om Vårsta. Fastigheten är idag bebyggd med en villa. Det föreslagna området är inte detaljplanelagt. I översiktsplanen är området utpekade för gles stadsbygd.

I dagsläget är det oklart antal bostäder som kommer att byggas inom detaljplanen.

VA-behov

Dagvattenfrågan bör samordnas med området Vårsta 3:1.

En kapacitetsutredning behöver göras på den befintliga VA-anläggningen i närliggande områden.

Dalsta 4:1

Området ligger i Grödinge öster om Kagghamra tomtområde och väster om Dalsta gård.

Den förväntade utbyggnadsplanen är 40 bostäder.

VA-behov

En dagvattenutredning behöver tas fram för området. I dagvattenutredningen borde man se över möjligheter att samordna dagvattenlösningar med närbelägna områden där det finns befintlig bebyggelse som tex Dalsta och Byrsta. Dessa områden beskrivs i VA-planen bilaga 1.

Syftet med samordningen är att eftersträva ett helhetstänk då områdenas avrinning leder till Kagghamraån som är en vattenförekomst med måttlig ekologisk status och uppnår ej god kemisk status. Ån är dessutom ett riksintresse för naturvården med en unik havsöringsstam.

För avledning av spillvatten från området behöver det eventuellt anläggas en pumpstation.

**BOTKYRKA
KOMMUN**

STYRDOKUMENT I BOTKYRKA KOMMUN

Åtgärds- och aktivitetsupp- följning, bilaga 3

Strategi
Program
Plan
Policy
Riktlinjer
Regler

Diarienummer: TFN/2021:00259
Dokumentet är beslutat av: Kommunfullmäktige
Dokumentet beslutades den: xx juni 2022
Dokumentet gäller för: Alla nämnder
Dokumentet gäller till den: xx juni 2027

BOTKYRKA
KOMMUN

Dokumentansvarig är: Teknik- och fastighetsnämnden

För revidering av dokumentet ansvarar: Teknik- och fastighetsnämnden

För uppföljning av dokumentet ansvarar: Teknik- och fastighetsnämnden

Relaterade dokument: VA-plan och bilagor 1 och 2 (Botkyrka kommun 2022), VA- och dagvattenstrategi och riktlinjer för en hållbar dagvattenhantering (Botkyrka kommun 2021), kommunövergripande dricksvattenutredning (Botkyrka kommun 2020), vattenprogrammet "Botkyrkas blå värden" (Botkyrka kommun 2017).

Inledning

Bilaga 3 är en del av Botkyrkas VA-plan. I bilaga 3 följs upp de åtgärder som behöver genomföras på kort sikt från kommunövergripande dricksvattenutredning samt beskrivs vilka aktiviteter som behöver utföras för att uppnå målen i VA- och dagvattenstrategin.

Botkyrka kommuns VA-plan är ett verktyg för långsiktigt hållbar planering av vatten- och avloppsförsörjningen i hela kommunen oavsett om det sker i allmän eller enskild regi. Med en medveten planering får kommunen bättre kontroll över VA-taxans utveckling samtidigt som vi bidrar till allt bättre förhållanden i grundvatten, vattendrag, sjöar och kustvatten.

VA-planen består av ett huvuddokument samt tre bilagor:

- I Bilaga 1 beskrivs VA-utbyggnadsplanen i befintlig bebyggelse.
- I Bilaga 2 beskrivs VA-behov som konsekvens av kommunens förväntade utbyggnadsplaner.
- I Bilaga 3 följs upp de åtgärder som har listats upp i kommunövergripande dricksvattenutredning samt beskrivs vilka aktiviteter som behöver utföras för att uppnå målen i VA- och dagvattenstrategin.

I VA- och dagvattenstrategi beskrivs 7 mål, 19 delmål samt olika mått och målvärden.

Uppföljning av aktiviteterna, åtgärderna och analys av mått och målvärden sker i kommunens planerings och uppföljningsverktyg. Teknik och fastighetsnämnden har även fått i uppdrag av kommunfullmäktige att årligen rapportera uppföljning av målen som finns i VA- och dagvattenstrategi.

Botkyrka, maj 2022

Innehåll

Inledning	3
Aktiviteter för att uppnå målen i VA- och dagvattenstrategi	5
Mål 1	
Säker och långsiktigt hållbar dricksvattenförsörjning	5
Mål 2	6
Driftsäker och långsiktig hållbar spillvattenhantering.....	6
Mål 3	7
Långsiktigt hållbar dagvattenhantering.....	7
Mål 4	8
Botkyrkaborna och verksamhetsutövare trivs i kommunen.....	8
Mål 5	9
Långsiktig VA-planering	9
Mål 6	10
Kostnadseffektiva processer.....	10
Mål 7	11
Kompetenta och engagerade medarbetare	11
Åtgärdsbehov för att säkra kommunens framtida.....	12
dricksvattenförsörjning	12
Åtgärder som behöver genomföras på kort sikt	12

Aktiviteter för att uppnå målen i VA- och dagvattenstrategi

Mål 1

Säker och långsiktigt hållbar dricksvattenförsörjning

1:1 Delmål	Botkyrkaborna har tillgång till ett hälsosamt och rent vatten
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Ta fram rutiner för påträffande av förorenad mark (Detta utifrån risk och sårbarhetsanalys för grundvattenförekomsterna i kommunen (RSA)). • Vidta nödvändiga skyddsåtgärder beträffande nybyggda vägar inom vattenskyddsområde. • Kontroll av grundvattennivåer vid vattenskyddsområden och upprätta åtgärdsplan för sjunkande grundvattennivåer.
Mått och målvärde	<ul style="list-style-type: none"> • Antal godkända dricksvattenprover (i %). • Grundvattennivåer (ökning, minskning). • Antal registrerade klagomål och driftstörningar följs upp årligen (ja/nej). • Alla mekaniska vattenmätare är utbyta till fjärrstyrda vattenmätare senaste år 2024 (ja/nej).

1.2 Delmål	Kommunens vattenanläggningar ska behandlas som en tillgång och förvaltas hållbart och värdeskapande
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Uppdatera vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Segersjö. • Se över och eventuellt revidera skyddsföreskrifter för Tullinge vattenskyddsområde med hänsyn till identifierade risker och hot i RSA. • Starta arbete med vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Vårsta grundvattenförekomst.
Mått och Målvärde	<ul style="list-style-type: none"> • Har arbetet med föreskrifterna för Segersjö vattenskyddsområde påbörjats under 2022 (ja/nej). • Har föreskrifterna för Tullinge vattenskyddsområde setts över 2022? (ja/nej).

1.3 Delmål	God krisberedskap
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Framtagande av nödvattenförsörjningsplan • Öva nödvattenförsörjning • Öva krisorganisationen • Restaurera Segersjö vattenverk för reservvattenförsörjning

Mått och målvärde	<ul style="list-style-type: none"> • Aktuell krisberedskapsplan 2022 (ja/nej) • Aktuell nödvattenförsörjningsplan 2022 (ja/nej)
--------------------------	---

Mål 2

Driftsäker och långsiktig hållbar spillvattenhantering

2.1 Delmål	Verka för ett samhälle som är fritt från utsläpp och farliga gifter med hänsyn till både människor, djur och natur
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivt uppströmsarbete • Handlingsplan REVAQ
Mått och målvärde	<ul style="list-style-type: none"> • Handlingsplanen för uppströmsarbetet följs upp årligen (ja/nej).

2.2 Delmål	Kommunens avloppsanläggningar ska behandlas som en tillgång och förvaltas hållbart och värdeskapande
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Prioritera områden med problem med tillskottsvatten och upprätta en tidplan för områdesvis utredning och åtgärder av hela nätet utifrån befintliga data samt flödesmätning. • Ta fram program för områdesfilmning. Prioritering, frekvens, uppföljning, planering och genomförande av åtgärder. • Uppdatera rutiner för spolning och rotskärning.
Mått och målvärde	<ul style="list-style-type: none"> • Finns en kalibrerad spillvattenmodell för upptagningsområde till Hamra år 2022 (ja/nej). • Finns en kalibrerad spillvattenmodell för upptagningsområde till Alby Övre senast år 2024 (ja/nej). • Framtagning av förnyelseplan år 2022 (ja/nej). • Finns flödesmätare installerade på strategiska punkter för kontroll på flöden (ja/nej).

Mål 3

Långsiktigt hållbar dagvattenhantering

3.1 Delmål	Tydlig ansvarsfördelning för dagvattenhantering
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none">• Utredning om juridiskt ansvar för diken, vattendrag och dagvattenledningar.
Mått och mål-värde	<ul style="list-style-type: none">• Framtagning av principer för ansvarsfördelning för hantering av dagvatten i kommunen (ja/nej)
3.2 Delmål	Hållbar dagvattenhantering vid ny- och ombyggnationen
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none">• Information av gällande VA- och dagvattenstrategin.• Tillämpning av gällande riktlinjer för hållbar dagvattenhantering.
Mått och målvärde	<ul style="list-style-type: none">• Årlig uppföljning av detaljplanerna avseende tillämpning av kommunens riktlinjer för en hållbar dagvattenhantering före genomförandetidens utgång (ja/nej).
3.3 Delmål	God vattenkvalitet i sjöar, vattendrag och grundvatten
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none">• Delta i arbetet för att nå målen i Botkyrkas blå värden och utföra behövliga åtgärder som ligger inom respektive ansvarsområde.• I klimatanpassningsprogrammet ska ingå identifiering av områden med översvämningssproblematik där det inte finns verksamhetsområde för dagvatten samt förslag till åtgärder.• Verka för att ta fram underhållsplan och tillsyn för brunnar och vägtrummor i kommunen.
Mått och målvärde	<ul style="list-style-type: none">• Årlig uppföljning av lokalt åtgärdsprogram för Botkyrkas blå värden (ja/nej).• Uppföljning av vattenförekomsternas status vid uppdatering av åtgärdsprogrammet för Botkyrkas blå värden (ja/nej).

3.4 Delmål	Klimatanpassad dagvattenhantering
Aktivitet	<ul style="list-style-type: none"> • Översiktsplanering ur VA-perspektiv- VA-frågor ska tas i tidigt skede. • Aktivt deltagande i arbetet med klimatanpassningsprogrammet 2023.
Mått och mål-värde	<ul style="list-style-type: none"> • Årlig uppföljning av detaljplanerna avseende tillämpning av kommunens riktlinjer för en hållbar dagvattenhantering före genomförandetidens utgång (ja/nej). • Framtagning av ett klimatanpassningsprogram 2023 (ja/nej).

Mål 4

Botkyrkaborna och verksamhetsutövare trivs i kommunen

4.1 Delmål	Hållbara vattentjänster
Aktivitet	<ul style="list-style-type: none"> • Inventera vanligt förekommande frågor och lägga upp tydlig information på botkyrka.se
Mått och målvärde	<ul style="list-style-type: none"> • Antal mejl/klagomål följs upp årligen (ja/nej)

4.2 Delmål	God tillgänglighet
Aktivitet	<ul style="list-style-type: none"> • Följ en fråga från början till slut i ett ärendehanteringssystem oavsett vem som äger den.
Mått och målvärde	<ul style="list-style-type: none"> • Identifiera de mest använda tjänsterna och skaffa e-tjänster för dessa (ja/nej).

4.3 Delmål	Hållbart byggande, där byggande sker med fokus på människors behov, god hälsa och hushållning med resurser
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunera internt och externt kommunens riktlinjer och strategier kopplade till vattenfrågor vid relevanta sammankomster. • Kommunera kommunens riktlinjer och strategier kopplade till vattenfrågor i samband med bygglov vid ny och ombyggnation. • Arbeta systematiskt med omvärldsanalys. • Diskutera skall-krav och kvalitetsparametrar med avseende på hållbarhet med verksamheten för upphandling.
Mått och målvärde	<ul style="list-style-type: none"> • Servicenivån mäts och följs upp genom lämpliga nyckeltal tex enkät (ja/nej). • Framtagen handlingsplan utifrån enkätens resultat finns (ja/nej).

Mål 5

Långsiktig VA-planering

5.1 Delmål	Rätt förnyelsetakt för ledningar och anläggningar
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Ta fram en tioårsplan för vilka VA-anläggningar som ska förnyas.
Mått och målvärde	<ul style="list-style-type: none"> • Vatten: Minst 3,0 km ledningar per år (rullande femårsmedel) fram till 2025. • Spillvatten: 1,2 km per år fram till 2025 • Pumpstationer: reovering enligt förnyelseplan

5.2 Delmål	VA-planeringen är samordnad med kommunens övergripande Bebyggelseplanering
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Medverka vid behandling av översiktsplan. • Samarbete med de olika aktörer i kommunen så att VA-frågor är tidigt med i samhällsplaneringen.
Mått och målvärde	Uppföljning av VA-planens bilagor sker årligen (ja/nej).

5.3 Delmål	Det långsiktiga strategiska arbetet sker i samarbete mellan politik och tjänstemän
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Informera och skapa förståelse hos politikerna om vikten av VA som grundläggande samhällsfunktion. • Ny tätortsnära bebyggelse planeras så att dagvatten kan tas om hand utan att risken för översvämning ökar på grund av klimatförändring.
Mått och målvärde	<ul style="list-style-type: none"> • Årlig uppföljning av lokalt åtgärdsprogram för Botkyrkas blå värden (ja/nej). • Årlig uppföljning av detaljplanerna avseende tillämpning av kommunens riktlinjer för en hållbar dagvattenhantering före genomförandetidens utgång (ja/nej).

5.4 Delmål	Botkyrka har en VA-taxa som utvecklas jämnt över tid
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Införa tidredovisning för olika projekt/arbetsgrupper. • Revidering av allmänna bestämmelser för vatten och avlopp (ABVA).
Mått och Målvärde	<ul style="list-style-type: none"> • Antal registrerade klagomål och driftstörningar följs upp årligen (ja/nej). • Aktuell 10-årig taxeprognos • Aktuella 10-årsplaner för egna investeringar.

Mål 6

Kostnadseffektiva processer

6.1 Delmål	Tillförlitliga och IT-säkra verksamhetssystem
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Införa projektmodell och projektverktyg för ett enhetligt arbetssätt. • Säkerställa efterlevnad av NIS-direktivet.
Mått/Målvärde	<ul style="list-style-type: none"> • Antal lyckade intrångsförsök i vår IT-miljö (0) • Antal kvalitetshöjande insatser i VA-banken (2 per år)

6.2 Delmål	Utveckla kommunens digitalisering för att nyttja digitaliseringens möjligheter optimalt
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Införa e-tjänster mot kund. Exempelvis uthyrning av ståndrör till brandpost, sprinkler, servisanslutning med mera • VA-huvudmannen ska skaffa sig ett system där det går att inrapportera alla incidenter på plats.
Mått och Målvärde	<ul style="list-style-type: none"> • Finns e-tjänster för viktiga och mest användbara tjänster (ja/nej). • Botkyrka.se uppdateras årligen med den mest sökta informationen (ja/nej).

Mål 7

Kompetenta och engagerade medarbetare

7.1 Delmål	Attraktiv arbetsgivare och arbetsplats
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Alla berörda nämnder ska säkerställa att det finns tydliga rutiner för överlämning av ärendena mellan de olika verksamheterna. • Kunskapsåterföring från kurser, seminarier, utbildning med mera till kollegor, vid till exempel arbetsplatsträffen.
Mått och målvärde	<ul style="list-style-type: none"> • Antal forum per år med enheterna som berörs av VA-planen.

Åtgärdsbehov för att säkra kommunens framtida dricksvattenförsörjning

Åtgärder som behöver genomföras på kort sikt	
Åtgärder	Kommentarer
Säkerställa resurser för att arbeta med Kommunens vattenprogram (Botkyrkas Blå Värden) för att uppnå miljökvalitetsnormerna (MKN) för yt- och grundvatten enligt Vattenmyndighetens åtgärdsprogram.	Uppföljning av lokalt åtgärdsprogram (LÅP) för Botkyrkas blå värden sker fyra gånger per år. Vid senaste uppföljningen i december 2021 konstaterades att kommunen följer tidsplanen enligt planerat.
Säkerställa att de viktigaste anläggningarna för dricksvattenförsörjning skyddas, EU:s NIS-direktiv ¹	Livsmedelsverket utförde revisionen enligt EU:s NIS-direktiv i september 2021. Sammanfattning är att kommunen följer de fastställda kraven.
Färdigställa kommunens nödvattenförsörjningsplan. Upprätta samarbete och avtal gällande leverans av nödvatten och transporter för distribution av nödvatten.	Arbetet är pågående och beräknats vara klart under 2022.
Ta fram en sårbarhetskarta inklusive tillrinningsområde för våra prioriterade grundvattenförekomster, Tullinge-Ekebyhov-Riksten, Uttran, Vårsta och Rosenhill-Lilla Ström, med uppgifter om områden som är viktiga för grundvattenbildning och för konstgjord infiltration. Göra en riskanalys som bland annat ska ligga till grund för markanvändning inom tillrinningsområdet och till en eventuell revidering och upprättande av skyddsområden respektive skyddsföreskrifter. Sårbarhetskartan ska också ligga till grund för och stärka skyddet för tillrinningsområdena i kommande översiktsplan.	Analys av sårbarhet och skyddsbehov har tagits fram av Tyrens och levererades mars 2021.
Utreda och vid behov åtgärda markföroreningar som riskerar att påverka vattenkvaliteten i prioriterade yt- och grundvattenförekomster.	Risk och sårbarhetsanalys som har tagits fram av Tyrens, 2021 identifierar platser med förorenad mark och verksamheter som även idag kan vara förorenade. Vidare

¹ EU:s NIS-direktiv genomfördes i Sverige 2018 och ställer krav på säkerhet i nätverk och informationssystem. Reglerna omfattar leverantörer av samhällsviktiga tjänster såsom t.ex. dricksvattenförsörjning

	<p>arbete är att utreda ansvarsfrågan för dessa platser.</p>
<p>Ta fram förslag på klimatanpassningsåtgärder för dricksvattenförsörjning</p>	<p>Flera förslag på klimatanpassningsåtgärder har tagits fram i rapporten för klimat- och sårbarhetsanalys framtagen 2021. Arbetet med klimatanpassningsåtgärder startas 2023.</p>
<p>För att på kort sikt säkra kommunens reserv och nödvattenförsörjning behöver vi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Driftsätta Tullinge vattenverk med nya reningsåtgärder för att klara gränsvärden för PFAS. - Arbeta för att stoppa spridning av PFAS från före detta F18. - Undersöka möjligheter och lokalisering för konstgjord infiltration, (Hamra grustäkt med vatten från Tullingesjön). - Utreda eventuellt behov av uppdaterat vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter som inkluderar Tullingesjön. - Driva skadeståndsärendet mot Försvarmakten gällande PFAS-föroreningar i vattentäkten. 	<p>Kommunens ambition är att åter ta Tullinge VV i drift för ordinarie produktion därför utreds de rättsliga konsekvenserna kring förorening av PFAS uppströms från Tullinge VV.</p> <p>Arbetet med översyn av befintligt skyddsområde för delmagasin inom Tullingeåsen-Ekebyhov, Riksten tas upp som en aktivitet för att uppfylla ett av målen i VA- och dagvattenstrategi.</p>

**BOTKYRKA
KOMMUN**

§ 85

Prioritetsklasser för styrel inom Botkyrka kommuns geografiska område KS/2020:00578

Beslut

Kommunfullmäktige fastställer prioritetsklasser för styrel inom Botkyrka kommuns geografiska område.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har 2022-06-07 § 93 lämnat ett förslag till beslut

Styrel kan sammanfattas som den planeringsprocess som statliga myndigheter, länsstyrelser, kommuner, regioner, privata aktörer och elnätsföretag samarbetar för att ta fram underlag för att kunna prioritera samhällsviktiga elanvändare vid eleffektbrist. Syftet med styrelplaneringen är att lindra samhällskonsekvenserna som uppstår om Svenska kraftnät behöver beordra manuell förbrukningsfrånkoppling. Det innebär frånkoppling av delar av elförbrukningen som en sista åtgärd vid en eleffektbrist.

I förordningen (2011:931) om planering för prioritering av samhällsviktiga elanvändare finns ett antal givna prioritetsklasser. Elanvändarna i kommunen kommer att prioriteras utifrån klasserna.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse.

Propositionsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Expedieras till:

Samtliga förvaltningar

Referens

Charlotte Björkander
charlotte.bjorkander@botkyrka.se

Mottagare

Kommunfullmäktige

Prioritetsklasser för styrel inom Botkyrka kommuns geografiska område

Förslag till beslut

Kommunledningsförvaltningens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige fastställer prioritetsklasser för styrel inom Botkyrka kommuns geografiska område.

Sammanfattning

Styrel kan sammanfattas som den planeringsprocess som statliga myndigheter, länsstyrelser, kommuner, regioner, privata aktörer och elnätsföretag samarbetar för att ta fram underlag för att kunna prioritera samhällsviktiga elanvändare vid eleffektbrist. Syftet med styrelplaneringen är att lindra samhällskonsekvenserna som uppstår om Svenska kraftnät behöver beordra manuell förbrukningsfrånkoppling. Det innebär frånkoppling av delar av elförbrukningen som en sista åtgärd vid en eleffektbrist.

I förordningen (2011:931) om planering för prioritering av samhällsviktiga elanvändare finns ett antal givna prioritetsklasser. Elanvändarna i kommunen kommer att prioriteras utifrån klasserna.

Ärendet

Kommunfullmäktige ska fastställa vilka kategorier av elanvändare inom Botkyrka kommuns geografiska område som ska prioriteras vid eleffektbrist. I förordningen (2011:931) om planering för prioritering av samhällsviktiga elanvändare finns ett antal givna prioritetsklasser. Elanvändarna i kommunen kommer att prioriteras utifrån klasserna.

Bakgrund

Styrel kan beskrivas som en planeringsprocess där statliga myndigheter, länsstyrelser, kommuner, privata aktörer och elnätsföretag samarbetar för att ta fram underlag för att kunna prioritera samhällsviktiga elanvändare vid en manuell förbrukningsfrånkoppling (MFK). Syftet med planeringen är att lindra de samhällskonsekvenser som uppstår om MFK behöver tillgripas.

Samhället är starkt beroende av en fungerande elförsörjning. Det finns risk för elleffektbrist när efterfrågan på el blir mycket hög, till exempel vid sträng kyla, samtidigt som produktionen och importen inte räcker till för att tillföra den el som behövs. Det måste därför finnas mekanismer eller rutiner som förebygger och hanterar störningar av olika slag. Energimyndigheten har tillsammans med andra aktörer utarbetat styrel som är en metod för planering så att samhällsviktiga elanvändare ska kunna prioriteras vid en frånkoppling.

En prioritering av samhällsviktiga elanvändare förutsätter god lokalkännedom om var samhällsviktig verksamhet bedrivs. I samverkan med förvaltningar och bolag samt andra aktörer har kommunledningsförvaltningen identifierat ett antal samhällsviktiga verksamheter som är elberoende inom kommunens geografiska område. Dessa ska prioriteras enligt en förbestämd prioriteringsklassning baserat på hur stor påverkan verksamheten har på samhället. De privatägda samhällsviktiga verksamheterna i kommunen kommer att prioriteras på samma sätt som de kommunalägda samhällsviktiga verksamheterna.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Långvariga och stora elbortfall kan ge stora ekonomiska konsekvenser för samhället i stort. Syftet med att prioritera elanvändare inom ramen för detta arbete är att mildra konsekvenserna för samhället i de fall elanvändare kopplas bort på grund av eleffektbrist.

Leif Eriksson

Kommundirektör

Pernilla Vera-Jr

Trygghets- och säkerhetsdirektör

Bilagor

Prioritetsklasser för styrel inom Botkyrka kommuns geografiska område.

Expedieras till:

Samtliga förvaltningar

Referens

Charlotte Björkander

Mottagare

Kommunfullmäktige

Prioritetsklasser för styrel inom Botkyrka kommuns geografiska område

Styrel som planeringsprocess

Styrel kan beskrivas som en planeringsprocess där statliga myndigheter, länsstyrelser, kommuner, privata aktörer och elnätsföretag samarbetar för att ta fram underlag för att kunna prioritera samhällsviktiga elanvändare vid en manuell förbrukningsfrånkoppling (MFK). Syftet med planeringen är att lindra de samhällskonsekvenser som uppstår om MFK behöver tillgripas.

Samhället är starkt beroende av en fungerande elförsörjning. Det finns risk för elleffektbrist när efterfrågan på el blir mycket hög, till exempel vid sträng kyla, samtidigt som produktionen och importen inte räcker till för att tillföra den el som behövs. Det måste därför finnas mekanismer eller rutiner som förebygger och hanterar störningar av olika slag. Energimyndigheten har tillsammans med andra aktörer utarbetat styrel som är en metod för planering så att samhällsviktiga elanvändare ska kunna prioriteras vid en frånkoppling.

Planeringsprocesserna genomförs vart fjärde år och mellan åren 2019–2021 skulle den tredje nationella planeringsomgången ha genomförts. På grund av covid-19 samt hanteringen av kriget i Ukraina har arbetet för landets kommuner skjutits fram och därefter ändrats till en revidering av styrelunderlaget från den andra nationella planeringsomgången som genomfördes 2015.

Styrel – en del av krisberedskapen

Styrel är en del av krisberedskapen med dess planerade åtgärder för att lindra konsekvenserna vid en krissituation. För många aktörer har styrel kommit att utgöra en modell för annat krisberedskapsarbete, till exempel risk- och sårbarhetsanalyser, nödvattenplanering, planering av drivmedelsförsörjning eller beredskapen kring värmestugor för civilbefolkningen. Underlaget och metoden som har utarbetats under styrelplaneringen används redan idag för utvecklingen av skydd för samhällsviktig verksamhet och även för en situation med höjd beredskap. Inom ramen för den

nyupptagna totalförsvarsplaneringen kan underlag och lärdomar från styrelserbetet vara till betydande hjälp, såväl lokalt som regionalt och nationellt.

Att en samhällsviktig elanvändare är identifierad och har en hög prioritetsklass utgör ingen garanti för att denna alltid ska få el. Planeringsunderlaget syftar till att på bästa möjliga sätt hantera eleffektbrister och kommer vid en effektivering att implementeras så gott det går, givet det tekniska läge som föreligger i stunden. Det kan uppstå avbrott på elledningar av många olika skäl; nedfallna träd, avgrävningar, isstormar eller sabotage mot nätet. Alla som har ansvar för samhällsviktig verksamhet behöver utarbeta en strategi för sin elförsörjning, så kallad kontinuitetsplanering, med till exempel stöd av reservkraft.

Energimyndighetens rekommendation

Energimyndigheten rekommenderar att beslutet om vilka verksamheter som ska prioriteras ska förankras i kommunens politiska ledning. De personer i kommunen som arbetar med styrelplaneringen bör ha god kännedom om samhällsviktig verksamhet som drivs av såväl offentliga som privata aktörer i kommunens geografiska område. Det fordras också kännedom om kritiska beroenden samt kunskap om kommunens arbete med risk- och sårbarhetsanalyser.

Ansvarsprincipen, likhetsprincipen och närhetsprincipen

Styrelplaneringen utgår ifrån krisberedskapens grundläggande principer; ansvars-, likhets- och närhetsprincipen. Ansvarsprincipen innebär att den som har ansvar för en verksamhet i normala situationer också har motsvarande verksamhetsansvar vid en kris. I ansvarsprincipen ingår också att initiera och bedriva sektorsövergripande samverkan. Detta innebär ett ansvar för varje myndighet att samverka med såväl offentliga som privata aktörer. Likhetsprincipen innebär att en verksamhets lokalisering och organisation så långt det är möjligt ska vara densamma såväl under normala förhållanden som under en kris eller vid höjd beredskap. Närhetsprincipen innebär att en kris ska hanteras där den inträffar och av dem som är närmast berörda och ansvariga.

Det geografiska områdesansvaret

Inom krisberedskapen är det geografiska områdesansvaret en viktig utgångspunkt. Det innebär att det inom ett geografiskt område finns en myndighet som verkar för inriktning, samordning och prioritering av tvär sektoriella uppgifter som behöver utföras före, under och efter en krissituation eller vid höjd beredskap. Områdesansvaret utövas av regeringen på den nationella nivån, av länsstyrelsen på den regionala nivån och av kommunen på den lokala nivån (prop. 2005/06:133). Såväl centrala myndigheter som länsstyrelser och kommuner har som en del av sitt geografiska områdesansvar mycket viktiga funktioner under styrelplaneringen.

Totalförsvaret

Genom styrels systematiska identifiering av vilka samhällsviktiga verksamheter som finns inom organisationens ansvarsområde skapas en god förståelse för risker och beroenden. Denna förståelse och erfarenhet kan även vara till nytta när kommunen ska arbeta med övrigt krisberedskapsarbete och vid utvecklingen av totalförsvaret. Genom arbetet med styrelplaneringen skapas förbättrade förutsättningar för en strukturerad och långsiktig samverkan mellan offentliga och privata aktörer, både på en strategisk och på en operativ nivå. Denna kan exempelvis ske genom nya eller redan etablerade kontaktvägar och samverkansfora. Styrelplaneringen bidrar till en stärkt krisberedskap genom den ökade kännedom om samhällsviktig verksamhet och kritiska beroenden som skapas samt genom den ofta nära samverkan som arbetet innebär och kräver.

Omfattning och avgränsning

Verksamhetsmässig avgränsning

Styrelarbetet omfattar samtliga verksamheter, både kommunala och icke-kommunala, inom kommunens geografiska område. Det är elberoende samhällsviktiga verksamheter som ska kartläggas och prioriteras. I detta arbete ingår inte varje medborgares behov av el.

Avgränsning avseende scenarier

Styrelarbetet ska identifiera samhällsviktiga verksamheter som är särskilt viktiga att beakta vid en eleffektbrist som kan vara i upp till sju dagar.

Samhällsviktig verksamhet

En samhällsviktig verksamhet definieras som en samhällsfunktion av sådan betydelse att ett bortfall av, eller en svår störning i funktionen, skulle innebära stor risk eller fara för befolkningens liv och hälsa, samhällets funktionalitet eller samhällets grundläggande värden.

En samhällsfunktion (exempelvis räddningstjänst) som har till uppgift att hantera en pågående allvarlig händelse eller kris så att skadeverkningarna blir så små som möjligt är också en samhällsviktig verksamhet.

I arbetet med att identifiera samhällsviktiga verksamheter och i prioritering av elberoende abonnenter har följande underlag använts:

- Styrelsförordningen (SFS 2011:931)
- MSB: Vägledning för identifiering av samhällsviktig verksamhet (MSB1408)
- Energimyndigheten: Styrel, Handbok för styrels planeringsomgång 2019–2021

Då styrels planeringsomgångar genomförs vart fjärde år kommer prioriteringsklassningsunderlaget i denna skrivelse användas till dess att prioriteringsklasserna förändras.

Prioritering av elanvändare

Botkyrka kommun kommer prioritera elanvändare enligt den prioritetsklass som återfinns i styrelsförordningen (SFS 2011:931). I den anges åtta prioritetsklasser. Nedan listas prioriteringsklasserna och efter varje prioriteringsklass anges exempel på verksamheter som kan kategoriseras under prioriteringsklassen. Verksamheterna har konkretiserats av kommunledningsförvaltningen. Listan nedan på verksamheter är inte uttömmande.

De privatägda samhällsviktiga verksamheterna i kommunen kommer att prioriteras på samma sätt som de kommunalägda samhällsviktiga verksamheterna.

- 1. Elanvändare som redan på kort sikt (timmar) har stor betydelse för liv och hälsa.**
 - a. Sjukhus
 - b. Polisstationer
 - c. Socialjour
 - d. Vård- och omsorgsboenden för äldre
- 2. Elanvändare som redan på kort sikt (timmar) har stor betydelse för samhällets funktionalitet.**
 - a. Dricksvattenförsörjning (exempelvis pumpstationer)
 - b. Bevakning- och väktarbolag
 - c. Fjärrvärme (exempelvis produktion)
 - d. Kriminalvård
- 3. Elanvändare som på längre sikt (dagar) har stor betydelse för liv och hälsa.**
 - a. LSS-boenden
 - b. Vårdcentraler
 - c. Apotek
 - d. Socialtjänst
- 4. Elanvändare som på längre sikt (dagar) har stor betydelse för samhällets funktionalitet.**
 - a. Förskoleverksamhet och pedagogisk omsorg
 - b. Vaghållning
 - c. Begravningsverksamhet (krematorier)
 - d. Drivmedelsdepåer
- 5. Elanvändare som representerar stora ekonomiska värden.**
 - a. Företag med över 100 anställda och med omsättning över 200 miljoner SEK samt har ett beroende av el
- 6. Elanvändare som har stor betydelse för miljön.**
 - a. Industrier med miljöfarlig verksamhet där ett elavbrott kan innebära miljörisker som utsläpp av farliga kemikalier eller bildande av giftiga gaser.
 - b. Anläggningar där miljöfarligt avfall hanteras och som har ett stort elberoende.

- 7. Elanvändare som har stor betydelse för sociala och kulturella värden.**
 - a. Särskilt värdefull kulturhistorisk verksamhet eller bebyggelse.
- 8. Övriga elanvändare.**